

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ 2921

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 09 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

στην καθημερινή ηλεκτρονική ενημέρωση του ΤΕΕ (Newsletter) ΤΕΕ:

- Σελ 1 και 6
Σε διαβούλευση τέθηκε το νέο νομοσχέδιο του υπουργείου Τουρισμού
- Τι προβλέπεται για βραχυχρόνιες μισθώσεις και περιβαλλοντική κατάταξη ξενοδοχειακών καταλυμάτων
- Σελ 1 και 7
Νέο «Εξοικονομώ» 434 εκατ. ευρώ και για ενοικιαστές προκηρύσσεται εντός των ημερών
- Επικαιρί η προκήρυξη δύο ακόμη προγραμμάτων, για εγκατάσταση ηλεκτρικού θερμοσίφωνα και για αντλίες θερμότητας
- Σελ 1 και 8
Απ. Τζιτζικώστας: Η βελτίωση των υποδομών και των μεταφορών στην ΕΕ είναι συλλογική ευθύνη
- Τρία μηνύματα και πέντε ζητήματα από τον Επίτροπο Βιώσιμων Μεταφορών και Τουρισμού στο Συμβούλιο Υπουργών της ΕΕ
- Σελ 1 και 9
Μετεωρολογικοί σταθμοί για όλη τη χώρα και ραντάρ μέσω του προγράμματος ΑΙΓΙΣ
- Σελ 3, 4, 5
Το χρονοδιάγραμμα των επεκτάσεων του Μετρώ Θεσσαλονίκης – Η πορεία υλοποίησης του project «30 έργα για τη Θεσσαλονίκη του 2030»
- Τίληνε σε συνεντεύξεις τους οι Ν. Ταχιάος και Στ. Καραφάπτης
- Σελ 10
Η Αθήνα είναι η πρώτη ευρωπαϊκή πρωτεύουσα που εκπονεί Μελέτη Φέρουσας Τουριστικής Ικανότητας
- Τι τονίστηκε κατά τη δεύτερη διαβούλευση της μελέτης
- Σελ 11
«Το λακωνικό πεδίο της Αθήνας η περιοχή με την μεγαλύτερη διακινδύνευση από τις πλημμύρες»
- «Καμπανάκι» από τον επίκουρο καθηγητή φυσικών καταστροφών του Πανεπιστημίου Αθηνών Μκ. Διακράκη
- Σελ 12, 13
Τιτικά, πόσο νερό «αντέκουν» τα νησιά μας;
- Οι παράγοντες που συμβάλλουν στα πλημμυρικά φαινόμενα και η ανάγκη προσαρμογής των αντιπλημμυρικών έργων στα νέα δεδομένα
- Σελ 14
Επανάσταση της συνδεσιμότητας: Από το 5G στο 6G και στον κυβερνο-φυσικό κόσμο με τους «ψηφιακούς διδύμους» το 2030
- Σελ 15
Διευκρινίσεις από την ΠΟΜΙΔΑ για την τριετή φοροαπαλλαγή των μισθωμάτων
- Από μισθώσεις κενών κατοικιών ή κατοικιών που είχαν διατεθεί για βραχυχρόνια μίσθωση
- Σελ 16
Οι 12 υποχρεώσεις των φορολογουμένων πριν φύγει το 2024
- Τι πρέπει να προσέξουν έως την 31η Δεκεμβρίου
- Σελ 17
Τράπεζες: Το στοίχημα της πιστωτικής επέκτασης
- Στόχος για νέα δάνεια 10 δις το 2025 - Η αύξηση του δανειακού τους χαρτοφυλακίου θα στηρίξει την κερδοφορία τους
- Σελ 18
Score: Αναβάθμιση το αξιόχρεο της Ελλάδας στη βαθμίδα BBB με σταθερές προοπτικές
- Σελ 19
ΓΣΕ: Παρά το θετικό πρόσημο των εξαγωγών χωρίς πετρελαιοειδή τον Οκτώβριο, συνεχίζεται η πτώση στο δεκάμηνο
- Σελ 20
Νέα ωκεανογραφική αποστολή διερευνά τους πηλαισιακούς κινδύνους στο Αιγαίο
- Σελ 2
Προσεκός
- Σελ 21, 22
Πρωτοβουλίες θέματα και αποκρίματα τύπου

Και πολλές ακόμη τεχνικές και οικονομικές ειδήσεις.

ΣΕ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΤΕΘΗΚΕ ΤΟ ΝΕΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Τι προβλέπεται για βραχυχρόνιες ρυθμίσεις και περιβαλλοντική κατάταξη ξενοδοχειακών καταλυμάτων

Σε διαβούλευση τέθηκε το νέο νομοσχέδιο του υπουργείου Τουρισμού, το οποίο εντάσσεται στο πλαίσιο της συνολικής στρατηγικής για ποιοτική ανάπτυξη του ελληνικού τουρισμού, με έμφαση βιωσιμότητας. Οι νέες νομοθετικές ρυθμίσεις απαντούν στις σύγχρονες προκλήσεις και διασφαλίζουν την ανταγωνιστικότητα και την ανθεκτικότητα του ελληνικού τουρισμού με σεβασμό στον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Στις βασικότερες ρυθμίσεις του νομοσχεδίου περιλαμβάνονται οι νέες διατάξεις για τη βραχυχρόνια μίσθωση και η θεσμοθέτηση της περιβαλλοντικής κατάταξης ξενοδοχειακών καταλυμάτων. Συγκεκριμένα, θεσπίζεται για πρώτη φορά πλαίσιο λειτουργίας

των ακινήτων που μισθώνονται βραχυχρόνια με προδιαγραφές υγιεινής και ασφάλειας. Αυτό το πλαίσιο, εκτός των άλλων, δίνει τη δυνατότητα ελέγχου του τουριστικού προϊόντος από τις υπηρεσίες του υπουργείου Τουρισμού, σε συνεργασία με τις αντίστοιχες υπηρεσίες της ΑΑΔΕ. Επίσης, θεσμοθετείται ένα πρωτοπόρο και καινοτόμο, σε παγκόσμιο επίπεδο, σύστημα κατάταξης των καταλυμάτων με βάση την αρχή της βιωσιμότητας, λαμβάνοντας υπόψη το περιβαλλοντικό και κοινωνικό αποτύπωμά τους. Το σύστημα στηρίζεται σε πλαίσιο που επεξεργάστηκαν το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας μαζί με το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας. Αναλυτικά στη σελ 6

ΝΕΟ «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» 434 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΓΙΑ ΕΝΟΙΚΙΑΣΤΕΣ ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΕΤΑΙ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ

Επικαιρί η προκήρυξη δύο ακόμη προγραμμάτων, για εγκατάσταση ηλεκτρικού θερμοσίφωνα και για αντλίες θερμότητας

Με αυξημένο όριο προϋπολογισμού των παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας, ειδική πρόβλεψη για πληγέντες φυσικών καταστροφών, ΑΜΕΑ και πολύτεκνους καθώς και δυνατότητα ένταξης και των ενοικιαστών προκηρύσσεται εντός των ημερών το νέο «Εξοικονομώ» που εντάχθηκε την περασμένη εβδομάδα στο Ταμείο Ανάκαμψης.

Ο Οδηγός του «Εξοικονομώ 2025», θα δημοσιευτεί εντός των επόμενων ημερών, ώστε να ανοίξει, στη συνέχεια, το πρόγραμμα για υποβολή αιτήσεων από τους ενδιαφερόμενους.

Σύμφωνα με πληροφορίες του ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο Οδηγός όπως έχει διαμορφωθεί μέχρι στιγμής, προβλέπει μεταξύ άλλων ότι στο πρόγραμμα εκτός από τους ιδιοκτήτες των κατοικιών θα μπορούν να ενταχθούν και ενοικιαστές, εφόσον η υλοποιώμενη διάρκεια του συμβολαίου μίσθωσης είναι τουλάχιστον 7 χρόνια. Ο ανώτατος επιλέξιμος προϋπολογισμός των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης αυξάνεται σε 35.000 ευρώ, ενώ περιορίζονται σε δύο οι εισοδηματικές κατηγορίες. Αναλυτικά στη σελ 7

ΑΠ. ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ: Η ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΕΕ ΕΙΝΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Τρία μηνύματα και πέντε ζητήματα από τον Επίτροπο Βιώσιμων Μεταφορών και Τουρισμού στο Συμβούλιο Υπουργών της ΕΕ

Στο πρώτο Συμβούλιο των Υπουργών Μεταφορών των 27 κρατών μελών της ΕΕ, μετά την εκλογή της νέας Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες, συμμετείχε ο Ευρωπαίος Επίτροπος Βιώσιμων Μεταφορών και Τουρισμού, Απόστολος Τζιτζικώστας.

«Η βελτίωση των υποδομών και των μεταφορών στην ΕΕ είναι συλλογική ευθύνη», υπογράμμισε και σημείωσε ότι είναι αναγκαία η συνεργασία και η υιοθέτηση κοινών πολιτικών απαρά-

πτων για κάθε πολίτη, για κάθε επιχείρηση, σε κάθε περιοχή της Ευρώπης, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα κράτη-μέλη και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Στην τοποθέτηση του αναφέρθηκε μεταξύ άλλων στο θέμα της ανθεκτικότητας των υποδομών, στις συνδυασμένες μεταφορές, σε μέτρα αντιμετώπισης της αδυναμίας επαρκούς πρόσβασης στις μεταφορές, στην οδική ασφάλεια, κλπ. Αναλυτικά στη σελ 8

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΓΙΑ ΟΛΗ ΤΗ ΧΩΡΑ ΚΑΙ ΡΑΝΤΑΡ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΙΓΙΣ

«Μετά από πάρα πολλά χρόνια, από την εποχή των Ολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα, γίνεται μια συστηματική και οργανωμένη προσπάθεια μέσα από το ΑΙΓΙΣ, το πιο μεγάλο πρόγραμμα προμηθειών στην ιστορία της Πολιτικής Προστασίας της χώρας, και τους επόμενους 17 μήνες- ήδη έχει συμβασιοποιηθεί το έργο- θα πάρουμε μετεωρολογικούς σταθμούς για όλη τη χώρα και τους επόμενους 19 μήνες θα παραλάβουμε ραντάρ. Το έργο είναι στο

Ελεγκτικό Συνέδριο για υπογραφή», ανακοίνωσε ο υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Βασίλης Κικίλιας, σε συνέντευξη που παραχώρησε στην ΕΡΤ.

Όπως τόνισε, οι μετεωρολογικοί σταθμοί και τα ραντάρ θα αναβαθμιστούν σημαντικά το κομμάτι της πρόληψης και της έγκαιρης προετοιμασίας για ακραία καιρικά φαινόμενα. Αναλυτικά στη σελ 9

ΒΑΛΤΕ ΣΤΗΝ ΑΤΖΕΝΤΑ ΣΑΣ

ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΕΕ/ΤΚΜ ΓΙΑ ΑΥΘΑΙΡΕΤΑ ΚΑΙ ΗΤΚ

Ημερίδα με θέμα «αυθαιρέτα και ΗΤΚ με σκοπό τη σύνταξη συμβολαιογραφικών Πράξεων» οργανώνουν το ΤΕΕ/ΤΚΜ και ο Σύλλογος Πολιτικών Μηχανικών Θεσσαλονίκης την **Τρίτη 17 Δεκεμβρίου, το πρωί**, στο Αμφιθέατρο του Τμήματος (Μεγ. Αλεξάνδρου 49).

Σκοπό της ημερίδας αποτελεί η εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τα παρακάτω ζητήματα:

Την επισήμανση συνήθων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι μηχανικοί κατά τη διαδικασία τακτοποίησης αυθαιρέτων Κατασκευών/Χρήσεων και αντιμετώπισή τους σε σχέση και με τη συμπλήρωση ΗΤΚ.

Τα προβλήματα Πράξεων σε ΥΔΟΜ

Τις νομικές ευθύνες και τις συνέπειες Πράξεων Μηχανικών (αυθαιρέτα, ΗΤΚ), με έμφαση σε αυτές βάσει των οποίων συντάσσονται συμβολαιογραφικές Πράξεις.

Το πότε δύναται ή και πρέπει να ακυρωθεί/επαναληφθεί, μια συμβολαιογραφική Πράξη λόγω εσφαλμένων δηλώσεων/Βεβαιώσεων-Πιστοποιητικών πληρότητας ΗΤΚ και τις επερχόμενες συνέπειες σε Μηχανικούς. Περισσότερα: <http://www.tkm.tee.gr>

Προσεχώς

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΗΜΕΡΙΔΕΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
10 - 11 Δεκεμβρίου 2024	18ο Ετήσιο Συνέδριο Ναυτικής Τεχνολογίας	Ελληνικό Ινστιτούτο Ναυτικής Τεχνολογίας (ΕΛ.Ι.Ν.Τ.)
11 Δεκεμβρίου 2024	Εσπερίδα «Μελέτη των εσωτερικών εγκαταστάσεων φυσικού αερίου»	ΤΕΕ/ΤΔΜ, Ελληνική Εταιρεία Αερίων Εναοη ΕΔΑ
31 Ιανουαρίου 2025	7ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανασπλήσεων	Εταιρεία Ερευνας και Προώθησης της Επιστημονικής Ανασπλήσεως Μνημείων (ΕΤΕΠΑΜ)

4^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΜΜ-CH

Το 4ο Διεθνές Συνέδριο ΤΜΜ-CH (Transdisciplinary Multispectral Modelling and Cooperation for the Preservation of Cultural Heritage) για την Αντιμετώπιση Παγκόσμιων Προκλήσεων «Addressing World Challenges» θα πραγματοποιηθεί στις **7-9 Απριλίου 2025**, στο Ίδρυμα Ευγενίδου.

Θεματολογία συνεδρίου:

- Εμβληματικά έργα ως πηγή καινοτομίας και διεπιστημονικότητας
- Ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, τους φυσικούς και τους πανδημικούς κινδύνους – Βιοασφάλεια
- Καινοτόμος εκπαιδευτική προσέγγιση για τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς
- Διατήρηση της συμβατότητας, της υλικότητας και της ακεραιότητας των κατασκευών και της αρχιτεκτονικής αυθεντικότητας
- Προηγμένες μη καταστροφικές και δομικές τεχνικές για διάγνωση, επανασχεδιασμό και παρακολούθηση των κατασκευών
- Αντισεισμική και δομική αποκατάσταση
- Ψηφιακή κληρονομιά: μια ολιστική προσέγγιση
- Τεχνητή νοημοσύνη στην πολιτιστική κληρονομιά
- Αρχαιολογία – Αρχαιομετρία – Αρχαιογενετική
- Ειδικά τιμητικά συνεδρία στη μνήμη του Νίκου Ζαχαρία
- Διασύνδεση των ενδιαφερομένων για την πολιτιστική κληρονομιά, την τέχνη, την επιστήμη και τη βιομηχανία
- Διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και κοινωνία
- Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας
- Διάλογος μεταξύ θρησκευτικών μνημείων, έργων συντήρησης και αξιών
- Διεπιστημονικός διάλογος για την Παγκόσμια Κληρονομιά σε κίνδυνο και σε συνθήκες σύγκρουσης
- Πράσινη και γαλάζια συμφωνία για την τοπική και περιφερειακή

κή ασφόρο ανάπτυξη

- Ιστορικές πόλεις και κέντρα: Νέα στρατηγική επαναχρησιμοποίησης και διατήρησης με εφαρμογή της κυκλικής οικονομίας
  - Τουρισμός, βιώσιμη αναζωογόνηση μέσω της πολιτιστικής κληρονομιάς και των περιβαλλοντικών αγαθών
  - Διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς με αντιμετώπιση των ενεργειακών προκλήσεων
  - Η δημιουργική και διεπιστημονική πρωτοβουλία του Νέου Ευρωπαϊκού Bauhaus
  - Επαναπροσδιορισμός του κόσμου σε συνθήκες σύγκρουσης, μέσω του πολιτισμού, της αμοιβαίας κατανόησης και της ειρήνης
- Οι τελευταίες εξελίξεις στην έρευνα και την καινοτομία προσδιορίζουν νέες τάσεις για την οικοδόμηση μιας διεπιστημονικής προσέγγισης στη διατήρηση και την ολιστική ψηφιακή τεκμηρίωση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η παρουσίαση αυτών των νέων πολιτισμικών επιταγών επιχειρείται στο 4ο ΤΜΜ-CH. Η αξιοποίηση και επανάχρηση μνημείων, ιστορικών πόλεων και τοποθεσιών, διαμορφώνει το πλαίσιο μιας βιώσιμης διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, σύμφωνα με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας. Ταυτόχρονα, απαιτείται μια ενημερωμένη κοινωνία ικανή να συμμετέχει αποτελεσματικά στις πολιτικές που θα σχεδιάσουν και θα εφαρμόσουν τις νέες στρατηγικές που ενδείκνυνται όσον αφορά τον σεβασμό και την προστασία των αξιών, των υλικών, της αρχιτεκτονικής και του τοπίου. Στο Συνέδριο ΤΜΜ-CH ανταλλάσσονται γνώσεις, εμπειρίες και συστάσεις σχετικά με προσεγγίσεις και πρακτικές για την αναβίωση της πολιτιστικής κληρονομιάς σε μια εποχή παγκόσμιων προκλήσεων που πρέπει να αντιμετωπιστούν, ενώ δημιουργούνται νέες δυναμικές προς τις μελλοντικές αλλαγές.

Σημαντικές Ημερομηνίες:

- Νέα Προθεσμία Υποβολής Περίληψων: **10 Δεκεμβρίου 2024**
- Προθεσμία Υποβολής Πλήρους Εγγράφου: **21 Ιανουαρίου 2025**
- Ανακοίνωση Προκαταρκτικού Προγράμματος: **27 Φεβρουαρίου 2025**
- Ημερομηνίες Συνεδρίου: **7-9 Απριλίου 2025**

Όλα τα έγγραφα πρέπει να είναι γραμμένα στα αγγλικά και οι περιλήψεις των εργασιών να μην ξεπερνούν τις 6 σελίδες.

Το Συνέδριο διοργανώνεται σε υβριδική μορφή, από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο σε συνεργασία με το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, υπό την αιγίδα της Προεδρίας της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το 4ο Διεθνές Συνέδριο ΤΜΜ-CH: <https://www.tmm-ch.com/>

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΕΕ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΕ

Γιώργος Στασινός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Αργύρης Δεμερτζής

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Χριστίνα Χατζηπορδάνου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ελένη Τριάντη, Χριστίνα Ντζίδου

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Θοδωρής Καραουλάνης

press@central.tee.gr

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΕΠΕΚΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - Η ΠΟΡΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ PROJECT «30 ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΟΥ 2030»

Τι λένε σε συνεντεύξεις τους οι Ν. Ταχιάος και Στ. Καλαφάτης

Για τις πρώτες μέρες λειτουργίας του μετρό Θεσσαλονίκης, τη θετική ανταπόκριση που βρήκε από τον κόσμο της πόλης το σπουδαίο αυτό μεγάλο έργο αλλά και τις μελλοντικές επεκτάσεις του μιλάει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο υφυπουργός υποδομών Νίκος Ταχιάος. Όπως εξηγεί «προτεραιότητα έχει τώρα η επέκταση προς Καλαμαριά που θα έχει ολοκληρωθεί το δεύτερο εξάμηνο του 25 και στη συνέχεια θα ακολουθήσουν οι επεκτάσεις πρωτίστως προς τη δυτική Θεσσαλονίκη που τις έχει πιο πολλή ανάγκη ο κόσμος».

Ο κύριος Ταχιάος αναφέρεται και στα έργα στην Αττική σημειώνοντας ότι θα τεθεί υπό εξέταση η πρόταση που έχει γίνει για κατασκευή μεγάλο οδικού άξονα από την Ελευσίνα στην Οινόη, ο οποίος θα παρακάμπτει την Αττική.

Ακολουθεί συνέντευξη του Νίκου Ταχιάου στο ΑΠΕ-ΜΠΕ και τον Γιώργο Ψύλλια:

Ε: Όλοι είδαμε την κοσμοπλημμύρα και την λαχτάρα του κόσμου της Θεσσαλονίκης για το μετρό. Σύμφωνα με τα πρώτα στοιχεία που έχετε στη διάθεσή σας πόσος κόσμος έχει μπει μέχρι τώρα στο μετρό και ποια είναι η ημερήσια κυκλοφορία;

Α: Το Μετρό Θεσσαλονίκης είναι ένα μέσο μεταφοράς που περιμέναμε όλοι με μεγάλη ανυπομονησία, τόσο στη Θεσσαλονίκη, όσο και στην υπόλοιπη χώρα. Είναι ένα καινούριο μέσο, με το οποίο οι πολίτες θα πρέπει να εξοικειωθούν. Γι' αυτό και δώσαμε την δυνατότητα στον κόσμο, τις πρώτες τέσσερις ημέρες να κυκλοφορεί χωρίς να χρειάζεται να εκδώσει εισιτήριο. Ακόμα, δεν έχουμε ακριβή αριθμητική εικόνα των επιβατών από τις πρώτες ημέρες, καθώς τα στατιστικά στοιχεία βασίζονται στην επικύρωση των εισιτηρίων. Η απάντηση στην ερώτησή σας, όμως, είναι οι εικόνες που κυκλοφορούν στον Τύπο από τα πρώτα δρομολόγια. Οι συρμοί, επιβατικής ικανότητας 450 ατόμων ήταν πλήρεις και αν λάβουμε υπόψη ότι γίνονταν δρομολόγια κάθε 3', καταλαβαίνουμε ότι ο αριθμός μεγαλώνει αισθητά.

Ε: Εμφανίστηκαν κάποιες δυσλειτουργίες στην έκδοση των εισιτηρίων με τα αυτόματα μηχανήματα και την λειτουργία των πυλών;

Α: Το θέμα του εισιτηρίου του μετρό είναι ένα περίπλοκο εγχείρημα που απαιτεί πέραν της Ελληνικό Μετρό και της εταιρίας THEMA που έχει αναλάβει την λειτουργία του μετρό, την εμπλοκή κυρίως του Οργανισμού Συγκοινωνιακού Έργου Θεσσαλονίκης που είναι η αρμόδια αρχή.

Δυστυχώς, για το μετρό της Θεσσαλονίκης δεν είχαμε την δυνατότητα όπως συνέβη στην Αθήνα, να έχουμε ένα εναλλακτικό σύστημα κλασικού εισιτηρίου που να αναπληρώνει τις δυσλειτουργίες, οπότε η άμεση λειτουργία των εκδοτικών μηχανημάτων και των πυλών υπό πραγματικές συνθήκες, ήταν μονόδρομος. Λογικό είναι, τις πρώτες ημέρες να εμφανίζονται προβλήματα που ήταν αδύνατον να εντοπιστούν σε οποιαδήποτε τυπική δοκιμή. Δεν υπήρχε τρόπος να δοκιμαστεί ο εξοπλισμός υπό πίεση, ανάλογη με αυτή που υφίσταται από την συνεχή, καθημερινή πίεση. Λυπούμαι γι' αυτό, ζητώ συγγνώμη και ξέρω ότι όλοι όσοι πρέπει, εργάζονται πυρετωδώς ώστε αυτά πολύ σύντομα να εκλείψουν. Και πάντως, με πρωτοβουλία του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών Χρήστου Σταϊκούρα, μέχρι το τέλος του μηνός, κάθε Παρασκευή από τις 6 το απόγευμα και τα Σαββατοκύριακα, οι πύλες των σταθμών θα μένουν ανοιχτές προκειμένου να εξυπηρετούνται οι επισκέπτες της πόλης, η αγορά και οι πολίτες που θέλουν να ζήσουν το εορταστικό κλίμα του κέντρου.

Ε: Πόσο έχουν αλλάξει τα δεδομένα της κυκλοφορίας στην Θεσσαλονίκη από την μέχρι τώρα λειτουργία του μετρό. Λέγεται επίσης ότι μεταφέρεται πλέον η εμπορική κίνηση της πόλης από την Τσιμισκή στην Εγνατία λόγω των σταθμών του μετρό;

Α: Είναι ακόμα πολύ νωρίς να μιλάμε για αυτές τις αλλαγές. Αν το μέσο δεν εδραιωθεί στην καθημερινότητα των πολιτών της Θεσσαλονίκης, τα δεδομένα θα είναι ευμετάβλητα. Επομένως, αυτή τη στιγμή, δεν μπορούμε να βασιστούμε σε αυτά. Επίσης, θα χρειαστούμε λίγο ακόμα χρόνο και για την αναδιαμόρφωση των λεωφορειακών γραμμών που θα ενισχύσουν την αποσυμφόρση των κεντρικών αρτηριών της Θεσσαλονίκης, ένα δυναμικό έργο το οποίο φέρει σε πέρας ο Τομέας Μεταφορών του Υπουργείου μας. Με την ολοκλήρωση των πρόσθετων αυτών μέτρων η εικόνα της κυκλοφορίας στην πόλη, θα βελτιωθεί ακόμα περισσότερο.

Ε: Υπήρξε κάποια κριτική ότι Θεσσαλονίκη απέκτησε μετρό αλλά δεν έχει σύνδεση με το αεροδρόμιο. Πότε προβλέπεται να γίνει αυτή η σύνδεση, πόσα χρόνια θα χρειαστούν;

Α: Η βασική γραμμή ήταν το πρώτο βήμα. Οι πρώτοι δεκατρείς σταθμοί είναι πραγματικότητα και, όπως είπατε κι εσείς, η λειτουργία τους αλλάζει τα δεδομένα στην κυκλοφορία των Θεσσαλονικέων. Σειρά έχει η επέκταση

προς Καλαμαριά, με πέντε νέους σταθμούς, που θα παραδοθεί το δεύτερο εξάμηνο της χρονιάς που έρχεται. Ωστόσο, παρά την επιμονή πολλών για τη δρομολόγηση της γραμμής προς Αεροδρόμιο, πρέπει να ξεκαθαρίσω για ακόμη μία φορά ότι δεν είναι αυτή που θα πρέπει να προηγηθεί. Κι αυτό δεν καθορίστηκε από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών αλλά από την ανάγκη του κόσμου, όπως αυτή εμφανίζεται στην Μελέτη Ανάπτυξης Μετρό Θεσσαλονίκης. Προτεραιότητα αποτελεί η Βορειοδυτική Θεσσαλονίκη και αυτό για έναν πολύ βασικό λόγο: η περιοχή αυτή είναι πολυπληθέστερη. Μεριμνά μας είναι πρωταρχικά η εξυπηρέτηση των κατοίκων και η βελτίωση της καθημερινότητάς τους και έπειτα η εξυπηρέτηση των επισκεπτών που στο φάσμα έχει και εκείνη μεγάλη σημασία. Ωστόσο, για τις δύο επεκτάσεις, προς Βορειοδυτική Θεσσαλονίκη και προς Αεροδρόμιο, δουλεύουμε ώστε να βρεθούν τα κατάλληλα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Ε: Ο Νίκος Ταχιάος ως βέρος Θεσσαλονικιός αισθάνεται με την απόκτηση μετρό από την πόλη του μετά από τόσες ταλαιπωρίες το οποίο συμφωνώ και με κάποια γερμανικά μέσα είναι το τελειότερο στην Ευρώπη;

Α: Ως βέρος Θεσσαλονικιός, είμαι πάρα πολύ υπερήφανος για το Μετρό Θεσσαλονίκης. Δεν με ενδιαφέρει τι λένε οι Γερμανοί. Ξέρω τι νιώθουν οι Θεσσαλονικείς: Κι αν δεν είναι το τελειότερο Μετρό της Ευρώπης, είναι σίγουρα στις πρώτες θέσεις: υπερούχρονο, κομψό, ασφαλές και ταυτόχρονα, αναδεικνύει στους σταθμούς του το παλίμψηστο της πόλης μας, στο πέρασμα του χρόνου, από την ελληνιστική, την ρωμαϊκή, την βυζαντινή και την οθωμανική περίοδο μέχρι την σύγχρονη εποχή. Ένα πραγματικό διαμάντι που αντικατοπτρίζει την πόλη.

Ε: Μετά το μετρό Θεσσαλονίκης που θα λήξει τώρα η κυβέρνηση το βάρος της. Πιο μεγάλο έργο στην χώρα έχει τώρα σειρά να παραδοθεί;

Α: Η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη ρίχνει το βάρος της συμμετρικά σε όλα τα έργα που έχει εντάξει στον προγραμματισμό της. Αυτή τη στιγμή, υπάρχουν πολλά έργα που βρίσκονται σε εξέλιξη από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών. Το Μετρό Θεσσαλονίκης ήταν μόνο ένα από αυτά. Ήταν ένα στοιχείο το οποίο κερδήθηκε και πλέον, αποτελεί το success story της πόλης.

Συνέχεια στη σελ 4

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΕΠΕΚΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ – Η ΠΟΡΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ PROJECT «30 ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΟΥ 2030»

Τι λένε σε συνεντεύξεις τους οι Ν. Ταχιάος και Στ. Καλαφάτης

Συνέχεια από σελ 3

» Συνεχίζουμε με έργα υποδομής σε όλη την επικράτεια και βασικό γνώμονα την βελτιστοποίηση της καθημερινότητας και της ποιότητας ζωής των Ελλήνων.

Ε: Που βρισκόμαστε κύριε υφυπουργέ με τα δύο μεγάλα έργα ανακούφισης του κυκλοφοριακού στόλου κάτω πεδίο Αττικής. Τον οδικό κόμβο στο Σκαρामαγκά και τον οδικό άξονα Ελευσίνα Οινόη που όπως λένε η συγκοινωνιολόγοι θα βγάλει πολλά φορτηγά εκτός Αττικής;

Α: Είναι αλήθεια ότι είναι μεγάλη η ανάγκη της Αττικής για αποσυμφόρση. Ο τριπλός κόμβος Σκαρामαγκά είναι ένα έργο που θα δώσει μεγάλη ανάσα στην πρωτεύουσα, μειώνοντας την κίνηση στον κόμβο της Λεωφόρου Αθηνών και της Λεωφόρου Σχιστού και δίνοντας επιλογές στους οδηγούς που κινούνται στο Θριάσιο Πεδίο. Αυτή τη στιγμή, στόχος μας είναι η ολοκλήρωση της κάλυψης της χρηματοδότησής του από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, ώστε να μπορέσει να δημοπρατηθεί εντός του πρώτου εξαμήνου του 2025.

Ο οδικός άξονας Ελευσίνα – Οινόη, είναι μία από τις τρεις Πρότυπες Προτάσεις που έχουν υποβληθεί από ενδιαφερόμενη εταιρία. Θα πρέπει ωστόσο να τονίσω ότι τον πρώτο ρόλο στην αξιολόγηση των Πρότυπων Προτάσεων έχει σαφώς η δημοσιονομική σταθερότητα. Υπό αυτό το πρίσμα, η σχετική πρόταση θα θεθεί πολύ σύντομα υπό κρίση.

Η συνέντευξη του Στ. Καλαφάτη

Για το Μετρό Θεσσαλονίκης, αλλά και για την πορεία υλοποίησης του project «30 έργα για τη Θεσσαλονίκη του 2030» μίλησε στο μεταξύ ο Γενικός Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας, Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης, Σταύρος Καλαφάτης, σε συνέντευξη του στην εφημερίδα «Today Press», μεταδίδει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

«Για την Κυβέρνηση και την Κοινοβουλευτική Ομάδα της Ν.Δ. η Βελτίωση της καθημερινότητας του πολίτη παραμένει βασικό και μόνιμο πρόταγμα. Και αυτό φαίνεται ξεκάθαρα στον Κρατικό Προϋπολογισμό του 2025 τον οποίο συζητούμε στη Βουλή τις επόμενες ημέρες», ανέφερε ο κ. Καλαφάτης, προσθέτοντας ότι πρόκειται για: «Προϋπολογισμό αισιοδοξίας με σαφές κοινωνικό πρόσημο που περιλαμβάνει 12 μόνιμες αυξήσεις αποδοχών και 12 μειώσεις φόρων και πιστοποιεί ότι η ελληνική οικονομία θα συνεχίσει ν' αναπτύσσεται με ρυθμούς υψηλότερους του ευρωπαϊκού μέσου όρου, η ανεργία θα μειώνεται -500 χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας έχουν δημιουργηθεί

την τελευταία 5ετία-, οι επενδύσεις, οι εξαγωγές αλλά και ο τουρισμός θα σημειώνουν σημαντική άνοδο. Στόχος είναι να έχουμε μέχρι το 2027 μια άλλη πολύ καλύτερη καθημερινότητα για κάθε πολίτη όπου κι αν ζει».

Αναφερόμενος στη λειτουργία του Μετρό Θεσσαλονίκης, ο κ. Καλαφάτης τονίζει: «Με το Μετρό η Θεσσαλονίκη μπαίνει σε μια νέα εποχή εξωστρέφειας και ανάπτυξης. Σηματοδοτεί ένα άλμα στο μέλλον για τη Θεσσαλονίκη και τους πολίτες της. Ένα εμβληματικό έργο - ανάσα, το πιο σύγχρονο και ασφαλές στην Ευρώπη, που ήρθε ν' αλλάξει την καθημερινότητα της πόλης εξυπηρετώντας καθημερινά περισσότερους από 250 χιλιάδες επιβάτες και να λειτουργήσει ως καταλύτης για την ψυχολογία αλλά και τη λειτουργία της. Έργο που αφορά τους πολλούς που ήρθε για να ενώσει την πόλη». «Έργο», που όπως υπογραμμίζει «η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη ολοκλήρωσε και παρέδωσε στους Θεσσαλονίκεις με αποφασιστικότητα αποδεικνύοντας στην πράξη ότι μπορούμε -όπως υπογράμμισε ο Πρωθυπουργός πατώντας το κουμπί της εκκίνησης- να ξεπερνάμε τις παθογένειες του παρελθόντος. Το είπαμε και το κάναμε», επισημάνει.

Αναφερόμενος στον σταθμό της Βενιζέλου και για το αν δικαιώθηκε για την Κυβέρνηση η επιλογή «Και Μετρό και αρχαία», ο Σταύρος Καλαφάτης απαντά: «Σίγουρα ναι. Γιατί αποδείξαμε στην πράξη ότι ένα μεγάλο έργο κοινωνιακής υποδομής μπορεί να συνδυάζει μοναδικά την καθημερινή γρήγορη μετακίνηση με την ανάδειξη της ιστορίας και του πολιτισμού της πόλης μας». Όπως επισημάνει: «ο Σταθμός Βενιζέλου αποτελεί και μια έμπρακτη απάντηση στους διαταγμούς και την καχυποψία πολλών αλλά κυρίως απέναντι σε θλιβερές -αριστερές κυρίως- μειοψηφίες που πρωτοστάτησαν μετά το 2019 μιλώντας για «έγκλημα στα αρχαία της Βενιζέλου» και με βασικό στόχο να καθυστερήσουν και να ακυρώσουν το σημαντικό αυτό έργο».

Για την εξέλιξη του project των 30 έργων για τη Θεσσαλονίκη του 2030 που είχε παρουσιάσει ως υφυπουργός Μακεδονίας - Θράκης, ο Σταύρος Καλαφάτης αφού αναφέρεται σε εμβληματικά έργα για την υγεία όπως είναι το Παιδιατρικό Νοσοκομείο -που θα είναι έτοιμο μέσα στο 2027- και το νέο Αντικαρκινικό Νοσοκομείο στη δυτική Θεσσαλονίκη, υπενθυμίζει ότι ξεκίνησε η ανάπλαση του Μητροπολιτικού Πάρκου Παύλου Μελά και τα έργα για το Μουσείο Ολοκαυτώματος, προχωρούν οι πρόδρομες εργασίες για τη δημιουργία του Thess INTEC, ο διαγωνισμός για το Εμπορευματοκό Κέντρο Βόρειας Ελλάδας στο πρώην στρατόπεδο Γκόνου και οι διαδικασίες για την ανάπλαση του χώρου της ΔΕΘ. Όπως τονίζει: «Ο,τι σχεδιάσαμε

-και είμαι περήφανος που συμμετείχα σε αυτό- βρίσκεται στην τροχιά που χαράξαμε και προχωρά με εντατικούς ρυθμούς. Ας μην έχει κανένας καμία αμφιβολία».

Ακολουθεί το πλήρες κείμενο της συνέντευξης:

Ερ. Μετά από πολλές περιπέτειες και καθυστερήσεις η Θεσσαλονίκη απέκτησε Μετρό. Τι αλλάζει για την πόλη και τί σημαίνει αυτό το έργο για την καθημερινότητά της;

Το Μετρό σηματοδοτεί ένα άλμα στο μέλλον για τη Θεσσαλονίκη και τους πολίτες της. Ένα εμβληματικό έργο - ανάσα, το πιο σύγχρονο και ασφαλές στην Ευρώπη, που ήρθε ν' αλλάξει την καθημερινότητα της πόλης εξυπηρετώντας καθημερινά περισσότερους από 250 χιλιάδες επιβάτες και να λειτουργήσει ως καταλύτης για την ψυχολογία αλλά και τη λειτουργία της. Έργο που αφορά τους πολλούς που ήρθε για να ενώσει την πόλη. Με το Μετρό η Θεσσαλονίκη μπαίνει σε μια νέα εποχή εξωστρέφειας και ανάπτυξης. Μειώνει τις αποστάσεις -σε 17 λεπτά η μετακίνηση από τη Νέα Ελβετία στο Νέο Σιδηροδρομικό Σταθμό- κάνει πιο ποιοτικές και βιώσιμες τις μετακινήσεις, εκσυγχρονίζει συγκοινωνιακές υποδομές και με τις επεκτάσεις βγάζει από την απομόνωση υποβαθμισμένες περιοχές συμβάλλοντας στην ισόρροπη ανάπτυξη όλου του αστικού ιστού. Ένα έργο που η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη ολοκλήρωσε και παρέδωσε στους Θεσσαλονίκεις με αποφασιστικότητα αποδεικνύοντας στην πράξη ότι μπορούμε -όπως υπογράμμισε ο Πρωθυπουργός πατώντας το κουμπί της εκκίνησης- να ξεπερνάμε τις παθογένειες του παρελθόντος. Το είπαμε και το κάναμε. Είναι, όπως τονίσαμε, ένα σύμβολο προόδου της Μακεδονίας και ολόκληρης της Ελλάδας.

Ερ. Νιώθετε δικαιωμένοι που η κυβέρνηση επέμεινε τελικά στην επιλογή «Και Μετρό και αρχαία»;

Σίγουρα ναι. Γιατί αποδείξαμε στην πράξη ότι ένα μεγάλο έργο κοινωνιακής υποδομής μπορεί να συνδυάζει μοναδικά την καθημερινή γρήγορη μετακίνηση με την ανάδειξη της ιστορίας και του πολιτισμού της πόλης μας. Είναι κάτι πρωτοποριακό αφού πέντε από τους δεκατρείς σταθμούς του είναι σταθμοί - μουσεία, περιλαμβάνεται ένας αρχαιολογικός χώρος στην πλατεία Αγίας Σοφίας αλλά και ο μεγαλύτερος παγκοσμίως αρχαιολογικός χώρος που εντάχθηκε σε τεχνικό έργο, στον σταθμό της Βενιζέλου. Ένα ζωντανό μουσείο στην καρδιά της Θεσσαλονίκης που είναι βέβαιο ότι θ' αποτελέσει τοπίο και θα προσελκύει επισκέπτες σε όλη τη διάρκεια του χρόνου.

Συνέχεια στη σελ 5

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΕΠΕΚΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ – Η ΠΟΡΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ PROJECT «30 ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΟΥ 2030»

Τι λένε σε συνεντεύξεις τους οι Ν. Ταχιάος και Στ. Καλαφάτης

Συνέχεια από σελ 4

Ταυτόχρονα, όμως, ο Σταθμός Βενιζέλου αποτελεί και μια έμπρακτη απάντηση στους διαταγμούς και την καχυποψία πολλών αλλά κυρίως απέναντι σε θλιβρές -αριστερές κυρίως- μειοψηφίες που πρωτοστάτησαν μετά το 2019 μιλώντας για «έγκλημα στα αρχαία της Βενιζέλου» και με βασικό στόχο να καθυστερήσουν και να ακυρώσουν το σημαντικό αυτό έργο. Το βασικό είναι ότι αυτή τη στιγμή η Θεσσαλονίκη έχει και το Μετρό και τα αρχαία συνδυάζοντας αρμονικά ένα σύγχρονο μέσο σταθερής τροχιάς με τη διατήρηση και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και των μοναδικής αξίας αρχαιοτήτων.

Ερ. Πως προχωρούν οι επεκτάσεις του έργου; Ποιες είναι οι προτεραιότητες και τα χρονοδιαγράμματα;

Μέχρι το τέλος του 2025 αναμένεται να δοθούν σε λειτουργία πέντε ακόμη νέοι σταθμοί στην επέκταση προς την Καλαμαριά που υπολογίζεται ότι θα εξυπηρετούν καθημερινά 95 χιλιάδες επιβάτες. Ταυτόχρονα, είναι σε εξέλιξη οι μελέτες για τις επεκτάσεις του σε δήμους της βορειοδυτικής Θεσσαλονίκης, δήμους που παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη αναπτυξιακή δυναμική όπως ο Εύοσμος και το Κορδελιό ενώ παράλληλα σχεδιάζονται και οι επεκτάσεις προς Τούμπα και Χαριλάου. Η λειτουργία του Μετρό διαμορφώνει ήδη νέες συγκοινωνιακές συνθήκες σε όλο το πολεοδομικό συγκρότημα της Θεσσαλονίκης. Με τον νέο συγκοινωνιακό χάρτη που ανασχεδιάζει στην ουσία τις αστικές συγκοινωνίες και την κυκλοφορία των 110 ηλεκτρικών λεωφορείων στους δρόμους οδηγούμαστε ήδη σε ευρύτατη χρήση των μέσων δημόσιας συγκοινωνίας από πολίτες και επισκέπτες σε ποσοστό άνω του 50%. Και σε συνδυασμό με το γεγονός ότι ξεπεράστηκαν τα προβλήματα και προχωρά ικανοποιητικά η κατασκευή του FlyOver, του περιφερειακού οδικού άξο-

να που προβλέπεται να ολοκληρωθεί τον Μάιο του 2027, συμβάλλουμε αποτελεσματικά στην αποσυμφόρηση της κυκλοφορίας στο κέντρο, προωθούμε τη βιώσιμη αστική κινητικότητα και εξασφαλίζουμε μια καλύτερη ποιότητας ζωής στην καθημερινότητα των Θεσσαλονικέων. Η εικόνα και η προοπτική της Θεσσαλονίκης αλλάζει.

Ερ. Ως υφυπουργός Μακεδονίας - Θράκης είχατε παρουσιάσει 30 έργα για τη Θεσσαλονίκη του 2030. Πως προχωρά το project αυτό μέχρι τώρα;

Είχαμε σχεδιάσει και δρομολογήσει πάνω από 30 έργα για τη Θεσσαλονίκη του 2030. Έργα που βρίσκονται σε εξέλιξη και με τα οποία έχουμε στόχο να επαναποθετησουμε τη Θεσσαλονίκη, τη Μακεδονία και τη Θράκη στο χάρτη της ΝΑ Ευρώπης. Και αυτό είναι μια στρατηγική επιλογή του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη. Έργα υποδομών στην Υγεία και Πρόνοια, στην Επιχειρηματικότητα και την Καινοτομία, στις Αναπλάσεις και τις επεμβάσεις που αλλάζουν την εικόνα της περιοχής μας. Ενισχύουμε τις δομές Υγείας με δύο νέα σύγχρονα νοσοκομεία. Μέσα στο 2027 θα είναι έτοιμο το Παιδιατρικό Νοσοκομείο στο Φίλυρο -μια σύμπραξη του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα- ενώ και προχωρούν οι διαδικασίες για την κατασκευή του νέου Αντικαρκινικού Νοσοκομείου, στο πρώην στρατόπεδο Καρατάσιου. Μαζί με το Νοσοκομείο Παπαγεωργίου και το 424 Στρατιωτικό Νοσοκομείο ουσιαστικά θα δημιουργηθεί ένα Πάρκο Υγείας στη βορειοδυτική Θεσσαλονίκη, μοναδικό στη Νοτιοανατολική Ευρώπη που θα προσφέρει ποιοτικές υπηρεσίες υγείας σε χιλιάδες πολίτες από τη Θεσσαλονίκη, τη Βόρεια Ελλάδα και όχι μόνο.

Ξεκίνησε η ανάπλαση του Μητροπολιτικού Πάρκου Παύλου Μελά. Εκδόθηκε η οικοδομική άδεια και ξεκίνησαν τα έργα για την ανέγερση του Μουσείου Ολοκαυτώματος, ανταποκρινόμενοι σ' ένα ιστορικό χρέος προς την εβραϊκή κοινότητα. Προχωρούν εντατικά οι πρόδρομες εργασίες για

τη δημιουργία του Τεχνολογικού Πάρκου 4ns Γενιάς Thess INTEC, στην Περαία. Προχωρά ο διαγωνισμός για το Εμπορευματικό Κέντρο Βόρειας Ελλάδας εθνικής εμβέλειας στο πρώην στρατόπεδο Γκόκου. Προχωρούν και οι διαδικασίες για την ανάπλαση του χώρου της ΔΕΘ, που θα δημιουργήσει νέες σύγχρονες εκθεσιακές και συνεδριακές υποδομές και θα φέρει περισσότερο πράσινο στο κέντρο της πόλης. Δρομολογήθηκαν όμως και ρεαλιστικές λύσεις για τις γηπεδικές εγκαταστάσεις που έχουν ανάγκη οι ομάδες της Θεσσαλονίκης. Στόχος μας είναι να έχουμε περισσότερα, όχι λιγότερα, από όσα περιλαμβάνει η ατζέντα για την Θεσσαλονίκη του 2030. Ο,τι σχεδιάσαμε -και είμαι περήφανος που συμμετείχα σε αυτό- βρίσκεται στην τροχιά που χαράξαμε και προχωρά με εντατικούς ρυθμούς. Ας μην έχει κανένας καμία αμφιβολία.

Ερ. Ποιες είναι οι οδικές χάρτες για την κυβέρνηση το επόμενο διάστημα;

Για την Κυβέρνηση και την Κοινοβουλευτική Ομάδα της Ν.Δ. η βελτίωση της καθημερινότητας του πολίτη παραμένει βασικό και μόνιμο πρόταγμα. Και αυτό φαίνεται ξεκάθαρα στον Κρατικό Προϋπολογισμό του 2025 τον οποίο συζητούμε στη Βουλή τις επόμενες ημέρες. Προϋπολογισμός αισιόδοξος με σαφές κοινωνικό πρόσημο που περιλαμβάνει 12 μόνιμες αυξήσεις αποδοχών και 12 μειώσεις φόρων και πιστοποιεί ότι η ελληνική οικονομία θα συνεχίσει να αναπτύσσεται με ρυθμούς υψηλότερους του ευρωπαϊκού μέσου όρου, η ανεργία θα μειώνεται -500 χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας έχουν δημιουργηθεί την τελευταία 5ετία-, οι επενδύσεις, οι εξαγωγές αλλά και ο τουρισμός θα σημειώσουν σημαντική άνοδο. Στόχος είναι να έχουμε μέχρι το 2027 μια άλλη πολύ καλύτερη καθημερινότητα για κάθε πολίτη όπου κι αν ζει.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ: ΚΑΘΟΡΙΣΤΙΚΟΣ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΑΚΟΚΑΙΡΙΑΣ

Καθοριστικό χαρακτήρισε ο περιφερειάρχης Θεσσαλίας Δημήτρης Κουρέτας, τον ρόλο που έπαιξε το Κέντρο Πολιτικής Προστασίας, με το σύστημα πρόβλεψης έντονων καιρικών φαινομένων, στην αντιμετώπιση της κακοκαιρίας, κάνοντας τον απολογισμό της ανταπόκρισης της περιφέρειας στα πρόσφατα καιρικά φαινόμενα.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο κ. Κουρέτας σημείωσε πως το Κέντρο δίνει την δυνατότητα να συλλεχθούν πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο, τονίζοντας πως «η περιφέρεια μπορεί να δράσει τόσο προληπτικά όσο και κατά τη διάρκεια των φαινομένων». Επίσης είπε ότι «είναι σημαντική η συμβολή των αντιπλημμυρικών έργων που υλοποιεί και δρομολογεί η περιφέρεια», δίνοντας σχετικό φωτογραφικό υλικό με το

πώς ήταν και είναι σήμερα, ρέματα, ποτάμια και αρδευτικά δίκτυα, μετά τις σχετικές επεμβάσεις.

«Αν και είχαμε έναν μικρό Daniel στη Θεσσαλία, αφού έπεσαν σε Ζαγορά, Αγιά και Λάρισα, 212, 194 και 64 χιλιοστά νερού αντίστοιχα, το σύστημα άντεξε. Αν δεχθούμε πως η Θεσσαλία δέχεται περίπου 500 χιλιοστά το χρόνο, αυτό που έπεσε ήταν κοντά στο μισό, δηλαδή πολύ μεγάλη ποσότητα. Ο Πηνειός ποταμός ανέβηκε 1,5 μέτρο και ο Ενιπέας 1 μέτρο» δήλωσε ο κ. Κουρέτας, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία του Κέντρου.

Παράλληλα, σημείωσε πως «η Περιφέρεια Θεσσαλίας επενδύει πολλά στην πρόληψη», ανακοινώνοντας πως το τρίτο μέρος από Τρίτη 10 Δεκεμβρίου ως Πέμπτη 12 Δεκεμβρίου

θα πραγματοποιηθεί άσκηση προσομοίωσης αντιμετώπισης πλημμύρας σε Λάρισα, Φαρκαδόνα και Παλαμά, ώστε να ελεγχθεί τι ακριβώς θα πρέπει να ενεργοποιηθεί αν υπάρξει μια πραγματική περίπτωση πλημμύρας. Σύμφωνα με τον περιφερειάρχη, με την συγκεκριμένη προσομοίωση θα αποκαλυφθούν τυχόν κενά που υπάρχουν στη διαδικασία. «Έχουμε πλέον τη δυνατότητα να γνωρίζουμε το ύψος της βροχής και τη στάθμη του νερού στα ποτάμια. Αυτό το σύστημα, που μας παρέχει το δίκτυο της Πολιτικής Προστασίας, το χρησιμοποιούμε και για την καταγραφή της αέριας ρύπανσης. Την ίδια στιγμή προχωράμε και στην αντιπλημμυρική μελέτη, η οποία δεν υπήρχε και είναι απαραίτητη» κατέληξε ο κ. Κουρέτας.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΕ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΤΕΘΗΚΕ ΤΟ ΝΕΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ Τι προβλέπεται για βραχυχρόνιες ρυθμίσεις και περιβαλλοντική κατάταξη Ξενοδοχειακών καταλυμάτων

Σε διαβούλευση τέθηκε το νέο νομοσχέδιο του υπουργείου Τουρισμού, το οποίο αποτελεί συνέχεια των προηγούμενων νομοθετικών πρωτοβουλιών του υπουργείου (ν.5061/2023 και ν.5121/24). Το νέο νομοσχέδιο εντάσσεται στο πλαίσιο της συνολικής στρατηγικής για ποιοτική ανάπτυξη του ελληνικού τουρισμού, με όρους βιωσιμότητας.

Οι νέες νομοθετικές ρυθμίσεις απαντούν στις σύγχρονες προκλήσεις και διασφαλίζουν την ανταγωνιστικότητα και την ανθεκτικότητα του ελληνικού τουρισμού με σεβασμό στον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Όπως υπογραμμίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, οι βασικότερες ρυθμίσεις του νομοσχεδίου είναι:

- Βραχυχρόνια μίσθωση: Θεσπίζεται για πρώτη φορά πλαίσιο λειτουργίας των ακινήτων που μισθώνονται βραχυχρόνια με προδιαγραφές υγιεινής και ασφάλειας. Αυτό το πλαίσιο, εκτός των άλλων, δίνει τη δυνατότητα ελέγχου του τουριστικού προϊόντος από τις υπηρεσίες του υπουργείου Τουρισμού, σε συνεργασία με τις αντίστοιχες υπηρεσίες της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε).

Ειδικότερα:

- Τα ακίνητα θα πρέπει να είναι ασφαλισμένα για αστική ευθύνη για ζημιές ή ατυχήματα που μπορεί να προκληθούν.
- Τα ακίνητα θα πρέπει να αποτελούν χώρους κύριας χρήσης και να διαθέτουν φυσικό φωτισμό, αερισμό και κλιματισμό.
- Θεσπίζεται πλαίσιο ελέγχου τήρησης των προδιαγραφών (από τις υπηρεσίες του υπουργείου Τουρισμού και από μικτά κλιμάκια ελέγχου με υπαλλήλους της Α.Α.Δ.Ε) με δυνατότητα επιβολής κυρώσεων και προστίμων υπέρ του ελληνικού Δημοσίου, σε περιπτώσεις παραβάσεων, αντίστοιχες με τις ισχύουσες στα τουριστικά καταλύματα.

- Περιβαλλοντική Κατάταξη Ξενοδοχειακών καταλυμάτων: Θεσμοθετείται ένα πρωτοπόρο και καινοτόμο, σε παγκόσμιο επίπεδο, σύστημα κατάταξης των καταλυμάτων, με βάση την αρχή της βιωσιμότητας, λαμβάνοντας υπόψη το περιβαλλοντικό και κοινωνικό αποτύπωμά τους. Το σύστημα στηρίζεται σε πλαίσιο που επεξεργάστηκαν το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος μαζί με το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος. Οι εν λόγω διατάξεις εισήχθησαν με γνώμονα τις αρχές της αειφορίας και με σκοπό η ανάπτυξη της τουριστικής επιχειρηματικής δραστηριότητας να πραγματοποιείται με όρους βιωσιμότητας. Στο πλαίσιο αντιμετώπισης των συνεπειών της κλιματικής κρίσης, προβλέπεται η ευθυγράμμιση του προτεινόμενου συστήματος κατάταξης με τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς κλιματικούς στόχους.

- Κέντρα Αναζωογόνησης: Διεύρυνση του ορισμού των Κέντρων Αναζωογόνησης (spa). Η αυξημένη ζήτηση για υπηρεσίες ευεξίας ανέδειξε την ανάγκη για τη διεύρυνση του αρχικού ορισμού των Κέντρων Αναζωογόνησης, ο οποίος υπό το ισχύον θεσμικό πλαίσιο ήταν προσανατολισμένος στην παροχή ιαματικών υπηρεσιών, αποκλείοντας έτσι υπηρεσίες σχετικές με την παραγωγή της ευεξίας. Με τη συγκεκριμένη ρύθμιση εκσυγχρονίζεται και επικαιροποιείται η τουριστική νομοθεσία ώστε να ανταποκρίνεται στις διαμορφωμένες ανάγκες και σύγχρονες τάσεις της εξελισσόμενης αγοράς.

- Στέγαση Προσωπικού: Δίνεται η δυνατότητα αξιοποίησης των εγκαταστάσεων δωματίων προσωπικού των Ξενοδοχειακών καταλυμάτων (που θεσμοθετήθηκαν για πρώτη φορά με το άρθρο 66 του ν. 5121/2024) προκειμένου να διατίθενται προς μίσθωση από προσωπικό του ευρύτερου δημοσίου τομέα (όπως ενδεικτικά ιατρών και νοσηλευτών του ΕΣΥ, Κέντρων Υγείας, δασκάλων και καθηγητών, πυροσβεστών εποχικής απασχόλησης κ.λπ.).

- Κολυμβητικές Δεξαμενές: Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις παρέχεται η δυνατότητα εκτέλεσης κάθε αναγκαίου έργου για την άντληση και απάντληση θαλασσίου ύδατος προκειμένου να χρησιμοποιηθεί σε κολυμβητική δεξαμενή (πισίνα) κύριου ή μη κύριου τουριστικού καταλύματος. Η συγκεκριμένη ρύθμιση εισάγεται στο πλαίσιο της ανάγκης για αειφόρο και βιώσιμη ανάπτυξη, με σκοπό την προστασία των περιορισμένων υδάτινων πόρων, ειδικά σε περιοχές με λιψυδρία, την ορθολογικότερη διαχείριση των αποβλήτων νερού και τη διασφάλιση της ύπαρξης αδιάλειπτης πηγής νερού, ιδίως, κατά τις περιόδους υψηλής τουριστικής ζήτησης.

- Προσβασιμότητα σε τουριστικούς λιμένες: Απλοποιείται η διαδικασία υλοποίησης έργων προσβασιμότητας στους τουριστικούς λιμένες. Αυτή η ρύθμιση εντάσσεται στο πλαίσιο της εθνικής στρατηγικής «Μία Ελλάδα με όλους για όλους» για τη διασφάλιση της ανεμπόδιστης πρόσβασης των ΆμεΑ.

- Απλοποιείται η διαδικασία ίδρυσης και λειτουργίας των γραφείων ενοικιάσεως αυτοκινήτων, επιχειρήσεων εκμίσθωσης μοτοσικλετών, τρίτροχων και τετράτροχων οχημάτων άνω των 50 κυβικών εκατοστών και ναυλομεσιτικών γραφείων, τα οποία, πλέον, υπάγονται στο καθεστώς της γνωστοποίησης. Η συγκεκριμένη νομοθετική παρέμβαση προωθεί την ελεύθερη και απρόσκοπτη ανάπτυξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας, απαλλαγμένη από γραφειοκρατικές αγκυλώσεις και καθυστερήσεις.

Το νομοσχέδιο θα παραμείνει σε δημόσια διαβούλευση μέχρι τις 19/12/2024, κατά τη διάρκεια της οποίας τουριστικοί φορείς και κάθε ενδιαφερόμενος θα μπορεί να καταθέσει προτάσεις και παρατηρήσεις.

ΣΤΟ ΥΠΕΞ Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗ, ΠΟΥ ΣΤΕΓΑΖΟΥΝ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΞΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Που βρίσκονται και πόσα είναι

Στο υπουργείο Εξωτερικών περιέρχεται η διοίκηση και διαχείριση των ακινήτων του ελληνικού Δημοσίου, τα οποία στεγάζουν διπλωματικές και προξενικές Αρχές της Ελλάδας, συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων που λειτουργούν ως πρεσβευτικές ή προξενικές κατοικίες, όπως ορίζει το σχέδιο νόμου του υπουργείου Εξωτερικών «Παραμβάσεις στην οργάνωση και τη λειτουργία του υπουργείου Εξωτερικών», που άρχισε να συζητείται στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή. Στόχος, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση, είναι να καταστεί δυνατή η συντήρηση, επισκευή και αναβάθμισή τους, δεδομένου ότι το υπουργείο Εξωτερικών «είναι σε θέση να γνωρίζει τις ανάγκες των κτιρίων που στεγάζουν υπηρεσίες του, σε όλον τον κόσμο, και θα πρέπει να είναι σε θέση το ίδιο να τα διαχειρίζεται και να τα συντηρεί, για την επωφελέστερη αξιοποίησή τους, επ' ωφελεία και του κρατικού προϋπολογισμού».

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο εισηγητής της ΝΔ Ελευθέριος Κιστάκης, μιλώντας στην επιτροπή της Βουλής, επισήμανε ότι με το νομοσχέδιο τα έσοδα από τη διοίκηση και διαχείριση των συγκεκριμένων ακινήτων διατίθενται στο υπουργείο Εξωτερικών προκειμένου να τα διαχειριστεί αποκλειστικά για την κάλυψη των στεγαστικών του αναγκών στην αλλοδαπή, συμπεριλαμβανομένης της οικοδόμησης, συντήρησης, επισκευής ή ενεργειακής αναβάθμισης υφιστάμενων ακινήτων, καθώς και αγοράς ή μίσθωσης νέων.

Στο σώμα του σχεδίου νόμου περιλαμβάνεται και το παράρτημα με τον κατάλογο των ακινήτων του ελληνικού δημοσίου στον στεγασμό διπλωματικές και προξενικές αρχές.

Συνολικά αναφέρονται 92 ακίνητα στις εξής περιοχές:

- Αίγυπτος: Κάιρο και Αλεξάνδρεια
- Αργεντινή: Μπουένος Άιρες
- Αυστραλία: Καμπέρα και Μελβούρνη
- Αυστρία: Βιέννη
- Βέλγιο: Βρυξέλλες
- Βόρεια Μακεδονία: Σκόπια

- Βουλγαρία: Σόφια και Φιλιππούπολη
- Βραζιλία: Μπραζιλία
- Γαλλία: Παρίσι, Στρασβούργο
- Γερμανία: Βερολίνο, Φραγκφούρτη, Λειψία
- Γεωργία: Τιφλίδα
- Δανία: Κοπεγχάγη
- Ελβετία: Βέρνη, Γενεύη
- Ζιμπάβουε: Χαράρε
- Ηνωμένο Βασίλειο: Λονδίνο
- ΗΠΑ: Ουάσινγκτον, Νέα Υόρκη, Βοστώνη, Σικάγο, Άγιος Φραγκίσκος
- Ινδία: Νέο Δελχί
- Ιράκ: Βαγδάτη
- Ιράν: Τεχεράνη
- Ιρλανδία: Δουβλίνο
- Ισπανία: Μαδρίτη
- Ισραήλ: Ιερσόλυμα
- Ιταλία: Ρώμη, Βενετία
- Καναδάς: Οττάβα
- Κένυα: Найρόμπι
- Κροατία: Ζάγκρεμπ
- Κύπρος: Λευκωσία
- Λίβανος: Βηρυτός
- Λουξεμβούργο: Λουξεμβούργο
- Μαρόκο: Καζαμπλάνκα
- Μαυροβούνιο: Πονγκόριτσα
- Μεξικό: Μεξικό
- Νορβηγία: Όσλο
- Νότιος Αφρική: Πρετόρια, Γιοχάνεσμπουργκ
- Ολλανδία: Χάγη
- Ουγγαρία: Βουδαπέστη
- Ουζμπεκιστάν: Τασκένδη
- Πολωνία: Βαρσοβία

- Πορτογαλία: Λισαβόνα
- Ρουμανία: Βουκουρέστι
- Σαουδική Αραβία: Ριάντ
- Σερβία: Βελιγράδι
- Τουρκία: Άγκυρα, Σμύρνη, Κωνσταντινούπολη
- Τσεχία: Πράγα
- Φινλανδία: Ελσίνκι

Στο άρθρο 64 του σχεδίου νόμου «Ακίνητα κυριότητας Ελληνικού Δημοσίου στην αλλοδαπή», ορίζεται ότι:

1. Η διοίκηση και η διαχείριση των ακινήτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου, τα οποία στεγάζουν διπλωματικές και προξενικές Αρχές της Ελλάδας, συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων που λειτουργούν ως πρεσβευτικές ή προξενικές κατοικίες, τα οποία περιλαμβάνονται στο παράρτημα του παρόντος περιέρχεται, χωρίς αντάλλαγμα, στο υπουργείο Εξωτερικών.
2. Στην έννοια της διοίκησης και διαχείρισης περιλαμβάνεται, ιδίως, κάθε ενέργεια αξιοποίησης, μεταβίβασης, εκποίησης, εκμετάλλευσης ή σύστασης ενοικίου ή εμπραγμάτου δικαιώματος επί των ακινήτων αυτών.
3. Τα έσοδα από τη διοίκηση και διαχείριση των ανωτέρω ακινήτων διατίθενται στο υπουργείο Εξωτερικών, το οποίο τα διαχειρίζεται, αποκλειστικά με σκοπό την κάλυψη των στεγαστικών του αναγκών στην αλλοδαπή, συμπεριλαμβανομένης της οικοδόμησης, συντήρησης, επισκευής ή ενεργειακής αναβάθμισης υφιστάμενων ακινήτων, καθώς και της αγοράς ή μίσθωσης νέων.
4. Στους υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εξωτερικών παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση κάθε πράξης που κρίνεται αναγκαία προκειμένου να ολοκληρωθούν οι ενέργειες μεταβίβασης της διοίκησης και διαχείρισης των ακινήτων της παρ. 1.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΝΕΟ «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» 434 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΓΙΑ ΕΝΟΙΚΙΑΣΤΕΣ ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΕΤΑΙ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ Επίκειται η προκήρυξη δύο ακόμη προγραμμάτων, για εγκατάσταση ηλιακού θερμοσίφωνα και για αντλίες θερμότητας

Με αυξημένο όριο προϋπολογισμού των παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας, ειδική πρόβλεψη για πληγέντες φυσικών καταστροφών, ΑΜΕΑ και πολύτεκνους καθώς και δυνατότητα ένταξης και των ενοικιαστών προκηρύσσεται εντός των ημερών το νέο «Εξοικονομώ» που εντάχθηκε την περασμένη εβδομάδα στο Ταμείο Ανάκαμψης, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Ο Οδηγός του «Εξοικονομώ 2025», θα δημοσιευτεί εντός των επόμενων ημερών, ώστε να ανοίξει, στη συνέχεια, το πρόγραμμα για υποβολή αιτήσεων από τους ενδιαφερόμενους. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο Οδηγός όπως έχει διαμορφωθεί μέχρι στιγμής, προβλέπει μεταξύ άλλων τα εξής:

-Στο πρόγραμμα εκτός από τους ιδιοκτήτες των κατοικιών θα μπορούν να ενταχθούν και ενοικιαστές, εφόσον η υπολειπόμενη διάρκεια του συμβολαίου μίσθωσης είναι τουλάχιστον 7 χρόνια. Πηγές της αγοράς ανέφεραν στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ότι οι μισθώσεις κατοικιών με τόσο μεγάλη διάρκεια είναι ελάχιστες, αν υπάρχουν. Όμως η πρόβλεψη αυτή μπορεί να αποτελέσει

κίνητρο για υπογραφή συμβολαίων μεγάλης διάρκειας με προσθήκη της ενεργειακής αναβάθμισης στη συμφωνία.

-Ο ανώτατος επιλέξιμος προϋπολογισμός των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης ορίζεται στις 35.000 ευρώ (από 24.750 ευρώ που ήταν στο προηγούμενο πρόγραμμα), αύξηση που αντανακλά την άνοδο του κόστους των υλικών και της εργασίας.

-Οι εισοδηματικές κατηγορίες περιορίζονται σε δύο, από πέντε προηγούμενες: στην πρώτη περιλαμβάνονται όσοι έχουν ατομικό εισόδημα έως 5.000 ευρώ και οικογενειακό έως 10.000 ευρώ το χρόνο και στη δεύτερη όλοι οι υπόλοιποι.

Για την πρώτη εισοδηματική κατηγορία το ποσοστό ενίσχυσης των επενδύσεων είναι 95 % ή 100 % για τους πληγέντες της Θεσσαλίας και τους σεισμόπληκτους Αρκαλοχωριού.

Για τη δεύτερη κατηγορία τα ποσοστά ενίσχυσης είναι 80 % για οικογένειες με μέλη ΑΜΕΑ, πληγέντες Θεσσαλίας και σεισμόπληκτους Αρκαλοχωριού, 65 % για οικογένειες με τέσσερα ή περισσότερα παιδιά και 50 % για τους λοιπούς.

Στις ειδικές κατηγορίες ωφελούμενων θα διατεθούν περισσότερα 114 εκατ., από τα 434 εκατ. που είναι ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος

-Τα έργα θα πρέπει να ολοκληρώνονται σε διάστημα οκτώ μηνών από την ημερομηνία έκδοσης υπαγωγής, αντί για 12 που προέβλεπε το προηγούμενο πρόγραμμα, πρόβλεψη που δημιουργεί επίσης προκλήσεις στην αγορά δεδομένης της έλλειψης εργατικού δυναμικού στην οικοδομή.

-Οι επιλέξιμες παρεμβάσεις παραμένουν: αντικατάσταση κουφωμάτων, τοποθέτηση/αναβάθμιση θερμομόνωσης, αναβάθμιση συστήματος θέρμανσης/ψύξης, σύστημα ζεστού νερού χρήσης με χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, λοιπές παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας, όπως είναι η εγκατάσταση έξυπνου συστήματος διαχείρισης (smart home), το οποίο συμβάλει στην εξοικονόμηση ενέργειας.

Σημειώνεται ότι επίκειται η προκήρυξη δύο ακόμη προγραμμάτων, για εγκατάσταση ηλιακού θερμοσίφωνα και για αντλίες θερμότητας.

ΥΠΕΝ: 1,5 ΣΕΝΤΣ ΑΝΑ ΚΙΛΟΒΑΤΩΡΑ Η ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΙΚΙΑΚΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Σε 1,5 σεντς ανά κιλοβατώρα διαμορφώνονται οι επιδοτήσεις στους λογαριασμούς ρεύματος Δεκεμβρίου που ανακοίνωσε την Παρασκευή το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Έτσι για την πλειονότητα των καταναλωτών η τελική τιμή διαμορφώνεται λίγο πάνω από τα 14 σεντς ανά κιλοβατώρα.

Συγκεκριμένα, όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, οι ενισχύσεις για την ηλεκτρική ενέργεια σε οικιακά τιμολόγια και για όλες τις παροχές κύριας και μη κύριας κατοικίας, χωρίς εισοδηματικά κριτήρια και ανεξαρτήτως παρόχου, διαμορφώνονται ως εξής:

- Για μηνιαίες καταναλώσεις έως 500kWh, η ενίσχυση διαμορφώνεται σε 15 Euro/MWh ή 1,5 λεπτό/kWh. Η κατηγορία αυτή καταλαμβάνει το 90% των νοικοκυριών στην Ελλάδα.

Σημειώνεται πως οι ενισχύσεις αφορούν σε καταναλωτές, οι οποίοι είναι συμβεβλημένοι σε κλιμακωμένα τιμολόγια ηλεκτρικής ενέργειας.

- Στα νοικοκυριά που είναι ενταγμένα στο Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο (ΚΟΤ), η ενίσχυση ανέρχεται σε 35 Euro/MWh ή 3,5 λεπτά/kWh για το σύνολο της κατανάλωσης.

Το συνολικό κόστος της ενίσχυσης για το Δεκέμβριο ανέρχεται σε 20,5 εκατ. ευρώ και καλύπτεται από το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης.

Το ΥΠΕΝ επισφαιρίζει ότι η μεσοσταθμική τιμή του «πράσινου τιμολογίου» για τους 3 μεγαλύτερους προμηθευτές σε μερίδιο αγοράς στη Χαμηλή Τάση (άνω του 80% της οικιακής κατανάλωσης), συμπεριλαμβανομένων της επιδότησης Δεκεμβρίου, ανέρχεται σε 141,7 Euro/MWh ή 14,17 λεπτά/kWh. Υπενθυμίζει επίσης ότι οι τιμές του ρεύματος για τον οικιακό καταναλωτή το 2024 είναι χαμηλότερες σε σχέση με το 2023 (παρτίθεται σχετικό γράφημα).

Θ. Σκυλακάκης: Οι επιδοτήσεις θα καλυφθούν με φορολόγηση από την ηλεκτροπαραγωγή

«Η κυβέρνηση παρεμβαίνει στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας» είχε τονίσει νωρίτερα ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Θεόδωρος Σκυλακάκης αναπνώντας σε δύο σχετικές Ερωτήσεις του βουλευτή της Πλεύσης Ελευθερίας, Αλέξανδρου Καζαμίας.

Μεταξύ άλλων, ο κ. Σκυλακάκης επισήμανε ότι «η κυβέρνηση έχει ανακοινώσει ότι πράγματι θα λάβει δημοσιονομικά μέτρα που αφορούν την ηλεκτροπαραγωγή με τα οποία θα καλυφθούν αυτές οι επιδοτήσεις, θα είναι η φορολόγηση από την ηλεκτροπαραγωγή, άρα κακώς λέγεται ότι τα χρήματα αυτά πηγάζουν μέσω προϋπολογισμού από τους πολίτες».

Ο κ. Σκυλακάκης εξήγησε ότι «οι τιμές σε αυτή την περίοδο σε όλη την Ευρώπη είναι υψηλές και στη δική μας περιοχή είναι ακόμα υψηλότερες και η αιτία αυτή κατά βάση οφείλεται από αδυναμίες

εκτός της χώρας μας. Η ελληνική παραγωγικότητα τον Νοέμβριο είχε μεγάλες καθαρές εξαγωγές, κάτι που δεν συνέβαινε στο παρελθόν και οφείλεται στο ότι έχουμε αναπτύξει πάρα πολλές ΑΠΕ. Αυτή η εξαγωγική δυνατότητα, εάν δεν υπήρχαν οι αδυναμίες των γειτονικών μας χωρών και στις διασυνδέσεις που έχουμε χτίσει. Η παραγωγικότητα της χώρας θα οδηγούσε σε πολύ χαμηλότερες τιμές εάν είμαστε αποκλεισμένοι αλλά η ευρωπαϊκή νομοθεσία προβλέπει ότι δεν μπορείς να σταματάς τη ροή αγαθών και των υπηρεσιών ούτε στον ηλεκτρισμό, εκτός εάν υπάρχει κίνδυνος μπλακ ουτ. Οπότε στην πράξη η πίεση που δεχόμαστε είναι εξωγενής. Γιατί από τη μια έχουμε υψηλότερες τιμές στο φυσικό αέριο και από την άλλη το σύστημα «ρουφάει» την ενέργεια από την Ελλάδα προς τον Βορρά. Για πολλά χρόνια αυτό το σύστημα λειτουργούσε ανάποδα».

Ο υπουργός σημείωσε ότι για μια χώρα που είναι στην ΕΕ δεν μπορεί να περιορίσει την εξαγωγή ενέργειας παρά μόνο εάν υπάρχει κίνδυνος μπλακ ουτ. Αυτό όμως που μπορεί να γίνει είναι να έρχεται και να χρηματοδοτήσεις με επιδοτήσεις με δημοσιονομικό τρόπο τους καταναλωτές.

Ο κ. Σκυλακάκης, για την ελληνική ηλεκτροπαραγωγή, παρατήρησε ότι έχει πολύ μεγάλη συνθετικότητα καθώς μεγάλο τμήμα της είναι πολύ μικρών παραγωγών. Αυτή τη στιγμή έχουμε πάνω από 20.000 συμβάσεις στον ΔΕΔΗΕ που εκπροσωπούν άνω των GWATT που αφορούν μικρούς παραγωγούς. Στις ΑΠΕ έχουμε πολύ μεγάλο αριθμό μικρών παραγωγών, συνεπώς στην ηλεκτροπαραγωγή δεν έχουμε ολιγοπώλιο. Προφανώς υπάρχουν και μεγάλοι όμιλοι γιατί υπήρχε η ΔΕΗ και γιατί τα μεγάλα εργοστάσια φυσικού αερίου που δημιουργούνται είναι από μεγάλες εταιρείες. Η δομή της αγοράς, πρόσθεσε ο υπουργός, εάν δεν επηρεάζεται από εξωγενείς παράγοντες (δηλ. τεράστιες τιμές στο φυσικό αέριο ή πολύ υψηλές τιμές στις γειτονικές χώρες), δεν έχει προβλήματα. Ο βουλευτής της Πλεύσης Ελευθερίας, Αλέξανδρος Καζαμίας, μεταξύ άλλων υποστήριξε ότι η πολιτική των επιδοτήσεων είναι μια πολιτική που παίρνει χρήματα από τον προϋπολογισμό. Δηλαδή, παίρνει λεφτά από τη μια τσέπη και τα δίνει στην άλλη τσέπη των πολιτών για να μειώσει τις τιμές στο ρεύμα.

Την ίδια στιγμή, ο κ. Καζαμίας πρόσθεσε, το ολιγοπώλιο των εταιρειών ενέργειας στη χώρα, σύμφωνα με στοιχεία του Απριλίου, δείχνει ότι αυτές οι επιχειρήσεις θα έχουν κέρδη της τάξεως των 800 εκατ. ευρώ για το πρώτο εξάμηνο του 2024. «Μιλάμε για υπερκέρδη σε βάθος έτους αλλά αυτά δεν τα αγίζετε» σημείωσε και πρόσθεσε ότι δεν μπορεί η κυβέρνηση να λείπει ότι οι τιμές ενέργειας είναι υψηλές γιατί οι εταιρείες ενέργειας εξάγουν και θα πρέπει να βρει η κυβέρνηση ένα τρόπο κινήτρων ώστε οι εταιρείες να εξάγουν λιγότερο και να κρατούν τις τιμές χαμηλότερα στη χώρα.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΑΠ. ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ: Η ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΕΕ ΕΙΝΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Τρία μηνύματα και πέντε ζητήματα από τον επίτροπο Βιώσιμων Μεταφορών και Τουρισμού στο Συμβούλιο Υπουργών της ΕΕ

Στο πρώτο Συμβούλιο των Υπουργών Μεταφορών των 27 κρατών μελών της ΕΕ, μετά την εκλογή της νέας Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες, συμμετείχε ο Ευρωπαίος Επίτροπος Βιώσιμων Μεταφορών και Τουρισμού, Απόστολος Τζιτζικώστας.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, κατά την έναρξη της συνεδρίασης του Συμβουλίου, ο κ. Τζιτζικώστας, χαρακτήρισε «κρίσιμα και επείγοντα» τα θέματα της ημερήσιας διάταξης του Συμβουλίου, αναφερόμενος συγκεκριμένα στον «κεντρικό ρόλο των μεταφορών στην επίτευξη των βασικών στόχων της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας, της κλιματικής ουδετερότητας, της αύξησης της ασφάλειας και της αντιμετώπισης των κοινωνικών ανισοτήτων».

«Η βελτίωση των υποδομών και των μεταφορών στην ΕΕ είναι συλλογική ευθύνη», υπογράμμισε και σημείωσε ότι είναι αναγκαία η συνεργασία και η υιοθέτηση κοινών πολιτικών απαραίτητων για κάθε πολίτη, για κάθε επιχείρηση, σε κάθε περιοχή της Ευρώπης, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα κράτη-μέλη και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Τρία μηνύματα

Αμέσως μετά, ο κ. Τζιτζικώστας δήλωσε πως οι προτεραιότητες της Θητείας του, όπως τις περιέγραψε κατά την ακρόαση του από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, παραμένουν «αμετάβλητες» και, απευθυνόμενος στους υπουργούς Μεταφορών, αναφέρθηκε σε «τρία μηνύματα», όπως σημειώνεται σε σχετική ανακοίνωση:

1. «Είναι τιμή μου», είπε, «που είμαι ο πρώτος Ευρωπαίος Επίτροπος, στον οποίο ανατέθηκε το χαρτοφυλάκιο του Τουρισμού, όπου οι συνέργειες με τις μεταφορές είναι πολλές».

«Πρέπει να αξιοποιήσουμε τις κοινές ευκαιρίες και να αντιμετωπίσουμε τις κοινές προκλήσεις στις μεταφορές και στον τουρισμό», καθώς «οι δυο αυτοί τομείς μπορούν να φέρουν την Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της γιατί επηρεάζουν καθημερινά τη ζωή τους και άρα είναι ζωτικής σημασίας για την ευημερία των πολιτών και την ενίσχυση της κοινής ευρωπαϊκής ταυτότητάς μας», προσέθεσε.

2. «Η συγκυρία είναι καθοριστική για την Ευρώπη», σημείωσε, καθώς «πέραν των κρίσεων η Ευρώπη αντιμετωπίζει έναν άνευ προηγουμένου ανταγωνισμό από άλλες χώρες» και «έχουμε την ευθύνη να εφαρμόσουμε πολιτικές που απαιτούν βαθιές αλλαγές όχι μόνο στην οικονομία μας, αλλά συνολικά στην κοινωνία».

«Στη διάρκεια της Θητείας μας -συνέχισε ο κ. Τζιτζικώστας- θα καθορίσουμε τους πόρους που θα έχει στη διάθεσή της η Ευ-

ρώπη μέχρι τα μέσα της επόμενης δεκαετίας και αυτό θα μας δώσει την ευκαιρία να προσδιορίσουμε και τους στόχους μας και τα περιθώρια για να αναλάβουμε πρωτοβουλίες και να υλοποιήσουμε έργα».

3. «Πιστεύω ακράδαντα στη δύναμη της συνεργασίας», είπε ως «τρίτο μήνυμα», σύμφωνα με την ανακοίνωση, καθώς «ως πρώην περιφερειάρχης και βουλευτής, γνωρίζω ότι όλα είναι δυνατά στην πολιτική μόνο μέσω της συνεργασίας και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης» και «αυτή τη σχέση θέλω να δημιουργήσω με καθέναν από εσάς».

Ο κ. Τζιτζικώστας ανακοίνωσε, επίσης, ότι η πρώτη επίσημη επίσκεψή του ως Επίτροπος σε χώρα της ΕΕ θα είναι στην Πολωνία, που θα έχει από την αρχή του νέου έτους την Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ, αλλά τόνισε ότι θα επισκεφτεί και τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ, δηλώνοντας τη διάθεση της Γενικής Διεύθυνσης Μεταφορών να υποστηρίξει κάθε υπουργό στην προσπάθειά «να βελτιώσει τις μεταφορές και τον τουρισμό και να εφαρμόσει τις κοινές ευρωπαϊκές πολιτικές».

Πέντε κύρια ζητήματα

Σύμφωνα με την ίδια ανακοίνωση, ο κ. Τζιτζικώστας, μεταξύ άλλων, τοποθετήθηκε σε πέντε κύρια ζητήματα, που απασχόλησαν τους υπουργούς. Συγκεκριμένα:

- **Οδική Ασφάλεια:** Όπως τόνισε, «χρέος μας είναι να κάνουμε τους δρόμους μας πιο ασφαλείς, μειώνοντας τη θνησιμότητα, που σήμερα είναι 20.400 άτομα το χρόνο, τα οποία χάνουν τη ζωή τους στην ευρωπαϊκή ασφάλτο και αυτός ο στόχος αποτελεί κορυφαία προτεραιότητά μου». Συγκεκριμένα, είπε, ότι «η πρόταση για την αντιμετώπιση του προβλήματος είναι οι ποινές για τις σοβαρές οδικές παραβάσεις να ισχύουν καθολικά στις χώρες της ΕΕ, ανεξαρτήτως της περιοχής στην οποία έγιναν».

- **Δικαιώματα επιβατών:** «Συμφωνήσαμε με τους υπουργούς Μεταφορών στην καλύτερη ενημέρωση των επιβατών σχετικά με τα δικαιώματά τους όταν ταξιδεύουν για τις διακοπές τους, αλλά και όταν χρησιμοποιούν περισσότερα του ενός μέσου μεταφοράς στο ταξίδι τους (πολυτροπικά ταξίδια)», συνέχισε και προσέθεσε: «Συμφωνήσαμε, επίσης, ότι όταν μια αεροπορική εταιρία απαιτεί από έναν επιβάτη με αναπηρία να έχει συνοδό, η εταιρία οφείλει να καλύπτει μέρος του κόστους του εισιτηρίου του συνοδού. Είναι μια καλή αρχή, αλλά πιστεύω ότι σταδιακά πρέπει να κάνουμε ακόμα ένα βήμα και ο συνοδός να ταξιδεύει δωρεάν». Για τα «πολυτροπικά ταξίδια», πολλά από τα μέτρα που προτείναμε, είπε, έγιναν αποδεκτά και πιστεύει ότι ο σχετικός διάλογος μπορεί να ολο-

κληρωθεί κατά την προεδρία της Δανίας.

- **Συνδυασμένες μεταφορές:** «Προτείναμε κίνητρα για την ενθάρρυνση της αύξησης στη χρήση των συνδυασμένων μεταφορών εμπορευμάτων, ώστε να μειωθεί η εξάρτηση από τα φορτηγά», τόνισε, υπογραμμίζοντας ότι «ο λόγος είναι ότι κάτι τέτοιο θα μειώσει σημαντικά τις εκπομπές ρύπων από τον τομέα των μεταφορών, αφού το 73% των συνολικών ρύπων προέρχεται σήμερα από τις οδικές μεταφορές».

- **Ανθεκτικότητα υποδομών:** Σημείωσε ότι «το παράδειγμα της Βαλένθια στην Ισπανία πρέπει να μας αφυπνίσει όλους, όμως, οι εκτεταμένες καταστροφές στις υποδομές και στα συστήματα μεταφορών ανέδειξαν την ευπάθειά τους». Με την επιδείνωση των καιρικών φαινομένων και την αύξηση της συχνότητας εμφάνισής τους ως αποτέλεσμα της κλιματικής αλλαγής, «πρέπει να επανεξετάσουμε την ανθεκτικότητα των υποδομών», προσέθεσε ο Επίτροπος, υπογραμμίζοντας ότι «ο νέος κανονισμός για τα διευρωπαϊκά δίκτυα αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο σε αυτή την προσπάθεια» και ότι «ήδη εκπονούμε ολοκληρωμένη μελέτη, την οποία θα δημοσιεύσουμε σύντομα, σχετικά με τους μεγάλους κινδύνους ανθεκτικότητας στα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, τις ανάγκες για να περιοριστούν αυτοί οι κίνδυνοι και το κόστος προσαρμογής μας στη νέα πραγματικότητα».

- **Αντιμετώπιση της αδυναμίας επαρκούς πρόσβασης στις μεταφορές:** Ο κ. Τζιτζικώστας, παρουσίασε στο Συμβούλιο Υπουργών, όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση, «τον κρίσιμο ρόλο που μπορεί να παίξει το Ταμείο για το Κλίμα στην προσπάθειά μας για πρόληψη και αντιμετώπιση της δυσκολίας ή και της αδυναμίας πληρωμής πολλών συμπολιτών μας, ώστε να έχουν επαρκή πρόσβαση στις μεταφορές, στις ιδιωτικές και δημόσιες συγκοινωνίες, αλλά και για να αντιμετωπίσουμε την απουσία επαρκών επιλογών μετακίνησής τους, προκειμένου να έχουν πρόσβαση σε βασικές κοινωνικοοικονομικές υπηρεσίες και δραστηριότητες», όπως είπε. Μέσω του συγκεκριμένου Ταμείου «θα κινητοποιηθούν τουλάχιστον 86,7 δισ. ευρώ από το 2026 έως το 2032 για να περιοριστούν οι επιπτώσεις ειδικά στις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού», προσέθεσε.

«Οι συζητήσεις και η παραγωγή έργου θα συνεχιστούν αναμφίβολα και στα επόμενα Συμβούλια. Αυτή ήταν μόνον η αρχή. Θέλω να ευχαριστήσω την συγγενική προεδρία για το έργο της τους τελευταίους έξι μήνες και να ευχηθώ στην πολωνική προεδρία, που ακολουθεί, εποικοδομητικό και αποτελεσματικό έργο το επόμενο εξάμηνο. Έχουμε πολλή δουλειά μπροστά μας», τόνισε, καταλήγοντας, ο κ. Τζιτζικώστας.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΓΙΑ ΟΛΗ ΤΗ ΧΩΡΑ ΚΑΙ ΡΑΝΤΑΡ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΙΓΙΣ

«Μετά από πάρα πολλά χρόνια, από την εποχή των Ολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα, γίνεται μια συστηματική και οργανωμένη προσπάθεια μέσα από το ΑΙΓΙΣ, το πιο μεγάλο πρόγραμμα προμηθειών στην ιστορία της Πολιτικής Προστασίας της χώρας, και τους επόμενους 17 μήνες- ήδη έχει συμβασιοποιηθεί το έργο- θα πάρουμε μετεωρολογικούς σταθμούς για όλη τη χώρα και τους επόμενους 19 μήνες θα παραλάβουμε ραντάρ. Το έργο είναι στο Ελεγκτικό Συνέδριο για υπογραφή», ανακοίνωσε ο υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Βασίλης Κικίλιας, σε συνέντευξη που παραχώρησε στην ΕΡΤ.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως τόνισε, οι μετεωρολογικοί σταθμοί και τα ραντάρ θα αναβαθμίσουν σημαντικά το κομμάτι της πρόληψης και της έγκαιρης προετοιμασίας για ακραία καιρικά φαινόμενα. «Οι μετεωρολόγοι μας- της ΕΜΥ, του Αστεροσκοπείου και οι ιδιώτες- μέσα από το ευρωπαϊκό και το αμερικανικό μοντέλο πρόγνωσης του καιρού, μελετούν τα στοιχεία και με επιστημονικό τρόπο προσπαθούν να κάνουν τις προγνώσεις και να μας ενημερώνουν», δήλωσε ο υπουργός ενώ επισήμανε ότι και σήμερα στις 09.00 το πρωί συγκάλεσαν την Επιτροπή Εκτίμησης Κινδύνου για τις κατά τόπους ισχυρές βροχές και καταιγίδες αυτής της κακοκαιρίας, προκειμένου «να δούμε με τους επιστήμονές μας που θα έχουν αξιολογήσει τα νεότερα δεδομένα, αν μας εισηγηθούν να χρησιμοποιήσουμε τα εργαλεία που έχουμε: Δηλαδή την ενημέρωση μέσω του War Room της Πολιτικής Προστασίας, των δημάρχων/αντιδημάρχων του Στρατού, της Αστυνομίας κλπ. ή τη χρήση του 112».

Σε ερώτηση σχετικά «με τα εύσημα που πήρε το υπουργείο Πολιτικής Προστασίας από την Κομισιόν για τη γρήγορη υλοποίηση του ΑΙΓΙΣ», ο υπουργός επισήμανε πως μέσα σε 11 μήνες και με πολλή και σκληρή δουλειά κατέστη δυνατό να δημοπρατηθούν έργα του ΑΙΓΙΣ, ύψους 1,9 δισ. ευρώ, παρά τις δυσκολίες που έχει ένα τόσο βαρύ, πολυσύνθετο και δυσκίνητο πρόγραμμα, με τρεις πηγές χρηματοδότησης- το Ταμείο Ανάκαμψης, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το ΕΣΠΑ. Στα έργα αυτά περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων Canadair, ελικόπτερα, 1200 πυροσβεστικά οχήματα, 110 drone, σένσορες για τα δάση και τα ρέματα, κάμερες infrared για πυρκαγιές στα δάση, εξοπλισμός για τους εθελοντές και τους πυροσβέστες, τεχνητή νοημοσύνη, 13 περιφερειακά κέντρα πολιτικής προστασίας, κ.ά. «Η κυβέρνηση και ο πρωθυπουργός έχουν κάνει ό,τι μπορούν τα τελευταία χρόνια για να πάει η πολιτική προστασία σε μια άλλη εποχή, πολύ πιο μπροστά από αυτά που είχαμε και αξιοποιούσαμε τις τελευταίες δεκαετίες» είπε χαρακτηριστικά.

Σε ό,τι έχει να κάνει με την αντιπυρική περίοδο, υπογράμμισε ότι «στις πιο δύσκολες πυρομετεωρολογικές συνθήκες των τελευταίων 40 ετών- όπως έχει πει και ο πρόεδρος του Αστεροσκοπείου ο κ. Πλειώνης- είχαμε την καλύτερη επίδοση από το μέσο όρο της τελευταίας 20ετίας. Είμαστε

πολύ ευχαριστημένοι γιατί φέτος, σε αυτές τις συνθήκες, το σύστημα που φτιάξαμε με τα drones και την αξιοποίηση της νέας τεχνολογίας, τις έμφορτες εναέριας περιπολίες, την άμεση επέμβαση των εναέριων μέσων, το νέο δόγμα δασοπυρόσβεσης που εμπλέκει όλες τις δυνάμεις (Πυροσβεστική, Δασάρχες, Στρατό, Αστυνομία, Λιμενικό, Τοπική Αυτοδιοίκηση), με τις 16 μονάδες δασοκομάντος και τους εθελοντές μας, φτιάξαμε οργανωμένες και δομημένες ομάδες και προστατέψαμε τους συμπολίτες μας».

«Ολιστική στρατηγική απέναντι στις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης»

Στο μεταξύ, στη στρατηγική που ακολουθεί η κυβέρνηση στο πεδίο της πολιτικής προστασίας και της κρατικής αρωγής αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, ο υφυπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, αρμόδιος για την αποκατάσταση από φυσικές καταστροφές και την κρατική αρωγή, Χρήστος Τριαντόπουλος, στο πλαίσιο του 5ου Nicosia Risk Forum 2024 που πραγματοποιήθηκε στην Κύπρο.

Το Nicosia Risk Forum αποτελεί σημείο συνάντησης των εμπλεκόμενων που σχετίζονται με θέματα πολιτικής προστασίας και αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης στην περιοχή της ΝΑ Ευρώπης και της Μεσογείου, ενώ η διοργάνωση συγκεντρώνει ακαδημαϊκούς, κυβερνητικούς, πολιτικούς και άλλους κοινωνικούς φορείς, στο πλαίσιο της συζήτησης για την ανάπτυξη μίας διεθνούς κουλτούρας ετοιμότητας μεταξύ όλων των αρμόδιων φορέων στην περιοχή. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, την κεντρική τοποθέτηση πραγματοποιήσε ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, Νίκος Χριστοδουλίδης, ο οποίος υπογράμμισε τις πρωτοβουλίες και τις θέσεις της Κύπρου, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, για τις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης και τη διαχείριση αυτών σε ένα πλαίσιο στενής συνεργασίας.

Στη συνέχεια, ο κ. Τριαντόπουλος εστίασε στη στρατηγική που ακολουθεί η κυβέρνηση στο πεδίο της πολιτικής προστασίας και της κρατικής αρωγής. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, σημείωσε πως «η Μεσόγειος, η Νότια Ευρώπη, η Ελλάδα, η Κύπρος, η περιοχή μας είναι το hot spot της κλιματικής κρίσης. Αυτό που έπρεπε να κάνουμε, λοιπόν, στην Ελλάδα ήταν να προσαρμόσουμε την πολιτική μας, τη στρατηγική μας στα νέα δεδομένα. Και αυτό κάναμε. Υπό την καθοδήγηση του πρωθυπουργού, Κυριάκου Μητσοτάκη, ιδρύθηκε ένα νέο υπουργείο, το υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, σήμερα υπό τον υπουργό Βασίλη Κικίλια. Και μία νέα πολιτική πολιτικής προστασίας ακολουθείται και εφαρμόζεται ως εθνική προτεραιότητα. Μία νέα πολιτική βασισμένη στην πρόληψη, την εγρήγορση, την προετοιμασία, την προειδοποίηση, τη γρήγορη απόκριση, την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού, τα νέα μέσα και εργαλεία, τον στενό συντονισμό, την ψηφιοποίηση και την ισχυρή διεθνή συνεργασία. Μία νέα πολιτική που περιλαμβάνει το μεγαλύτερο

πρόγραμμα προμηθειών για την ενίσχυση του μηχανισμού πολιτικής προστασίας, με προϋπολογισμό που ξεπερνά τα 2 δισ. ευρώ, το πρόγραμμα «ΑΙΓΙΣ».

Όπως τόνισε ο κ. Τριαντόπουλος, η στρατηγική της Ελλάδας τους είναι ολιστική και παράλληλα με την πολιτική προστασία έχει θεσπιστεί ένα νέο πλαίσιο για τη στήριξη και την αποκατάσταση μετά από φυσικές καταστροφές. «Δημιουργήσαμε την κρατική αρωγή για όσους την έχουν ανάγκη μετά από φυσικές καταστροφές. Επιχορηγήσεις σε νοικοκυριά, οικίες, επιχειρήσεις και αγροτικές εκμεταλλεύσεις. Και, επίσης, έκτακτη χρηματοδότηση για την αποκατάσταση υποδομών και δικτύων. Ο επίστιος προϋπολογισμός μας είναι 600 εκατ. ευρώ, προερχόμενος από τον κρατικό προϋπολογισμό. Ωστόσο, σε μία περίοδο φυσικών καταστροφών μεγάλης κλίμακας, οι πόροι του εθνικού προϋπολογισμού θα βρίσκονται υπό πίεση. Για παράδειγμα, το κόστος της στήριξης και αποκατάστασης μετά την καταιγίδα «Daniel» εκτιμάται σε περίπου 3,5 δισ. ευρώ, με τα δύο τρίτα από αυτά να προέρχονται από κονδύλια και χρηματοδοτικά εργαλεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης μετά τις προσπάθειες του πρωθυπουργού, Κυριάκου Μητσοτάκη, στις Βρυξέλλες.

Έτσι, από τη μία πλευρά, είναι ζωτικής σημασίας να αυξηθεί η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, δηλαδή η επέκταση της ιδιωτικής ασφάλισης. Αυτήν τη στιγμή που μιλάμε, εισάγεται ένα σχέδιο νόμου με διατάξεις ασφάλισης για αυτοκίνητα, επιχειρήσεις και κατοικίες. Από την άλλη πλευρά, απαιτούνται περισσότερα κονδύλια από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης», επισήμανε και υπογράμμισε: «Το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν μπορεί να στηρίξει σημαντικά τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανασυγκρότηση και την αποκατάσταση μετά από μία φυσική καταστροφή. Για παράδειγμα, η δημοσιονομική επίπτωση του σχεδίου στήριξης και αποκατάστασης μετά την καταιγίδα «Ιανός» εκτιμάται σε περίπου 700 εκατ. ευρώ. Τα κονδύλια που σχετίζονται με την καταιγίδα «Ιανός» και προέρχονται από τα Ταμεία Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης έφτασαν μόλις τα 22 εκατ. ευρώ».

Σύμφωνα με τον υφυπουργό, τα προβλήματα της Ευρώπης χρειάζονται λύσεις σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. «Εργαζόμαστε πάνω σε αυτό. Επί του παρόντος, συζητούμε μία νέα πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την αντιμετώπιση καταστροφών. Η πρόταση του κανονισμού RESTORE. Ένα σημαντικό βήμα προόδου για την ενίσχυση της ικανότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αντιδρά γρήγορα και αποτελεσματικά σε φυσικές καταστροφές. Και η Ελλάδα υποστηρίζει την πρόταση αυτή. Η RESTORE είναι ένα σημαντικό βήμα. Ωστόσο, πρέπει να ακολουθήσουν περισσότερα βήματα, καθώς τα μεγάλα και κοινά προβλήματα απαιτούν μεγάλες λύσεις και στενή συνεργασία», κατέληξε.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Η ΑΘΗΝΑ ΕΙΝΑΙ Η ΠΡΩΤΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΠΟΥ ΕΚΠΟΝΕΙ ΜΕΛΕΤΗ ΦΕΡΟΥΣΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

Τι τονίστηκε κατά τη δεύτερη διαβούλευση της μελέτης

Η δεύτερη διαβούλευση για το ζήτημα της Μελέτης Φέρουσας Τουριστικής Ικανότητας του προορισμού της Αθήνας, πραγματοποιήθηκε από τον Δήμο Αθηναίων το απόγευμα της Πέμπτης στο Δημαρχιακό Μέγαρο. Εκπρόσωποι των τριών φορέων που διεξάγουν την πολύμηνη Μελέτη, η Αναπτυξιακή Εταιρεία του Δήμου Αθηναίων, το Πανεπιστήμιο Πειραιά και το Τεχνικό Γραφείο «Γκοιμίσις και Συνεργάτες», παρουσίασαν τα ευρήματά της στους εκπροσώπους των επαγγελματικών και τουριστικών φορέων της πόλης, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Η πρώτη ανοικτή διαβούλευση πραγματοποιήθηκε τον περασμένο Ιούνιο και το σημαντικό αυτό εγχείρημα αποσκοπεί στη βιωσιμότητα και ανθεκτικότητα της πρωτεύουσας και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της. Μεταξύ άλλων υπολογίζει τους δείκτες φέρουσας ικανότητας του προορισμού, αναλύει τις τουριστικές ροές και τις δυναμικές των επτά δημοτικών κοινοτήτων και παρουσιάζει τις προκλήσεις που αναδεικνύονται με σκοπό την αποτελεσματική διαχείρισή του.

«Η Μελέτη για τη Φέρουσα Τουριστική Ικανότητα της Αθήνας άρχισε να εκπονείται από την πρώτη στιγμή που αναλάβαμε τη διοίκηση του Δήμου, ως μία από τις πιο άμεσες και βασικές προτεραιότητες αυτής της δημοτικής Αρχής», ανέφερε μεταξύ άλλων στον χαιρετισμό του ο δήμαρχος Αθηναίων Χάρης Δούκας και στη συνέχεια τόνισε: «Σκοπός μας ήταν να μη μας προλάβουν οι εξελίξεις, αλλά να βρεθούμε ένα βήμα μπροστά. Και το καταφέραμε. Η Αθήνα είναι η πρώτη ευρωπαϊκή πρωτεύουσα που εκπονεί Μελέτη Φέρουσας Τουριστικής Ικανότητας, προτού βρεθεί αντιμέτωπη με το πρόβλημα του υπερτουρισμού. Θα χρησιμοποιηθεί ως το βασικό εργαλείο μας για την επόμενη μέρα. Θα μας βοηθήσει να διαμορφώσουμε τη στρατηγική μας για μια πόλη, όχι απλώς βιώσιμη και ανθεκτική, αλλά και ευκά-

ριστη για τους κατοίκους και τους επισκέπτες της».

Από την πλευρά του, ο διευθύνων σύμβουλος της «Αναπτυξιακή Αθήνας», Ιωάννης Γεωργιάδης, επισήμανε: «Η Μελέτη είναι ένα εγχείρημα που έχει δύο χαρακτηριστικά. Το πρώτο είναι ότι δεν πρόκειται για μελέτη PowerPoint. Είναι μία Μελέτη ουσιαστική, εμπειριστωμένη, που έχει καταλήξει σε σημαντικά ευρήματα. Το δεύτερο είναι ότι λειτουργεί προληπτικά. Προτού δημιουργηθεί σοβαρό πρόβλημα, θα έχει υποδείξει σε εμάς, στον δήμο Αθηναίων, αλλά και σε πολλούς άλλους φορείς, τις ενδεδειγμένες ενέργειες και τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσουμε με στόχο τη βιωσιμότητα της πόλης».

Και ο πρόεδρος του Τμήματος Τουριστικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιά, καθηγητής Άγγελος Κόπιος, ανέφερε: «Η εργασία αυτή έγινε βάση απόλυτα σύγχρονων μεθόδων ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης και καταγραφής όλων των δεδομένων. Χρησιμοποιήθηκαν τόσο συμβατικά εργαλεία της στατιστικής επιστήμης, αλλά και σύγχρονα, όπως είναι η εξόρυξη και η ανάλυση δεδομένων από το διαδίκτυο. Μεγάλη σημασία είχαν οι διαβουλεύσεις μέσα από δομημένες συνεντεύξεις που κάναμε με τους φορείς».

Και προσέθεσε: «Θα ήθελα να διαβεβαιώσω τους πάντες ότι η έρευνα έγινε στη βάση των αρχών του δημοκρατικού προγραμματισμού, του συμμετοχικού σχεδιασμού και χωρίς καμία παρέμβαση στις κατευθύνσεις του έργου από την αναθέτουσα αρχή. Αυτό διασφάλισε την ακαδημαϊκή ελευθερία, την αντικειμενικότητα των αποτελεσμάτων και τη διατύπωση προτάσεων εκτός διατεταγμένων κατευθύνσεων».

Ένα από τα βασικά ευρήματα που αναδεικνύει η Μελέτη, είναι ότι οι υποδομές του Δήμου Αθηναίων επιβαρύνονται σημαντικά τους μήνες κατά τους οποίους ο μόνιμος πληθυσμός της

πόλης συνυπάρχει με τους επισκέπτες, κάτι που δεν συμβαίνει την καλοκαιρινή περίοδο, όπως θα περίμενε κανείς, αλλά μίνες όπως ο Σεπτέμβριος ή ο Δεκέμβριος κι αυτό γιατί τη θερινή περίοδο ένα μεγάλο ποσοστό των μόνιμων κατοίκων φεύγει από την πόλη.

Από τα ευρήματα προκύπτει ότι από το 2022 έως το 2023 παρατηρείται σταθερή αύξηση του όγκου των απορριμμάτων από 2,6 έως 6,3%. Όπως δείχνει η Μελέτη, τη μεγαλύτερη πίεση από τον τουρισμό υφίστανται η 1η, 2η και 3η δημοτική κοινότητα, ενώ στην 1η δημοτική κοινότητα περισσότερο από το 50% της συνολικής παραγωγής απορριμμάτων προέρχεται διαχρονικά από τους επισκέπτες.

Τα επίσημα αποτελέσματα της Μελέτης θα ανακοινωθούν την επόμενη εβδομάδα μετά τις τελικές επιστημονικές από τους φορείς που συμμετείχαν στη διαβούλευση. Στη χθεσινή εκδήλωση παρευρέθηκαν εκπρόσωποι από το Υπουργείο Τουρισμού, το Υπουργείο Περιβάλλοντος-Ενέργειας και την Περιφέρεια Αττικής, καθώς και εκπρόσωποι από τον ΣΕΤΕ, τον Εμπορικό Σύλλογο Αττικής, την ΕΞΑΑΑ -Ένωση Ξενοδόχων Αθηνών-Αττικής, την ΕΛΜΕΤ (Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού), το ΙΝΣΕΤΕ, το ΞΕΕ (Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας), την Πανελλήνια Ομοσπονδία Εσπιατορικών & Συναφών Επαγγελμάτων, τον Σύνδεσμο Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων Υπαίθριων Δραστηριοτήτων Αναψυχής (ΣΕΤΕΥΔΑ), την fedHATTA, τον HATTA, τον HAPCO & DES και τον STAMA. Στη διαβούλευση συμμετείχαν, επίσης, εκπρόσωποι από την AEGEAN, τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών, τον ΔΕΔΔΗΕ, τη Marketing Greece και τον ΟΑΣΑ, καθώς και εκπρόσωποι της Ακαδημαϊκής Κοινότητας.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΑΝΘΕΚΤΙΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ ΕΝΩΝΟΥΝ ΤΙΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Συνάντηση εργασίας πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη στην έδρα του Ελληνικού Δικτύου Ανθεκτικών Πόλεων στην Αργυρούπολη, μεταξύ του περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας Φάνη Σπανού και του προέδρου του ΕΛΔΑΠ και δημάρχου Ελληνικού-Αργυρούπολης Γιάννη Κωνσταντάτου, με σκοπό τη θωράκιση των δήμων απέναντι στις σύγχρονες προκλήσεις που φέρνει η κλιματική κρίση.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, στον περιφερειάρχη παρουσιάστηκε η ολοκληρωμένη πρόταση του Δικτύου για τη θωράκιση των 140 δήμων-μελών του και με στόχο την ενίσχυσή τους στον τομέα της πολιτικής προστασίας. Οι δύο πλευρές συμφώνησαν πως η συνέργεια ανάμεσα στις Περιφέρειες και τους Δήμους αποτελεί θεμέλιο για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων.

«Ο περιφερειάρχης έχει ήδη κάνει μεγάλα βήματα ακολουθώντας σημαντικές πρακτικές στον τομέα της ανθεκτικότητας και της πολιτικής προστασίας, παρακολουθεί στενά όλες τις εξελίξεις και τον τιμά ιδιαίτερα το γεγονός ότι θέλησε να επισκεφθεί τον χώρο μας, για να ενημερωθεί για τις τεχνολογικές εφαρμογές, αλλά και για όλες τις καλές πρακτικές που έχουμε υλοποιήσει στον Υμηττό τα τελευταία χρόνια», δήλωσε ο κ. Κωνσταντάτος και πρόσθεσε: «Δέκα δήμοι από την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας είναι ενεργά μέλη του Δικτύου μας και έχουμε ήδη μια εξαιρετική συνεργασία. Ενώνουμε τις δυνάμεις μας με την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας στον τομέα της πολιτικής προστασίας, του εθελοντισμού, των νέων τεχνολογιών και της εκπαίδευσης, δημιουργούμε ένα μέλλον όπου οι τοπικές κοινωνίες θα είναι πιο ασφαλείς, ανθεκτικές και έτοιμες να διαχειριστούν κάθε

πρόκληση».

Από τη μεριά του ο κ. Σπανός είπε: «Κάναμε μια εξαιρετικά παραγωγική συζήτηση, μοιραστήκαμε σκέψεις, ιδέες, εμπειρίες πάνω στα κρίσιμα ζητήματα της θωράκισης έναντι των κινδύνων που η Τοπική Αυτοδιοίκηση, η χώρα, αλλά και η κοινωνία μας συνολικά αντιμετωπίζουν. Η κλιματική κρίση είναι παρούσα. Οι συνέργειες αυτές και οι συνεργασίες μόνο σοφότερους μπορούν να μας κάνουν με στόχο να αντιμετωπίσουμε καλύτερα αυτό το πολύ κρίσιμο ζήτημα που έχουμε μπροστά μας».

Και κατέληξε: «Δουλεύοντας μαζί με τον πρώτο βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με τα μέλη του δικτύου που είναι στην Περιφέρειά μας και με το ίδιο το Δίκτυο, θα έχουμε σπουδαία αποτελέσματα και θα γίνουμε πιο αποτελεσματικοί».

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

«ΤΟ ΛΕΚΑΝΟΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΔΙΑΚΙΝΔΥΝΕΥΣΗ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΛΗΜΜΥΡΕΣ» «Καμπανακί» από τον επίκουρο καθηγητή φυσικών καταστροφών του Πανεπιστημίου Αθηνών Μιχ. Διακάκη

Τον κώδωνα του κινδύνου για τις συνέπειες από ενδεχόμενες πλημμύρες στην Αττική κρούει ο επίκουρος καθηγητής φυσικών καταστροφών του Πανεπιστημίου Αθηνών, Μιχάλης Διακάκης, σε συνέντευξη του στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, τονίζοντας ότι το λεκανοπέδιο έχει τη μεγαλύτερη διακινδύνευση από όλη τη χώρα. Είναι περιοχή πολύ ευάλωτη στα πλημμυρικά φαινόμενα με ένα πολύ πλούσιο ιστορικό προβλημάτων και πολλά θύματα.

Μιλάει επίσης για τα προβλήματα που υπήρξαν κατά την πρόσφατη νεροποντή στη Ρόδο και γενικότερα για την έξαρση των επικίνδυνων καιρικών φαινομένων με αντίστοιχες καταστροφές τα τελευταία χρόνια.

Ακολουθεί η συνέντευξη του επίκουρου καθηγητή Φυσικών Καταστροφών του Πανεπιστημίου Αθηνών Μιχάλη Διακάκη στο ΑΠΕ - ΜΠΕ και τον Γ. Ψύλλια:

E: Κύριε καθηγητά γιατί «πνίγηκε» η Ρόδος από την πρόσφατη νεροποντή στο νησί;

Η πρώτη Βασική παράμετρος που προκάλεσε τα πλημμυρικά φαινόμενα είναι βέβαια η πολύ έντονη βροχόπτωση με μεγάλη ύψη βροχής σε μικρό χρονικό διάστημα (<από 24ώρες). Το νησί είναι ιδιαίτερα ευαίσθητο σε αυτές ακριβώς τις καιρικές γίδες λόγω του μικρού μεγέθους των λεκανών και του ορεινού χαρακτήρα του αναγλύφου. Μέχρι σήμερα έχει ένα πολύ πλούσιο ιστορικό πλημμυρών με μέσο όρο 1 καταστροφική πλημμύρα ανά 3.5 περίπου έτη.

Ο δεύτερος σημαντικός παράγοντας είναι η κατάληψη πλημμυρικού πεδίου του ρέματος της Ιαλυσού από περιουσίες και υποδομές μεταξύ των οποίων ιδιαίτερο ρόλο παίζει ο κλειστός αγωγός ο οποίος είναι διαμορφωμένος στην κοίτη του

ρέματος και ο οποίος έχει διαπιστωθεί ότι κατά τη διάρκεια πλημμυρικών φαινομένων τείνει να φράζει μερικώς ή εξ ολοκλήρου, με αποτέλεσμα την υπερχειλίση του ρέματος και την κίνηση του νερού στο οδικό δίκτυο και στον οικισμό.

E: Γιατί τα τελευταία χρόνια κάθε φορά που έχουμε σχετικά έντονα καιρικά φαινόμενα παρατηρούνται μεγάλες καταστροφές από τις πλημμύρες;

Αφενός γιατί κάποια από τα πλημμυρικά φαινόμενα που εμφανίστηκαν τα τελευταία χρόνια είναι εξαιρετικά ακραία (κακοκαιρία Ντάνιελ, Μεσογειακός Κυκλώνας Ιανός κ.α.) και αφετέρου γιατί οι σύγχρονες υποδομές τα δίκτυα η λειτουργίες της σύγχρονης κοινωνίας την καθιστούν εξαιρετικά ευάλωτη σε τέτοιου είδους φαινόμενα λόγω της διασυνδεσιμότητας και των αλληλοεξαρτήσεων των διαφόρων κρίσιμων λειτουργιών. Το αποτέλεσμα αυτής της συνδεσιμότητας είναι να έχουμε μία βεντάλια επιπτώσεων η οποία σε πολλές περιπτώσεις εκτείνεται ακόμα και πέραν της πλημμυρισμένης έκτασης. Η βεντάλια αυτή των επιπτώσεων είναι ακαρτογράφητη και υπάρχει εξαιρετικά μεγάλη αβεβαιότητα για το που θα οδηγήσει κάθε φορά, και τι συνέπειες θα εμφανιστούν.

E: Ποια μέτρα θα έπρεπε να είχε πάρει η αυτοδιοίκηση και γενικότερα η πολιτεία για να μην έχουμε κάθε φορά τέτοιες σοβαρές καταστάσεις;

Το πρόβλημα των πλημμυρών είναι ένα δυσεπίλυτο ζήτημα το οποίο κανένα κράτος στον κόσμο δεν έχει καταφέρει να λύσει εξ ολοκλήρου. Θυμίζω καταστροφικές πλημμύρες σε χώρες που έχουν επενδύσει πολλά στην προστασία όπως την πλημμύρα του 2021 στη Γερμανία με 243 νεκρούς αλλά και την πρόσφατη πλημμύρα στην Ισπανία με 223 νεκρούς. Στην

Ελλάδα το πρόβλημα έχει τις ρίζες του σε παλιότερες κυρίως περιόδους. Ο σχεδιασμός των χρήσεων γης ήταν για δεκαετίες ανεπαρκής, τα αντιπλημμυρικά έργα όχι πολύ θελκτικά με αποτέλεσμα να έχει διαμορφωθεί μια πραγματικότητα που δεν μας δημιουργεί αισιόδοξες προοπτικές για το μέλλον. Οι πόλεις μας δεν είναι σίγουρα διαμορφωμένες για το κλίμα του μέλλοντος καθώς είναι χτισμένες μέσα στις φυσικές ζώνες πλημμύρας, πνίγοντας τα ρέματα. Η χρήση στοχευμένων αντιπλημμυρικών έργων, των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και η συστηματική εκπαίδευση του κοινού ξεκινώντας από τα σχολεία είναι απαραίτητες κινήσεις για τη μείωση του κινδύνου. Πέραν αυτών η διάνοιξη, και διευθέτηση των ρεμάτων με την σταδιακή απομάκρυνση των κατασκευών από τα πλημμυρικά πεδία, αν και σήμερα μοιάζει πρακτικά ακατόρθωτο είναι η μια στρατηγική που μπορεί να μειώσει θεαματικά τον κίνδυνο

E: Πόσο σας ανησυχεί η υφιστάμενη αντιπλημμυρική θωράκιση στο λεκανοπέδιο Αττικής και ποια είναι τα άμεσα μέτρα που θα πρέπει να λάβει η πολιτεία;

Το λεκανοπέδιο της Αθήνας είναι ίσως η περιοχή με τη μεγαλύτερη διακινδύνευση στη χώρα. Από τη μία οι εκατοντάδες κρίσιμες υποδομές, οι περιουσίες και οι ανθρώπινες ζωές που βρίσκονται μέσα στις φυσικές ζώνες πλημμύρας, και από την άλλη οι δεκάδες πυρκαγιές των τελευταίων δεκαετιών δημιουργούν μια πολύ επικίνδυνη συνθήκη. Το λεκανοπέδιο είναι περιοχή πολύ ευάλωτη στα πλημμυρικά φαινόμενα, με ένα πολύ πλούσιο ιστορικό προβλημάτων και πολλά θύματα.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ Η ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΝΑΝΤΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

Υποχρεωτική γίνεται η των αυτοκινήτων και για πλημμύρα και για πυρκαγιά. Συγκεκριμένα, όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σε ανάρτηση στην ηλεκτρονική σελίδα του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών αναφέρονται τα εξής:

«Με διατάξεις του νόμου 5162/2024, ορίζεται ως υποχρεωτική η ασφάλιση των αυτοκινήτων και έναντι φυσικών καταστροφών, ήτοι και έναντι των κινδύνων από πυρκαγιά λόγω φυσικών αιτίων και από πλημμύρα

Οι σχετικές διατάξεις έχουν ως εξής:

Νόμος 5162/2024 - ΦΕΚ Τεύχος Α 198/05.12.2024 Μέτρα για την ενίσχυση του εισοδήματος, φορολογικά κίνητρα για την καινοτομία και τους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων και άλλες διατάξεις

Άρθρο 26 Ασφάλιση οχημάτων έναντι φυσικών καταστροφών - Προσθήκη άρθρου 5Α και παρ. 2Α στο άρθρο 47 του ν. 5116/2024

1. Στον ν. 5116/2024 (Α' 100) προστίθεται άρθρο 5Α ως εξής:

«Άρθρο 5Α Ασφάλιση οχημάτων έναντι φυσικών καταστροφών

1. Ο κύριος ή κάτοχος αυτοκινήτου οχήματος κατά την έννοια της περ. α) του άρθρου 1 του π.δ. 237/1986 (Α' 110), με τόπο συνήθους στάθμευσης στην Ελλάδα, πέραν των υποχρεώσεων ασφάλισης κατά το ανωτέρω προεδρικό διάταγμα, υποχρεούται να καλύπτει με ασφάλιση το όχημά του και έναντι των κινδύνων από δασική πυρκαγιά και από πλημμύρα, με βάση την τρέχουσα εμπορική αξία του οχήματος. Η υποχρέωση ασφάλισης υφίσταται διαρκώς από τη χορήγηση της αδείας και των πινακίδων κυκλοφορίας, χωρίς να εξαρτάται από την εν τοις πράγμασι κίνηση ή λειτουργία του οχήματος.

2. Η υποχρέωση ασφάλισης του παρόντος δεν ισχύει, εάν το όχημα ανήκει κατά κυριότητα στο Δημόσιο ή σε φορέα του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), εξαιρουμένου του υποτομέα Ο.Τ.Α..

3. Οι υπόχρεοι σε ασφάλιση του παρόντος εξαιρούνται από κάθε επιχορήγηση κρατικής αρωγής για τα οχήματα που δεν έχουν ασφαλιστεί σύμφωνα με την παρ. 1.»

4. Στο άρθρο 47 του ν. 5116/2024, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 2Α, ως εξής:

«2Α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας δύναται να εξειδικεύονται το εύρος και οι προϋποθέσεις ασφάλισης, να εισάγονται επιπλέον εξαιρέσεις, να ρυθμίζονται η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την εξαίρεση και να καθορίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 5Α.»

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις φοροτεχνικών η ασφάλιση για φυσικές καταστροφές θα επιβαρύνει τα ασφαλιστήρια με αρκετά ευρώ επιπλέον το έτος.

Δημοσιεύτηκε στον Οδηγό του Πολίτη».

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΕΛΙΚΑ, ΠΟΣΟ ΝΕΡΟ «ΑΝΤΕΧΟΥΝ» ΤΑ ΝΗΣΙΑ ΜΑΣ;

Οι παράγοντες που συμβάλλουν στα πλημμυρικά φαινόμενα και η ανάγκη προσαρμογής των αντιπλημμυρικών έργων στα νέα δεδομένα

Οι σύντομες αλλά ισχυρές βροχοπτώσεις, που διαρκώς αυξάνονται οδηγώντας σε πλημμυρικά φαινόμενα, αλλά και η ποσότητα του νερού που «μπορούν να αντέξουν» συγκεκριμένες περιοχές της χώρας, αποτελούν μερικά από τα ζητήματα που προβληματίζουν όλο και περισσότερο την επιστημονική κοινότητα. Με αφορμή την κακοκαιρία «Bora» όπου σύμφωνα με στοιχεία του meteo.gr/EAA, στο νησί της Ρόδου έπεσαν πάνω από 300 mm βροχής μέσα σε δύο μέρες ενώ στη Λήμνο πάνω από 200 χιλιοστά βροχής, οι νησιωτικές περιοχές τίθενται στο μικροσκόπιο των ερευνητών, καθώς από τη μία τους καλοκαιρινούς μήνες έρχονται αντιμέτωπες με λειψυδρία και συνθήκες ξηρασίας κι από την άλλη είναι πλέον αρκετά ευάλωτες σε πλημμυρικά φαινόμενα.

Όπως εξηγεί στο Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων η καθηγήτρια Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Νίκη Ευελπίδου, η ένταση των βροχοπτώσεων και κυρίως ο όγκος της βροχής στη μονάδα του χρόνου, το ανάγλυφο, αλλά και οι ανθρώπινες ενέργειες, συμβάλλουν σημαντικά στα πλημμυρικά φαινόμενα στις νησιωτικές περιοχές.

«Έχουμε ένα έντονο ανάγλυφο, το οποίο είναι αποτέλεσμα των έντονων τεκτονικών διεργασιών. Αυτό έχει κάποια θετικά αλλά και κάποια αρνητικά. Ένα από τα αρνητικά είναι ότι όταν το ανάγλυφο είναι έντονο, η επιφανειακή απορροφή του νερού είναι πάρα πολύ γρήγορη. Είναι πολύ μεγάλη η κλίση και κινείται πάρα πολύ γρήγορα προς τα κατόντη, ειδικά στα νησιά μας, όπου έχουν πολύ μικρή απόσταση ανάμεσα στο ανώτερο σημείο της λεκάνης απορροής, εκεί δηλαδή που δέχεται το νερό των ατμοσφαιρικών κατακρημνισμάτων, με το κατώτερο σημείο το οποίο είναι η θάλασσα. Άρα λοιπόν, όταν βρέχει έντονα, το νερό της βροχής, σαν τσουλήθρα. Από τα ανάντη μέχρι τα κατόντη σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα, θα έχει διασχίσει όλη την πλαγιά και θα έχει φτάσει στη θάλασσα. Εδώ λοιπόν, τίθενται κάποια θέματα, που είναι πόσο νερό δέχεται μία περιοχή σε ένα χρονικό διάστημα. Όταν το χρονικό διάστημα είναι πάρα πολύ σύντομο, σημαίνει ότι το μεγαλύτερο μέρος του νερού θα το χάσουμε. Θα φύγει πάρα πολύ γρήγορα, και θα πέσει στη θάλασσα», επισημαίνει η κ. Ευελπίδου και τονίζει: «Εάν η βροχή πέσει σε μεγάλο χρονικό διάστημα, τότε δίνουμε τον χρόνο στη γη να το ρουφήξει,

να περάσει μέσα από τα πετρώματα και να εμπλουτίσει τον υδροφόρο ορίζοντα. Αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό, ειδικά για τα νησιά μας, γιατί σε όλα τα νησιά έχουμε θέμα με το νερό. Δεν μας φτάνει. Ακόμα και στα μεγάλα νησιά. Φανταστείτε τώρα τι γίνεται στα μικρά νησιά, τα οποία έχουν χτυπήσει κόκκινο εδώ και πολλά χρόνια. Το νερό δεν φτάνει. Οι γεωτρήσεις γίνονται ολοένα και πιο βαθιές, με αποτέλεσμα να περνάει νερό από τη θάλασσα μέσα στην Ξηρά. Άρα γίνεται η υφαλμύρωση και του υδροφόρου ορίζοντα, αλλά και τα εδάφη αποκτούν αλάτι, με αποτέλεσμα να καταστρέφουμε και το έδαφος και το λιγώστο νερό του υδροφόρου ορίζοντα, το οποίο θέλει πολλές χιλιάδες χρόνια για να επανέλθει σε μια βιώσιμη κατάσταση».

Στις περιπτώσεις της Ρόδου και της Λήμνου, όπως επισημαίνει, τα χιλιοστά βροχής που έπεσαν αποτελούν πολύ μεγάλο μέγεθος για το χρονικό διάστημα που σημειώθηκαν. «Ο όγκος της βροχής στη μονάδα του χρόνου είναι πολύ μεγάλος. Αυτό συνέβη και στη Ρόδο και στη Λήμνο. Παράλληλα, το ανάγλυφο εντείνει την γρήγορη επιφανειακή απορροφή. Δεν είναι σύμμαχός μας στο θέμα της πλημμύρας», σημειώνει η κ. Ευελπίδου.

Σύμφωνα με την κ. Ευελπίδου δεν υπάρχει μία συνολική απάντηση στο ερώτημα «πόσο νερό αντέχουν τα νησιά» σε περιπτώσεις κακοκαιριών όπως αυτής της «Bora» καθώς καθένα έχει τα δικά του χαρακτηριστικά, ωστόσο όπως εξηγεί, το σίγουρο είναι ότι δεν μπορούν να αντέξουν τα μισά ή το ένα τρίτο των ατμοσφαιρικών κατακρημνισμάτων σε μια βροχόπτωση, όπως συνέβη στην κακοκαιρία «Bora» και σε άλλες του παρελθόντος. «Δεν έχουμε την πολυτέλεια να χάσουμε το νερό. Πρέπει εμείς να κάνουμε τέτοιες κινήσεις, τέτοια έργα, τέτοιες δραστηριότητες, που να μπορούμε αυτό το νερό που θα πέσει να το κρατήσουμε και να μην οδηγήσει σε καταστροφές», τονίζει.

Αντίστοιχα φαινόμενα όπως στη Ρόδο και στη Λήμνο μπορεί να αντιμετωπίσουμε σε όλα τα νησιά

Σύμφωνα με την κ. Ευελπίδου αντίστοιχα φαινόμενα όπως αυτά στη Ρόδο και τη Λήμνο μπορεί να αντιμετωπίσουμε σε όλες τις νησιωτικές περιοχές.

«Οι Κυκλάδες για παράδειγμα είναι μια περιοχή η οποία δεν έχει νερό, και είδαμε ότι δεν κράτησε τίποτα από

το νερό. Γίνανε ποτάμια οι δρόμοι. Λίγο ακόμα να είχε βρέξει και θα είχαμε φαινόμενα πλημμύρας και εκεί. Δεν κράτησε τίποτα για τα ελάχιστα mm βροχής. Είναι εντυπωσιακό να δούμε εικόνες από περιοχές τις οποίες ξέρουμε ότι δεν δέχονται βροχοπτώσεις. Είναι περιοχές που στους παγκόσμιους χάρτες, θεωρούνται ερημοποιημένες. Ερημοποίηση δεν σημαίνει μόνο ότι έχουμε μια έρημο σαν τη Σαχάρα. Σημαίνει ότι δεν έχω νερό, ότι τα εδάφη μου δεν είναι γόνιμα πια. Έχουμε ερημοποιημένες περιοχές κυρίως λόγω έλλειψης νερού. Είναι ερημοποιημένες επειδή δεν δέχονται αρκετά ατμοσφαιρικά κατακρημνίσματα.

Τα νησιά δεν είναι φτιαγμένα και προετοιμασμένα για αυτές τις αλλαγές, όπως κι άλλες περιοχές αλλά πόσο μάλλον τα νησιά που έχουν πολύ έντονη επιφανειακή απορροφή.

Δεν έχουν την δυνατότητα από την μορφολογία τους να συγκρατήσουν το νερό που πέφτει, όταν πέφτει με τον τρόπο που έπεσε στην «Bora», επισημαίνει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ η κ. Ευελπίδου και συμπληρώνει ότι το παράδοξο και αντιφατικό γεγονός της λειψυδρίας από τη μία, αλλά της μη συγκράτησής του νερού από την άλλη, θα παραμένει και θα διαιωνίζεται.

Από την πλευρά του ο συντονιστής των λύσεων που βασίζονται στη φύση (NbS) του WWF Ελλάς, Θάνος Γιαννακάκης, τονίζει ότι τα νησιά του νοτιοανατολικού Αιγαίου είναι ιδιαίτερα ευάλωτα σε συνθήκες ξηρασίας και πλημμύρας, ωστόσο όλη η χώρα μπορεί να αντιμετωπίσει αντίστοιχα φαινόμενα. «Τόσο οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής όσο και οι παρεμβάσεις που διαχρονικά έχουν γίνει στο ελληνικό τοπίο, δημιουργούν αβεβαιότητα για το που και πότε θα χτυπήσει η επόμενη κακοκαιρία. Δεν μπορείς να είσαι ποτέ σίγουρος που θα χτυπήσει η επόμενη «Bora». Δεν θα πρέπει να είμαστε εφησυχασμένοι», υπογραμμίζει ο κ. Γιαννακάκης.

Ανθρώπινες παρεμβάσεις στα νησιά συμβάλλουν στα πλημμυρικά φαινόμενα

Η επιστημονική κοινότητα κρούει ωστόσο τον κώδωνα του κινδύνου για τον ρόλο των ανθρώπινων παρεμβάσεων και δραστηριοτήτων στα νησιά μέσω της υπερβολικής δόμησης και της τουριστικής ανάπτυξης.

Συνέχεια στη σελ 13

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΕΛΙΚΑ, ΠΟΣΟ ΝΕΡΟ «ΑΝΤΕΧΟΥΝ» ΤΑ ΝΗΣΙΑ ΜΑΣ;

Οι παράγοντες που συμβάλλουν στα πλημμυρικά φαινόμενα και η ανάγκη προσαρμογής των αντιπλημμυρικών έργων στα νέα δεδομένα

Συνέχεια από σελ 12

Όπως εξηγεί η κ. Ευελπίδου, οι ανθρώπινες ενέργειες έχουν οδηγήσει στο μπάζωμα των ρεμάτων, κάτι το οποίο συνέβη και στην περίπτωση της Ρόδου. «Το νερό όμως, όταν θα αρχίσει να ρέει, θα ψάξει να βρει την παλιά του κοίτη και είτε η παλιά του κοίτη είναι κοίτη, είτε η παλιά του κοίτη είναι σπίτια, θα περάσει από εκεί. Το είδαμε και στη Μάνδρα και το έχουμε δει και σε πάρα πολλές άλλες περιπτώσεις», επισημαίνει.

Σύμφωνα με τον κ. Γιαννακάκη, οι Ήσρασιές και οι πλημμύρες αποτελούν τις δύο όψεις του ίδιου νομίσματος. Το ερώτημα λοιπόν πόσο νερό αντέχουν τα νησιά, όπως τονίζει, φανερώνει από τη μία πόσο νερό θα μπορεί να πέσει σε ένα νησί για να μην πλημμυρίζει, αλλά από την άλλη και πόσο νερό δεν έχουν τα νησιά αυτά. Ειδικότερα, το ερώτημα αυτό, σύμφωνα με τον κ. Γιαννακάκη, αφορά κυρίως τα νησιά του νοτιοανατολικού Αιγαίου, περισσότερο τις Κυκλάδες και λιγότερο τα Δωδεκάνησα. Όπως εξηγεί, σε τέτοιες περιοχές παλαιότερα για να αντιμετωπιστούν φαινόμενα Ήσρασις υπήρχαν διάφορες παραδοσιακές τεχνικές, όπως οι στέρνες, οι αναβαθμίδες, οι πεζούλες οι οποίες συγκρατούσαν τα νερά, ωστόσο από τη δεκαετία του '80 κι έπειτα αυτές έχουν εγκαταλειφθεί λόγω τόσο των πιέσεων που δέχονται από την τουριστική ανάπτυξη όσο και της δόμησης.

Στην εξίσωση, όπως τονίζει, έρχεται να προστεθεί και η δόμηση σε σημεία που αποτελούσαν μικρές πεδιάδες και παλαιότερα πλημμυρικά πεδία σε αυτές τις περιοχές, με αποτέλεσμα πλέον όταν βρέχει, ακόμα και μικρές ποσότητες νερού, όλα αυτά να αρχίζουν να πλημμυρίζουν. «Το νερό δηλαδή βρίσκει τον δρόμο του εκεί που πάντα πήγαινε. Το πρόβλημα είναι όταν υπάρχουν ανθρώπινες κατασκευές, εκεί υπάρχει και κίνδυνος για ανθρώπινες ζωές και υποδομές», σημειώνει ο κ. Γιαννακάκης.

Για τον κ. Γιαννακάκη ένα ακόμη ζήτημα είναι και οι υποδομές της Πολιτείας, αρκετές από τις οποίες - όπως σχολεία και νηπιαγωγεία - χτίζονταν σε τοποθεσίες όπου ρέουν δίπλα ποτάμια.

Παράλληλα, όπως σημειώνει, η ραγδιαιότητα των βροχοπτώσεων σε συνδυασμό με όλα τα παραπάνω καταδεικνύουν κι ένα ακόμη ζήτημα, αυτό των αντι-

πλημμυρικών υποδομών. «Οι αντιπλημμυρικές υποδομές δεν φτάνουν για να αποστραγγίσουν το νερό. Έχουμε καταστρέψει τους φυσικούς δρόμους, τις φυσικές οδούς διεξόδου του νερού, που είναι τα ποτάμια μας, οι ξεροχείμαρροι, που έχουμε μειώσει το πλάτος τους, είναι τα πλημμυρικά πεδία που συνορεύουν με τα ποτάμια και πλημμύριζαν παλιά φυσικά όταν υπήρχε ένας αγρός, μια καλλιέργεια. Τώρα είναι σπία», σημειώνει και τονίζει ότι σε όλο αυτό έρχεται να προστεθεί και η ήδη επιβαρυνόμενη κατάσταση που δημιουργείται λόγω της κλιματικής αλλαγής. «Η κλιματική αλλαγή καταδεικνύει το μέγεθος του προβλήματος που έχουμε εμείς δημιουργήσει στο φυσικό τοπίο, που είναι η καταστροφή των φυσικών πόρων», εξηγεί.

Από την πλευρά της η κ. Ευελπίδου αναφέρεται με τη σειρά της στις αναβαθμίδες καλλιέργειας που φτιάχνονταν παλαιότερα λειτουργώντας «σαν εμπόδια».

«Κατά κάποιον τρόπο φτιάχνανε εμπόδια κατά μήκος της πλαγιάς. Και αυτά τα εμπόδια καθυστερούσαν την επιφανειακή απορροή. Άρα όταν είχαμε έντονες βροχοπτώσεις, το νερό καθυστερούσε να φτάσει προς τα κάτω και έτσι το σύστημα προλάβαινε να το απορροφήσει, να εμπλουτίσει τον υδροφόρο ορίζοντα. Και πλημμύρες δεν είχαμε και το λιγοστό έδαφος δεν το χάναμε, άρα δεν είχαμε διάβρωση. Αλλά ταυτόχρονα επειδή καθυστερούσαν την επιφανειακή απορροή, δίνανε χρόνο στη γη να ρουφήξει νερό και να εμπλουτίσει τον υδροφόρο ορίζοντα. Τώρα όμως όλα αυτά τα νησιά έχουν μετατραπεί σε περιοχές με έντονη τουριστική δραστηριότητα.

Άρα ποιος θα συντηρήσει τις αναβαθμίδες καλλιέργειας και για ποιο λόγο; Έτσι χάσαμε και τις αναβαθμίδες καλλιέργειας στις περισσότερες περιοχές, που ήταν ένα μέσο, ένας τρόπος πέρα από το ότι ήταν ένα στοιχείο πολιτιστικό», υπογραμμίζει.

«Πρέπει να λάβουμε υπόψιν μας τα νέα δεδομένα για να διαχειριστούμε την νέα κατάσταση»

Τόσο η κ. Ευελπίδου όσο και ο κ. Γιαννακάκης τονίζουν ότι όσα έργα έχουν πραγματοποιηθεί στο παρελθόν έχουν λάβει υπόψιν τους τα στατιστικά και τα δεδομένα των προηγούμενων χρόνων, τα οποία όπως σημειώνει η κ. Ευελπίδου, δεν έχουν καμία σχέση «με

αυτό που συμβαίνει τώρα εν μέσω κλιματικής κρίσης». «Πρέπει να δούμε ξανά από την αρχή τα στατιστικά στα οποία βασίσαμε όλες τις διατομές των αντιπλημμυρικών μας έργων. Θα δούμε χωρίς έκπληξη ότι είμαστε πολύ μακριά από αυτό που συμβαίνει σήμερα», υπογραμμίζει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Από την πλευρά του, ο κ. Γιαννακάκης τονίζει ότι χρειάζεται μια τελείως διαφορετική προσέγγιση. «Θα πρέπει να αλλάξουμε τελείως λογική. Θα πρέπει να απελευθερώσουμε χώρους και να δώσουμε στα ποτάμια μας τον χώρο να κινηθούν όπως ήταν στο παρελθόν, να τα συνδέσουμε με τα πλημμυρικά πεδία, δηλαδή με περιοχές δεξιά και αριστερά που μπορούν να πλημμυρίζουν πιο πριν από τα αστικά κέντρα για να λειτουργούν σαν μαξιλάρι. Αυτό που θέλουμε είναι να καθυστερήσουμε το νερό. Μέχρι τώρα η κυρίαρχη λογική είναι να διώξεις το νερό όσο πιο γρήγορα γίνεται προς τη θάλασσα. Το οποίο λειτουργεί αρνητικά και στις Ήσρασιές. Γιατί όταν δεν μπορείς να τα έχεις μόνιμα καθαρά, κάποια στιγμή θα υπάρχει ένα εμπόδιο. Εκεί θα φουσκώσει το ποτάμι, στο εμπόδιο αυτό και θα πλημμυρίσει. Επίσης μπορεί το νερό που θα έρχεται να είναι περισσότερο από το νερό που μπορεί να αντέξει το τεχνικό έργο. Άρα η λογική είναι να κρατάς το νερό πιο πριν και να το αποδίδεις πιο αργά», σημειώνει και προσθέτει ότι οι λύσεις βασισμένες στη φύση (Nature based Solutions - NbS), θα μπορούσαν να συμβάλουν σε μια καλύτερη διαχείριση των φαινομένων.

Παράλληλα, όπως εξηγεί η κ. Ευελπίδου, ένα ακόμη ζήτημα είναι η αλλαγή νοοτροπίας τόσο από τους πολίτες όσο και από την ίδια την πολιτεία.

«Έχουμε επιτρέψει να χτίσουμε μέσα στα ρέματα και είναι σαν να λέμε ότι η ανθρώπινη ζωή έχει μικρή αξία. Καταλαβαίνω ότι δεν είναι εύκολο να πεις σε κάποιον που έχει μπασώσει το ρέμα, βγάλε το σπίτι σου από εκεί. Σε αρκετές περιπτώσεις δεν γίνεται, αλλά ας δούμε τις περιπτώσεις που γίνεται. Σε επίπεδο εκπαίδευσης, πρέπει να εκπαιδευτεί ο κόσμος να αντιλαμβάνεται τον κίνδυνο. Όπως σε ετήσια βάση εκπαιδεύουμε τους μαθητές μας τι θα κάνουν σε περίπτωση σεισμού, πρέπει να τους εκπαιδεύουμε τι θα κάνουν και σε περίπτωση πλημμύρας», υπογραμμίζει.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΕΣΙΜΟΤΗΤΑΣ: ΑΠΟ ΤΟ 5G ΣΤΟ 6G ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΚΥΒΕΡΝΟ-ΦΥΣΙΚΟ ΚΟΣΜΟ ΜΕ ΤΟΥΣ «ΨΗΦΙΑΚΟΥΣ ΔΙΔΥΜΟΥΣ» ΤΟ 2030

Σε ταινίες επιστημονικής φαντασίας ίσως μπορεί κανείς να αναζητήσει εάν είχαν προβλεφθεί οι εξελίξεις που οδήγησαν από την πρώτη γενιά αναλογικών δικτύων επικοινωνίας 1G στα τέλη της δεκαετίας του 1970 και αρχές του 80, στο σήμερα και στα δίκτυα ψηφιακών πλέον επικοινωνιών 5G. Οι εξελίξεις όμως δεν σταματούν εδώ.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως αναφέρεται στο Ericsson Mobility Report για το 2024 που δόθηκε στη δημοσιότητα, ενώ το πρώτο κύμα της ανάπτυξης δικτύων 5G οδεύει προς ολοκλήρωση σε ορισμένες περιοχές του κόσμου, που θεωρούνται τεχνολογικά πρωτοπόρες, αρκετά κύματα αναβαθμίσεων και περαιτέρω ανάπτυξης των δικτύων αναμένονται ανά την υφήλιο.

Σημαντικοί παράγοντες για την επιτάχυνση και την επιτυχία της υλοποίησης των δικτύων 5G Stand Alone είναι η ανάπτυξη του ραδιοδικτύου στις μεσαίες συχνότητες (TDD Mid-Band) για να επιτευχθούν υπερυψηλές ταχύτητες και αυξημένη χωρητικότητα του δικτύου, καθώς και η διαθεσιμότητα περισσότερων συσκευών που υποστηρίζουν τα δίκτυα 5G Stand-Alone ειδικά στις μεσαίες και πιο οικονομικές κατηγορίες συσκευών, που απευθύνονται στο μεγαλύτερο μέρος των συνδρομητών.

Παράλληλα, όμως η Βιομηχανία των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ICT), η ακαδημαϊκή κοινότητα έχουν ήδη ξεκινήσει να συζητούν και να επενδύουν σε τεχνολογίες που θα οδηγήσουν τη νέα γενιά ασύρματων δικτύων πέρα από το 5G και το 5G Advanced: το 6G.

Όπως επισημαίνεται στην έκθεση της Ericsson, μακροπρόθεσμα, οι δυνατότητες του 6G θα κάνουν πραγματικότητα το όραμα της ελεύθερης κίνησης στον «κυβερνοφυσικό κόσμο» θα αποτελέσει ένα κρίσιμο βήμα που θα γεφυρώσει το χάσμα μεταξύ του φυσικού κόσμου - των αισθήσεων, των ενεργειών και των εμπειριών - και της ψηφιακής αναπαράστασής του.

- Ο κυβερνοφυσικός κόσμος (cyber-physical world) του 6G δε θα περιορίζεται στις σημερινές εφαρμογές επαυξημένης και εικονικής πραγματικότητας (AR/VR) ή στα «ψηφιακά δίδυμα» (digital twins), αλλά επεκτείνεται περαιτέρω, προσφέροντας μια πιο στενή σύνδεση με την πραγματικότητα.

- Ψηφιακά αντικείμενα θα προβάλλονται πάνω σε φυσικά αντικείμενα που αναπαρίστανται ψηφιακά, δημιουργώντας ένα «μικτό περιβάλλον» που θα ενισχύει την πραγματική ζωή.

- Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα θα είναι οι ολογραφικές κλήσεις όπου ένα άτομο θα εκπροσωπείται ψηφιακά σε έναν φυσικό χώρο. Για να γίνουν κατανοητές οι απαιτήσεις μιας ολογραφικής επικοινωνίας, πρέπει να δούμε τις απαιτήσεις σε δεδομένα σε πραγματικό χρόνο. Όπως αναφέρεται μεταξύ άλλων σε σχετικό άρθρο της Ericsson 6G spectrum - future mobile life beyond 2030, πρέπει να μεταφερθούν εικόνες υψηλής ανάλυσης από όλα τα αντικείμενα στον χώρο με ελάχιστη καθυστέρηση. Μία ένδειξη των απαιτήσεων δίνεται από το γεγονός πως για κάθε

χρήστη που συμμετέχει σε μια ολογραφική επικοινωνία υψηλής ευκρίνειας, απαιτούνται ταχύτητες αποστολής και λήψης δεδομένων 1 Gbit/s και 100 Mbit/s, αντίστοιχα. Με τη διαθεσιμότητα τεχνολογιών 6ης γενιάς, αναμένεται αυξημένη διείσδυση των ολογραφικών εφαρμογών σε καταναλωτές κι επιχειρήσεις, γεγονός που θα αυξήσει περαιτέρω τις απαιτήσεις του δικτύου.

- Αμέτρητοι αισθητήρες θα είναι ενσωματωμένοι στον φυσικό κόσμο, παρέχοντας δεδομένα σε πραγματικό χρόνο για την ενημέρωση της ψηφιακής αναπαράστασης. Ταυτόχρονα, οι λειτουργίες που προγραμματίζονται στο ψηφιακό επίπεδο θα εκτελούνται μέσω ενεργοποιητών στον φυσικό κόσμο.

Στόχος του δικτύου 6G είναι να παρέχει ευφύια, συνεχώς διαθέσιμη συνδεσιμότητα και πλήρη συγχρονισμό σε αυτήν τη νέα πραγματικότητα. Το 6G θα βασιστεί σε ένα αείδιστο σύστημα, το οποίο θα είναι πάντα διαθέσιμο, αξιόπιστο, αποδοτικό και ικανό να ανακάμψει γρήγορα σε περιπτώσεις διαταραχών ή επιθέσεων. Τα μελλοντικά δίκτυα θα αποτελούν θεμελιώδη συστατικά σχεδόν κάθε πτυχής της ζωής, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας και της βιομηχανίας, καλύπτοντας τις επικοινωνιακές ανάγκες τόσο των ανθρώπων όσο και των ευφυών μηχανών.

Καθώς η επιτάχυνση της αυτοματοποίησης και της ψηφιοποίησης συνεχίζεται, ο κυβερνοφυσικός κόσμος που αναδύεται θα βελτιώνει συνεχώς την αποδοτικότητα και θα υποστηρίζει τη βιώσιμη χρήση των πόρων μέσω της ψηφιοποίησης.

Η μετάβαση από το 5G στο 6G

Η πλήρης υλοποίηση του κυβερνοφυσικού κόσμου δεν θα συμβεί σε μία μέρα. Αντίθετα, όπως εκτιμάται στην έκθεση, θα υπάρξει μια σταδιακή μετάβαση, ξεκινώντας από τις πρώτες εγκαταστάσεις του 6G γύρω στο 2030.

Αν και δεν υπάρχει ακόμα ένας λεπτομερής οδικός χάρτης για το 6G, η ερευνητική και πρωτοπονητική εργασία έχει ήδη ξεκινήσει. Η έρευνα για τις νέες τεχνολογίες του 6G θα συνεχιστεί παράλληλα με την εξέλιξη του 5G. Τα διδάγματα από τα υπάρχοντα δίκτυα 5G και οι αλληλεπιδράσεις με τα οικοσυστήματα χρηστών θα τροφοδοτούν συνεχώς την έρευνα, την τυποποίηση και την ανάπτυξη του 6G.

Η εξέλιξη των τεχνολογιών, μαζί με τις προόδους στις δυνατότητες υλικού, θα καθορίσουν πώς θα διαμορφωθούν τα πρότυπα του 6G. Αυτό θα διασφαλίσει την ανάπτυξη νέων και βελτιωμένων δυνατοτήτων δικτύου, ενώ παράλληλα θα προσφέρει οικονομικά αποδοτικές και βιώσιμες λύσεις. Το 6G αναμένεται να βασιστεί στα θεμέλια του 5G Standalone (SA) και του 5G Advanced, επεκτείνοντας περαιτέρω τις δυνατότητές τους.

Η μετάβαση από το 5G στο 6G, τονίζεται στην έκθεση, αντιπροσωπεύει μια τεράστια τεχνολογική πρόοδο που θα αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι και οι μηχανές αλληλεπιδρούν με τον κόσμο. Το 6G θα αποτελέσει τη βάση για έναν πλήρως δι-

ασυνδεδεμένο κυβερνοφυσικό κόσμο, ο οποίος θα ενισχύσει τη βιωσιμότητα, την αποδοτικότητα και την ποιότητα ζωής. Παρά τις προκλήσεις που συνοδεύουν αυτήν την πορεία, η επένδυση στην έρευνα και την ανάπτυξη για το 6G αποτελεί ένα σημαντικό βήμα προς ένα πιο ευφυές και βιώσιμο μέλλον.

Τι είναι ο cyber-physical world (κυβερνοφυσικός κόσμος) - Οι ψηφιακοί δίδυμοι και ο ρόλος τους

Με απλά λόγια είναι ένας συνδυασμός του φυσικού και του ψηφιακού κόσμου, όπου τα φυσικά αντικείμενα και οι δράσεις συνδέονται και αλληλεπιδρούν σε πραγματικό χρόνο με τα αντίστοιχα ψηφιακά τους αντίγραφα. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρήση τεχνολογιών όπως αισθητήρες, ψηφιακοί δίδυμοι (digital twins), επαυξημένη πραγματικότητα (AR), εικονική πραγματικότητα (VR) και συστήματα τεχνητής νοημοσύνης (AI). Βασικές αρχές του Cyber-Physical World αποτελούν:

- η διασύνδεση μέσω του πλήθους αισθητήρων στο φυσικό περιβάλλον που συλλέγουν δεδομένα και τα μεταφέρουν σε ψηφιακά μοντέλα.
- Επίσης η ανάλυση και πρόβλεψη μέσω της επεξεργασίας δεδομένων επιτρέποντας την πρόβλεψη και τη λήψη αποφάσεων και φυσικά η αλληλεπίδραση και ο συγχρονισμός. Τα δεδομένα και οι λειτουργίες ανανεώνονται σε πραγματικό χρόνο, επιτρέποντας έναν συγχρονισμένο κόσμο.
- Οι πρώτες εφαρμογές έχουν ήδη υλοποιηθεί βασισμένες σε τεχνολογίες 5ης γενιάς. Παραδείγματα αποτελούν η Βιομηχανία με έξυπνα εργοστάσια που ελέγχουν αυτόνομα τις διαδικασίες παραγωγής, η υγεία με απομακρυσμένες χειρουργικές επεμβάσεις ή συσκευές υγείας που παρακολουθούν ασθενείς σε πραγματικό χρόνο, καθώς κι οι μεταφορές, όπου αυτόνομα οχήματα αλληλεπιδρούν με το περιβάλλον και άλλα οχήματα για ασφαλέστερες μετακινήσεις.
- Η έλευση του 6G αναμένεται να οδηγήσει σε εκτεταμένη υιοθέτηση τέτοιων εφαρμογών, καθιστώντας εφικτές τις κυβερνοφυσικές διαδράσεις μέσω διαφοροποιημένης συνδεσιμότητας κι αξιοποιώντας τη διαθεσιμότητα χωροχρονικών δεδομένων και τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης.

Παράδειγμα του Cyber-Physical World

Ένα από τα πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι η χρήση ψηφιακών δίδυμων (digital twins). Ένα φυσικό αντικείμενο, όπως ένα εργοστάσιο ή ένα αεροπλάνο, έχει το αντίγραφο του στον ψηφιακό κόσμο, το οποίο μπορεί να προσομοιώνει τη λειτουργία, να αναλύει προβλήματα και να προβλέπει συντηρήσεις. Στο μέλλον, με την έλευση του 6G, ο κυβερνοφυσικός κόσμος θα επεκταθεί περαιτέρω, επιτρέποντας ακόμα πιο βαθιά ενσωμάτωση μεταξύ φυσικής και ψηφιακής πραγματικότητας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΜΙΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΕΤΗ ΦΟΡΟΑΠΑΛΛΑΓΗ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΜΑΤΩΝ Από μισθώσεις κενών κατοικιών ή κατοικιών που είχαν διατεθεί για βραχυχρόνια μίσθωση

Όπως σημειώνει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, απαντώντας σε ερωτήσεις των μελών της και ιδιοκτητών κατοικιών από όλη τη χώρα σχετικά με τη τριετή φοροαπαλλαγή των μισθωμάτων που προέρχονται από μισθώσεις κενών κατοικιών ή κατοικιών που είχαν διατεθεί για βραχυχρόνια μίσθωση, η ΠΟΜΙΔΑ ανακοινώνει και διευκρινίζει τα εξής:

1. ΓΕΝΙΚΑ: Με το άρθρο 9 του υπό δημοσίευση νόμου του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών έγινε δεκτή η πρόταση της ΠΟΜΙΔΑ που υιοθετήθηκε και εξαγγέλθηκε στη ΔΕΘ από τον πρωθυπουργό, Κυριάκο Μητσοτάκη, για 36μηνη πλήρη φοροαπαλλαγή του εισοδήματος που αποκτάται από εκμίσθωση των δύο ανωτέρω κατηγοριών κατοικιών, ως κίνητρο για την προσφορά τους στην αγορά της μακροχρόνιας μίσθωσης, ώστε να σμικρυνθεί το χάσμα μεταξύ προσφοράς και ζήτησης.

Πρόκειται για ιστορικής σημασίας κρατική παρέμβαση για το στεγαστικό πρόβλημα με σημαντικό κοινωνικό πρόσημο, δεδομένου ότι κύριοι ωφελούμενοι από την ευρεία εφαρμογή της θα είναι όχι μόνο οι ιδιοκτήτες αυτών των κατοικιών, αλλά κυρίως οι ενοικιαστές τους.

Αντί, όμως, αυτό το μέτρο να εξειδικευτεί ως μοναδικό εργαλείο αύξησης της προσφοράς κατοικιών προς εκμίσθωση σε σχέση με την ιδιαίτερα αυξημένη ζήτηση τους, νομοθετήθηκε εντέλει ως ένα φορολογικό μέτρο και με υπερβάουσα δημοσιονομική επιφυλακτικότητα, με αποτέλεσμα να περιορίζονται δραματικά η εμπέδεια και η αποτελεσματικότητά του προς όφελος της κοινωνίας, δεδομένου ότι αφενός μεγάλες κατηγορίες εύλοτων ενοικιαστών μένουν αδικαιολογώς εκτός ρύθμισης αφεντέρου πολλοί ενδιαφερόμενοι ιδιοκτήτες να απωλέσουν εκ των υστέρων τη φοροαπαλλαγή είτε λόγω της συμπεριφοράς των ενοικιαστών τους είτε λόγω των υπέρμετρων διαδικαστικών προϋποθέσεων που προβλέπονται από την παραπάνω διάταξη.

2. ΠΟΙΕΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΝΟΙΚΙΑΣΤΩΝ ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΡΥΘΜΙΣΗ:

- Οι εργαζόμενοι του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που έχουν ανάγκη διαμονής τους σε τόπους εργασίας διαφορετικούς από τη μόνιμη κατοικία τους, για χρόνο μικρότερο από την τριετία, εξαιτίας της απαίτησης να υπογράφεται σύμβαση μίσθωσης κατοικίας τουλάχιστον τριετούς διάρκειας.

- Οι πολύτεκνες οικογένειες, οι οποίες έχουν εξ' ορισμού αυτάρκεια ανάγκη κατοικίας εμβαδού κατά πολύ μεγαλύτερο από 120 τ.μ.

3. ΧΡΟΝΟΣ ΣΥΝΑΦΗΣ ΜΙΣΘΩΣΕΩΝ: Στη ρύθμιση συμπεριλαμβάνονται μισθώσεις που έχουν ημερομηνία υπογραφής τους από 8.9.2024 έως και 31.12.2025. Συνεπώς, η φοροαπαλλαγή χάνεται οριστικά για τα μισθώματα από κατοικίες που μέχρι 31.12.2025 δεν θα έχουν συμπληρώσει την τριετία κενότητας ή την επίσημη διάθεση σε βραχυχρόνια μίσθωση.

4. ΧΡΟΝΟΣ ΙΣΧΥΟΣ ΤΗΣ ΦΟΡΟΑΠΑΛΛΑΓΗΣ:

Η πλήρης απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων που προέρχεται από εκμίσθωση κατοικιών θα ισχύσει

για το διάστημα των πρώτων 36 μηνών μετά από τον μήνα σύναψης μίσθωσης μίας κατοικίας που εμπίπτει στις εν λόγω δύο κατηγορίες.

5. ΚΟΙΝΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΦΟΡΟΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ:

- Να πρόκειται για κατοικία επιφανείας κυρίων χώρων το πολύ έως 120 τ.μ.
- Να εκμισθωθεί με μίσθωση τριετούς συμβατικής διάρκειας για χρήση κατοικίας.
- Να προκύπτουν οι νόμιμες προϋποθέσεις μόνον από εμπρόθεσμες δηλώσεις πληροφοριακών στοιχείων και φορολογίας εισοδήματος.

6. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΕΝΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ:

- Να έχει δηλωθεί στο έντυπο Ε2 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος ως ΚΕΝΟ ακίνητο ή
- Να μην έχει δηλωθεί ως μισθωμένο ακίνητο ούτε ως κύρια ούτε δευτερεύουσα κατοικία του εκμισθωτή ούτε ως ιδιοχρησιμοποιούμενο ούτε δωρεάν παραχωρούμενο ακίνητο, στα έντυπα Ε1 και Ε2 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος των φορολογικών ετών 2022 και 2023 και για το έτος 2024, αν εκμισθωθεί το έτος 2025.

- Να μην έχει υποβληθεί στην ΑΑΔΕ δήλωση πληροφοριακών στοιχείων άλλης μίσθωσης του ακινήτου κατά το έτος της μίσθωσης και μέχρι την έναρξή της.

7. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΠΟΥ ΕΙΧΑΝ ΔΙΑΤΕΘΕΙ ΣΕ ΒΡΑΧΥΧΡΟΝΙΑ ΜΙΣΘΩΣΗ:

- Να έχει διατεθεί νόμιμα και αποκλειστικά για βραχυχρόνια μίσθωση κατά το φορολογικό έτος 2023 ή κατά το φορολογικό έτος 2024 αν η μίσθωση καταρτιστεί κατά το 2025.
- Να έχουν δηλωθεί στη φορολογική διοίκηση οι συναφθείσες βραχυχρόνιες μισθώσεις.
- Να έχει υποβληθεί δήλωση βραχυχρόνιας μίσθωσης κατά το έτος της μίσθωσης και μέχρι την έναρξή της.

8. ΠΟΤΕ ΠΑΥΕΙ ΝΑ ΙΣΧΥΕΙ Η ΦΟΡΟΑΠΑΛΛΑΓΗ:

Η φοροαπαλλαγή παύει να ισχύει και χάνεται για τον εκμισθωτή αν εντός των τριών ετών της διάρκειάς της αν η κατοικία κενωθεί, δηλαδή αν παραμείνει κενή και χωρίς επόμενο ενοικιαστή, οπότε παύει να ισχύει από το φορολογικό έτος κατά το οποίο η κατοικία θα κενωθεί.

Η ορθή και πραγματική ερμηνεία και εφαρμογή αυτής της διάταξης επιβάλει να γίνει δεκτό ότι, εφόσον ο προφανής σκοπός του νομοθέτη είναι να αυξηθεί η προσφορά κατοικιών για εκμίσθωση, αν αμέσως κατά την για οποιοδήποτε λόγο πρόωρη αποχώρηση του ενοικιαστή, με δική του πάντοτε πρωτοβουλία (π.χ. εξ ανωτέρας βίας ή αν ψευδώς δήλωσε ότι σκοπεύει να παραμείνει για ολόκληρη την τριετία) ή υπαιτιότητα (αποβλήθηκε δικαστικά γιατί δεν καταβάλει τα μισθώματα), η κατοικία διατεθεί αμέσως για νέα τριετή μίσθωση που θα δηλωθεί στην ΑΑΔΕ, η φοροαπαλλαγή θα πρέπει να ισχύσει και για τα μισθώματα του νέου μισθωτή, μέχρι τη συμπλήρωση του 36μηνου.

Πράγματι, αν ο εκμισθωτής δεν μπορεί να βρει άμεσα νέο ενοικιαστή, η ζημία για όσους ενδιαφερόμενους μήνες τυχόν μείνει η κατοικία κενή είναι αποκλειστικά δική του. Δεν μπορεί, όμως,

αυτό να αποτελεί αιτία να απωλεσθεί το υπόλοιπο διάστημα της φοροαπαλλαγής μέχρι τη συμπλήρωση του 36μηνου. Άλλωστε η διάταξη προβλέπει ως προϋπόθεση την ύπαρξη μίσθωσης τριετούς συμβατικής διάρκειας, χωρίς όμως να αναφέρεται ότι αυτή θα είναι μία και μοναδική.

Αυτή η άποψη στηρίζεται στο ότι κάθε τυχόν πρόωρη λήξη της μίσθωσης θα οφείλεται αποκλειστικά στον ενοικιαστή (πρόωρη αποχώρησή του ή αποβολή του για μη πληρωμή των ενοικίων) και ουδέποτε στον ιδιοκτήτη, δεδομένου ότι αφενός ο ιδιοκτήτης δεν έχει κανέναν λόγο να προκαλέσει πρόωρη λήξη της μίσθωσης, αλλά ούτε και καμιά τέτοια δυνατότητα δεδομένου ότι η τριετής προστασία του ενοικιαστή είναι νομοθετικά απαράβιαστη. Είναι, συνεπώς, απόλυτα άδικο και ανεπιχείρητο ο εκμισθωτής να είναι καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης κυριολεκτικά «όμηρος» των ενεργειών ή παραλείψεων του πρώτου ενοικιαστή του, χάνοντας ακόμη και ολόκληρη τη φοροαπαλλαγή εξαιτίας της εκ μέρους του κένωσης του μισθίου για λόγο που ανάγεται αποκλειστικά στη σφαίρα της υπαιτιότητάς του.

Αν η κατοικία εντός των τριών ετών διατεθεί για βραχυχρόνια μίσθωση, η απαλλαγή παύει να ισχύει αναδρομικά από το πρώτο έτος της μίσθωσης, οπότε θα τηθεί και θέμα αναδρομικής καταβολής φόρου εισοδήματος για όλα τα προηγούμενα εισπραχθέντα μισθώματα που είχαν απαλλαγεί από τον φόρο εισοδήματος.

9. ΠΡΟΣΜΕΤΡΗΣΗ ΧΡΟΝΟΥ ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΩΝ: Με δεδομένο ότι στη νομοθεσία των μισθώσεων συνυπολογίζεται πάντοτε και ο χρόνος των δικαιοπαρόχων και ότι ο νέος νόμος δεν ορίζει το αντίθετο, στον υπολογισμό του χρόνου της τριετούς δήλωσης κατοικίας ως κενής και της προηγούμενης μονοετούς διάθεσης στη βραχυχρόνια μίσθωση προσμετράται και ο αντίστοιχος χρόνος που διανύθηκε στο πρόσωπο προηγούμενου ιδιοκτήτη, κληρονομούμενου ή δωρητή, εφόσον είχε δηλωθεί όπως προβλέπεται παραπάνω στις οικείες φορολογικές δηλώσεις των δικαιοπαρόχων του σημερινού εκμισθωτή.

10. ΚΕΝΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΑΠΟ ΑΛΛΑΓΗ ΧΡΗΣΗΣ: Η φράση του τίτλου του άρθρου 9 «... από την εκμίσθωση ακινήτων που δηλώνονται ως κενά...» και του εδαφίου υπό στοιχείο ι) «... έχει δηλωθεί στη δήλωση Φ.Ε. ως κενό ακίνητο (έντυπο Ε2)...» ή δεν έχει δηλωθεί ως μισθωμένο ακίνητο... ούτε ως δωρεάν παραχωρούμενο ακίνητο...», φανερώσει αναντίρρητα τη βούληση του νομοθέτη να επιτρέψει να υπαχθούν σε αυτήν τη ρύθμιση και κατοικίες που κατά το πρόσφατο παρελθόν ήταν κενά κτίσματα επαγγελματικής ή βιοτεχνικής κ.λπ. χρήσης και μετατράπηκαν σε σύγχρονες κατοικίες. Αυτό συνάδει με την όλη πολιτική ενθάρρυνσης της προσφοράς ενοικιαζόμενων κατοικιών. Παρόμοια μεταχείριση ισχύει ήδη, άλλωστε, και για τις κατοικίες του προγράμματος GOLDEN VISA, οι οποίες μπορούν να αγοραστούν με το χαμηλό όριο των 250.000 ευρώ εφόσον ήταν πρώην επαγγελματικό χώρο που άλλαξαν χρήση και μεταβλήθηκαν σε ανακαινισμένες σύγχρονες κατοικίες.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΟΙ 12 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΙΝ ΦΥΓΕΙ ΤΟ 2024

Τι πρέπει να προσέξουν έως την 31η Δεκεμβρίου

Ο Δεκέμβριος ως ο τελευταίος μήνας του χρόνου, μαζί με τις γιορτές, φέρνει και μία σειρά από υποχρεώσεις για τους φορολογούμενους, απέναντι στις οποίες καλούνται να είναι συνεπείς προκειμένου να μην βρεθούν απέναντι σε δυσάρεστες εκπλήξεις που θα τις συνοδεύουν πρόστιμα και προσουξείσεις, τονίζεται σε ρεπορτάζ του ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Μπορεί και την φετινή χρονιά, όπως και τις τελευταίες προηγούμενες, να μην υπάρχουν εκπλήξεις για τους πολίτες, όπως η επιβολή επιπλέον φόρων, ωστόσο αυτό σε καμία περίπτωση δεν σημαίνει ότι οι υπάρχουσες υποχρεώσεις είναι λίγες. Και αυτό περισσότερο διότι η καταληκτική ημερομηνία για μία σειρά ενεργειών που θα πρέπει να κάνουν οι φορολογούμενοι είναι η 31η Δεκεμβρίου.

Στον σχετικό κατάλογο περιλαμβάνονται η πληρωμή των δόσεων για φόρο εισοδήματος, ΕΝΦΙΑ, η πληρωμή των δόσεων για τις ρυθμίσεις που είναι σε εξέλιξη, η καταβολή των τελών κυκλοφορίας, η υποβολή των δηλώσεων για αναδρομικά και δεδουλευμένες αποδοχές που καταβλήθηκαν το 2023 και η υποβολή δηλώσεων από τους κληρονόμους για εκείνους που έφυγαν από την ζωή μέσα στο 2024.

Επίσης, αν και δεν αποτελεί συμβατική υποχρέωση απέναντι στο κράτος, οι φορολογούμενοι θα πρέπει να σπεύσουν, εφόσον δεν το έχουν πράξει, να συμπληρώσουν το ποσό των e-αποδείξεων, αλλά και να καλύψουν τα τεκμήρια, μέσα από γονικές παροχές ή δωρεές για εκείνους που απέκτησαν περιουσιακά στοιχεία εντός του 2024 και το ύψος του εισοδήματος δεν είναι τέτοιο ώστε να καλύπτει το τεκμήριο.

Κάτι που θα πρέπει να σημειωθεί και έχει ιδιαίτερη σημασία: Από το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δηλώνουν σε όλους τους τόνους ότι δεν πρόκειται να δοθεί κανενός είδους παράταση στις σχετικές προθεσμίες (π.χ. πληρωμή τελών κυκλοφορίας).

As δούμε αναλυτικά όλες τις υποχρεώσεις που έχουν οι φορο-

λογούμενοι και στις οποίες πρέπει να είναι συνεπείς μέσα στις επόμενες ημέρες και μέχρι να εκπνεύσει το 2024.

Η λίστα των εκκρεμοτήτων που «τρέχουν» έως το τέλος του 2024 περιλαμβάνει:

1. Δήλωση για τα αναδρομικά: Οι φορολογούμενοι εκείνοι που εισέπραξαν αναδρομικά το 2023 (μισθωτοί, συνταξιούχοι κ.ά.) πρέπει να υποβάλουν τροποποιητικές δηλώσεις έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024. Η τροποποιητική δήλωση αφορά το έτος για το οποίο εκδόθηκαν τα αναδρομικά. Με την υποβολή της δήλωσης εκδίδεται νέο εκκαθαριστικό και ο φόρος πρέπει να καταβληθεί εφάπαξ μέχρι τα τέλη Ιανουαρίου 2025.
2. Δήλωση για κάλυψη τεκμηρίων: Φορολογούμενοι που θέλουν να καλύψουν τεκμήρια διαβίωσης ή απόκτησης περιουσιακών στοιχείων για το 2024 μπορούν να δηλώσουν γονικές παροχές χρηματικών ποσών μέσω της πλατφόρμας myProperty μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου.
3. Δήλωση από κληρονόμους: Κληρονόμοι που πρέπει να υποβάλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος για άτομα που απεβίωσαν το 2023, πρέπει να το κάνουν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024. Η δήλωση μπορεί να γίνει ψηφιακά μέσω του myAADE ή χειρόγραφα στη Δ.Ο.Υ.
4. Δηλώσεις κατοίκων εξωτερικού: Όσοι μετέφεραν την κατοικία τους στο εξωτερικό το 2023 πρέπει να υποβάλουν φορολογική δήλωση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.
5. Δήλωση ακινησίας οχημάτων: Η ψηφιακή κατάθεση πινακίδων οχημάτων πρέπει να γίνει μέσω της πλατφόρμας myCar της ΑΑΔΕ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.
6. Πληρωμή 9ης δόσης ΕΝΦΙΑ: Οι φορολογούμενοι θα πρέπει να προχωρήσουν στην πληρωμή του Φόρου Ακινήτων. Να σημειωθεί ότι προβλέπεται και η καταβολή άλλων δύο δόσεων (Ιανουάριος - Φεβρουάριος) για την εξόφληση του ΕΝΦΙΑ του 2024.
7. Πληρωμή 6ης δόσης φόρου εισοδήματος: Όσοι δεν έχουν

εξοφλήσει τον φόρο θα πρέπει να προβούν στην πληρωμή της 6ης από τις 8 συνολικά δόσεις που προβλέπονται. Οι δύο άλλες είναι προγραμματισμένες για Ιανουάριο και Φεβρουάριο.

8. Πληρωμή τελών κυκλοφορίας 2025: Η πληρωμή των τελών κυκλοφορίας πρέπει να γίνει μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024. Δεν προβλέπεται παράταση και οι καθυστερημένες πληρωμές θα επιφέρουν πρόστιμα. Τα πρόστιμα είναι τα εξής:
  - 25% του ποσού των τελών εάν πληρωθούν έως τις 31 Ιανουαρίου 2025.
  - 50% του ποσού εάν πληρωθούν εντός Φεβρουαρίου 2025.
  - Ισόποσο των τελών κυκλοφορίας σε περίπτωση πληρωμής μετά την 1η Μαρτίου 2025.
9. Πληρωμή δόσεων ρυθμίσεων: Οι φορολογούμενοι πρέπει να τακτοποιήσουν αυτές τις εκκρεμότητες για να αποφύγουν οποιαδήποτε πρόσθετη επιβάρυνση και να παραμείνουν ενήμεροι με τις φορολογικές τους υποχρεώσεις.
10. Υποβολή δηλώσεων για όσους μετέφεραν την έδρα τους εκτός Ελλάδος: Όσοι φορολογούμενοι κατά το προηγούμενο έτος μετέφεραν την κατοικία τους στο εξωτερικό πρέπει να υποβάλλουν φορολογική δήλωση έως την 31η Δεκεμβρίου 2024.
11. Υποβολή δήλωσης πόθεν έσχες: Υποβολή δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης (πόθεν έσχες) για τα έτη 2022 και 2023 από 300.000 υπόχρεους.
12. e-αποδείξεις: Οι φορολογούμενοι πρέπει να καλύψουν την υποχρέωση τους για δαπάνες ύψους 30% του ετήσιου εισοδήματός τους μέσω ηλεκτρονικών πληρωμών. Όσοι δεν εκπληρώσουν την υποχρέωση αυτή κινδυνεύουν να επιβαρυνθούν με επιπλέον φόρο. Το πρόστιμο αντιστοιχεί σε 22% του ποσού που υπολείπεται για την κάλυψη του ορίου και αναμένεται να επιβληθεί κατά τη φορολογική δήλωση του 2025.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ 2,4% ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΚΕ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟ Γ' ΤΡΙΜΗΝΟ

Ανάπτυξη 2,4% καταγράφηκε στην ελληνική οικονομία το γ' τρίμηνο εφέτος, σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2023, σύμφωνα με τους τριμηνιαίους εθνικούς λογαριασμούς από την ΕΛΣΤΑΤ, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Παράλληλα, το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 0,3% σε σχέση με το β' τρίμηνο εφέτος.

Η αύξηση του ΑΕΠ κατά 2,4% προήλθε από τις εξής μεταβολές των βασικών μεγεθών:

-Η συνολική τελική καταναλωτική δαπάνη παρουσίασε αύξηση κατά 1,3% (η κατανάλωση των νοικοκυριών αυξήθηκε 2,1% και εκείνη της Γενικής Κυβέρνησης μειώθηκε 1,4%).

-Οι ιδιωτικές επενδύσεις (ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου) αυξήθηκαν κατά 0,3%.

-Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών παρουσίασαν αύξηση

κατά 3,3% (οι εξαγωγές αγαθών αυξήθηκαν κατά 1,2%, ενώ οι εξαγωγές υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 5,1%).

-Οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών παρουσίασαν αύξηση κατά 4,2% (οι εισαγωγές αγαθών αυξήθηκαν κατά 2,3% και οι εισαγωγές υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 12,5%).

Ενώ, μεταξύ των δύο τριμήνων υπήρξαν οι ακόλουθες μεταβολές:

-Η συνολική τελική καταναλωτική δαπάνη αυξήθηκε κατά 0,1% (η κατανάλωση των νοικοκυριών αυξήθηκε 0,1% και αυτή της Γενικής Κυβέρνησης μειώθηκε 0,9%).

-Οι ιδιωτικές επενδύσεις (ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου) μειώθηκαν κατά 1,1%.

-Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών παρουσίασαν αύξηση

κατά 0,9% (οι εξαγωγές αγαθών μειώθηκαν κατά 0,2%, ενώ οι εξαγωγές υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 1,3%).

-Οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών παρουσίασαν μείωση κατά 0,9% (οι εισαγωγές αγαθών μειώθηκαν κατά 2,1%, ενώ οι εισαγωγές υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 3,9%).

Από την ΕΛΣΤΑΤ επισημαίνεται ότι το ΑΕΠ των τριμήνων των ετών 1995- 2023 καθώς και των προηγούμενων δύο τριμήνων του τρέχοντος έτους (1ο τρίμηνο 1995- 2ο τρίμηνο 2024) έχει αναθεωρηθεί λόγω προσαρμογής των τριμηνιαίων εθνικών λογαριασμών στα αναθεωρημένα ετήσια στοιχεία με νέο έτος βάσης το 2020=100,0 και έτος αναφοράς το 2021, που ανακοινώθηκαν από την ΕΛΣΤΑΤ στις 17/10/2024.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΤΡΑΠΕΖΕΣ: ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΤΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ

Στόχος για νέα δάνεια 10 δις το 2025 - Η αύξηση του δανειακού τους χαρτοφυλακίου θα στηρίζει την κερδοφορία τους

Εάν οι τράπεζες θέλουν να διατηρήσουν την κερδοφορία τους και τα επόμενα χρόνια, με δεδομένη τη μείωση των επιτοκίων από την ΕΚΤ, καθώς βασίζεται σε σημαντικό βαθμό στα επιτοκιακά δάνεια, θα πρέπει να αυξήσουν κυρίως το δανειακό τους χαρτοφυλάκιο.

Με δεδομένη λοιπόν τη μείωση των επιτοκίων, η ενίσχυση της πιστωτικής επέκτασης αποτελεί τον βασικό μοχλό για μία βιώσιμη και ισχυρή κερδοφορία των τραπεζών, υπογραμμίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Όπως δήλωσαν οι Έλληνες τραπεζίτες στους επενδυτές, σύμφωνα με πληροφορίες, στο πρόσφατο ελληνικό επενδυτικό συνέδριο που διοργάνωσε στο Λονδίνο η Morgan Stanley σε συνεργασία με το Χρηματιστήριο Αθηνών, οι τράπεζες έχουν στόχο για νέα δάνεια ύψους 10 δις. ευρώ το 2025.

Η καθαρή πιστωτική επέκταση για το 2024 θα ξεπεράσει τα 6 δις. ευρώ για τις τέσσερις συστημικές τράπεζες, καθώς στο 9μηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2024, σε επίπεδο ομίλων, οι τέσσερις συστημικές τράπεζες εμφάνισαν σωρευτικά αύξηση ενήμερων δανείων κατά 5,7 δις. ευρώ. (Πειραιώς χορηγήσεις 1,9 δις. ευρώ, η Eurobank με 1,8 δις. ευρώ η Alpha 1,1 δις. και Εθνική με 0,9 δις. ευρώ.

Οι διοικήσεις των τραπεζών αναθεώρησαν για το υπόλοιπο του έτους την πιστωτική επέκταση η οποία θα μπορούσε να κυμανθεί σε επίπεδα μεταξύ 7 με 8 δις. ευρώ.

Οι ελληνικές τράπεζες ωφελούνται σημαντικά από το ελληνικό story ανάκαμψης και την αύξηση του εταιρικού δανεισμού,

σύμφωνα με εκτιμήσεις διεθνών οίκων.

Ο ελβετικός οίκος UBS σε προηγούμενη έκθεσή τους, επισημαίνει, μεταξύ των άλλων, ότι οι ελληνικές τράπεζες βγαίνουν δυναμικά από την ελληνική κρίση χρέους και είναι σε θέση να επωφεληθούν από την ισχυρή μακροοικονομική ανάκαμψη και τις πιστώσεις στις επιχειρήσεις.

«Πιστεύουμε ότι η Ελλάδα προσφέρει μια συναρπαστική ιστορία μακροοικονομικής ανάκαμψης. Έχοντας λάβει 15 δις. ευρώ περίπου από τα διαθέσιμα κεφάλαια ύψους 36 δις. ευρώ του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF), η χρησιμοποίηση των υπόλοιπων κεφαλαίων κατά τα επόμενα τρία έτη αποτελεί καταλύτη για επενδύσεις» επισημαίνει η UBS.

Και αναμένει ισχυρό εταιρικό πιστωτικό κύκλο της τάξης του 8% ετησίως (2023-2026), ο οποίος θα πρέπει να αντισταθμίσει τη συμπίεση του επιτοκιακού περιθωρίου (NIM), καθώς τα επιτόκια μειώνονται, με τις ελληνικές τράπεζες να έχουν επωφεληθεί από το πολύ χαμηλό κόστος της χρηματοδότησης.

Σε εκτιμήσεις της, για τις ελληνικές τράπεζες, η S&P προβλέπει ότι το πραγματικό ΑΕΠ της Ελλάδας θα αυξηθεί κατά 2,4% κατά μέσο όρο την περίοδο 2024-2027, υπεραποδίδοντας των υπόλοιπων χωρών της ευρωζώνης.

Η συνεχιζόμενη απορρόφηση των κονδυλίων στήριξης της ΕΕ θα ενισχύσει τη ζήτηση για νέα εταιρικά δάνεια. Η S&P αναμένει ότι τα χαρτοφυλάκια δανείων των τραπεζών θα αυξηθούν κατά 4% τόσο φέτος όσο και το 2025, αν και η πιθα-

νόπτα υποαπόδοσης παραμένει υψηλή λόγω οικονομικών κινδύνων.

Επιπλέον, ο οίκος υποθέτει ότι η υψηλή ζήτηση για επισφαλή ελληνικά δάνεια θα συνεχιστεί. Οι θετικές προοπτικές στις εγχώριες αγορές ακινήτων και οι αυξημένες προοπτικές ανάκαμψης λόγω των μεταρρυθμίσεων θα υποστηρίξουν αυτή την εξέλιξη.

Η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας του δημοσίου αναβαθμίζει και το αείοχρεο των τραπεζών, οι οποίες θα μπορούν να δανείζονται με πιο χαμηλά επιτόκια.

Να σημειώσουμε ότι όλες οι ελληνικές τράπεζες έχουν αναβαθμιστεί σε επενδυτική βαθμίδα και μάλιστα δύο κλίμακες πάνω από το ελάχιστο όριο.

Ο φθηνότερος δανεισμός για τις τράπεζες σημαίνει εξίσου φθηνός δανεισμός και για επιχειρήσεις και νοικοκυριά.

Οι δείκτες ρευστότητας των τραπεζών, που επίσης παρακολουθεί ο επίτοπος, υπερβαίνουν κατά πολύ τα ελάχιστα απαιτούμενα. Άλλωστε οι καταθέσεις των ιδιωτών βρίσκονται σε συνεχή ανοδική πορεία μετά το 2019. Έχουν αυξηθεί από 143 δις. το 2019 σε 194 δις. σήμερα, δηλαδή κατά περίπου 50 δις. Σημειώνεται ότι στο τέλος του 2023 ο λόγος δανείων προς καταθέσεις ήταν στο 67,2%, δηλαδή πολύ κάτω της μονάδας, γεγονός που καταδεικνύει την ύπαρξη πλεονάσματος σε καταθέσεις και άφθονη ρευστότητα.

ΕΚΤ: ΠΡΟΣ ΝΕΑ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ ΚΑΤΑ 25 ΜΟΝΑΔΕΣ ΒΑΣΗΣ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Στην τέταρτη μείωση επιτοκίων εφέτος - και την τρίτη συνεχόμενη από τον Σεπτέμβριο - αναμένεται να προχωρήσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα την ερχόμενη Πέμπτη (12 Δεκεμβρίου), τονίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Το πιθανότερο είναι το επιτόκιο καταθέσεων της ΕΚΤ να μειωθεί, όπως και τις τρεις προηγούμενες φορές, κατά 25 μονάδες βάσης (ένα τέταρτο της ποσοστιαίας μονάδας) στο 3% από 3,25% που είναι σήμερα.

Με τον πληθωρισμό να έχει σταθεροποιηθεί σε επίπεδα κοντά στον στόχο του 2% και την οικονομία της Ευρωζώνης να δέχεται πλήγματα τους τελευταίους μήνες, η μείωση των επιτοκίων φαίνεται μονόδρομος για να βελτιωθούν οι προοπτικές για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά.

Οι πρόσφατες πολιτικές κρίσεις στις δύο μεγαλύτερες οικονομίες της Ευρωζώνης - τη Γερμανία και τη Γαλλία - καθιστούν ακόμη πιο αναγκαίο να συνεχισθεί η χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής καθώς η αβεβαιότητα που προκαλούν επηρεάζει αρνητικά την πορεία τους.

Είναι ενδεικτικό ότι λόγω της προοπτικής καταψήφισης της κυβέρνησης του πρωθυπουργού Μισέλ Μπαρνιέ και του προϋπολογισμού στη Γαλλία, η οποία ήταν ορατή εδώ και

καιρό, η επιχειρηματική δραστηριότητα στη Γαλλία συρρικνώθηκε τον Νοέμβριο στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων 10 μηνών, σύμφωνα με τη μηνιαία έρευνα της S&P Global. Αντίστοιχα, στη Γερμανία η δραστηριότητα των επιχειρήσεων συρρικνώθηκε σε χαμηλό επίπεδο 9μήνου.

Δεν είναι, όμως, μόνο η πολιτική αβεβαιότητα που υπονομεύει την ανάκαμψη στην Ευρωζώνη. Η προοπτική ενός εμπορικού πολέμου με τις ΗΠΑ, εφόσον ο εκλεγμένος πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ επιμένει στην προεκλογική εξαγγελία του για επιβολή δασμών 10% έως 20% στα ευρωπαϊκά προϊόντα, αποτελεί επίσης μία σοβαρή πηγή αβεβαιότητας, ιδιαίτερα για τη γερμανική οικονομία που έχει τη μεγαλύτερη εξωστρέφεια. Και επιπλέον υπάρχει πάντα ανοικτή η πληγή από τους πολέμους στην Ουκρανία και τη Μέση Ανατολή.

Μία μεγαλύτερη μείωση των επιτοκίων την προσεχή Πέμπτη φαίνεται λιγότερο πιθανή, επειδή στο μέτωπο του πληθωρισμού υπάρχει το «αγκάθι» των αυξήσεων στις τιμές των υπηρεσιών - που περιλαμβάνουν από τα ενοίκια και την εστίαση έως τον τουρισμό και τα εμπορικά μαγαζιά - οι οποίες «τρέχουν» σταθερά με έναν επίσης ρυθμό περί το 4% τον τελευταίο χρόνο, δηλαδή πολύ υψηλότερο από τον συνολικό

πληθωρισμό.

Ο γενικός δείκτης τιμών καταναλωτή στην Ευρωζώνη, με βάση τον εναρμονισμένο δείκτη της Eurostat, αυξήθηκε 2,3% τον Νοέμβριο σε επίσης βάση έναντι αύξησης 2% τον Οκτώβριο και 1,7% τον Σεπτέμβριο.

Η αύξηση, ωστόσο, των δύο τελευταίων μηνών είναι κυρίως αποτέλεσμα βάσης, δηλαδή της σύγκρισης των τιμών ενέργειας με τις τιμές του Φθινοπώρου του 2023 που είχαν μειωθεί σημαντικά σε σχέση με τους προηγούμενους μήνες. Αυτό είχε ως συνέπεια να περιορισθεί η επίσης μείωση των τιμών ενέργειας, ενώ αν εξαιρεθούν αυτές ο πληθωρισμός κινήθηκε στο 2,7% τον Νοέμβριο όπως και τον Οκτώβριο.

Η ΕΚΤ αναμένει ότι το 2025 θα αποκλιμακωθούν και οι αυξήσεις στις τιμές των υπηρεσιών λόγω αντίστοιχης επιβράδυνσης στις αυξήσεις των μισθών, με τον γενικό δείκτη να διαμορφώνεται πλέον με διατηρήσιμο τρόπο στο 2% που είναι και ο στόχος της.

Οι μειώσεις των επιτοκίων θα συνεχισθούν και το 2025, με τις αγορές να θεωρούν ότι θα μειώνονται σε κάθε συνεδρίαση μέχρι να φτάσουν κοντά στο 2%.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

SCORE: ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕ ΤΟ ΑΞΙΟΧΡΕΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΒΑΘΜΙΔΑ BBB ΜΕ ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Στην αναβάθμιση της ελληνικής οικονομίας στη βαθμίδα BBB με σταθερές προοπτικές από BBB- με θετικές προοπτικές προχώρησε ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Score Ratings.

Ο Score ήταν ο πρώτος, αναγνωρισμένος από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, οίκος που έδωσε την επενδυτική βαθμίδα στην Ελλάδα τον Αύγουστο του 2023 και πλέον είναι ο πρώτος που αναβαθμίζει το αξιόχρεο της εντός της επενδυτικής βαθμίδας.

Η μείωση του δημόσιου χρέους, η βελτιωμένη ανθεκτικότητα του τραπεζικού συστήματος και η ισχυρότερη τάση ανάπτυξης ήταν οι βασικοί μοχλοί που οδήγησαν στην αναβάθμιση, σύμφωνα με τον γερμανικό οίκο, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

«Το ακόμη υψηλό δημόσιο χρέος και οι διαρθρωτικές οικονομικές αδυναμίες παραμένουν περιοριστικοί παράγοντες της πιστοληπτικής αξιολόγησης», προσθέτει.

Η αναβάθμιση στη βαθμίδα BBB αντανακλά την προσδοκία του Score για συνέχιση της μείωσης του δείκτη χρέους της γενικής κυβέρνησης της Ελλάδας κατά τα επόμενα χρόνια.

Η μείωση αυτή καθοδηγείται από την ευνοϊκή δυναμική του χρέους, παράλληλα με τα ισχυρότερα από τα αναμενόμενα πρωτογενή δημοσιονομικά πλεονάσματα και τη συνακόλουθη περαιτέρω μείωση του συνολικού δημοσιονομικού ελλείμματος.

Η ανθεκτικότητα του τραπεζικού συστήματος ενισχύεται από την πρόοδο στη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPLs), τις ιδιωτικοποιήσεις συστημικών τραπεζών και τη σταδιακή απόσβεση των αναβαλλόμενων φορολογικών πιστώσεων (DTCs) στους τραπεζικούς ισολογισμούς.

Επιπλέον, η υιοθέτηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, η μείωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών και η πιο σταθερή στήριξη από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα ενισχύουν τη μακροοικονομική βιωσιμότητα και την τάση ανάπτυξης, αναφέρει ο Score.

Ο πρώτος παράγοντας της αναβάθμισης των μακροπρόθεσμων αξιολογήσεων της Ελλάδας κατά μία βαθμίδα σε BBB αντανακλά τη συνεχή μείωση του δημόσιου χρέους της Ελλάδας. Αυτό οφείλεται κυρίως στην ευνοϊκή δυναμική του δημόσιου χρέους, όπως υποστηρίζεται από τις ενισχυμένες μεσοπρόθεσμες προοπτικές ονομαστικής ανάπτυξης, το ακόμη χαμηλό μέσο κόστος επιτοκίου του χρέους και τη δέσμευση της κυβέρνησης για δημοσιονομική σύνεση.

Ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης έχει μειωθεί σημαντικά από το υψηλό επίπεδο του στην κρίση της πανδημίας (212,6% του ΑΕΠ από το 2020) και εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στο 155,3% στο τέλος του 2024, σημειώνοντας σημαντική μείωση κατά 57 ποσοστιαίες μονάδες, ενώ υπολείπεται του προ της πανδημίας επιπέδου (185,5% στο τέλος του 2019).

Η εύρωστη οικονομική ανάκαμψη από το Β' τρίμηνο του 2020 σε συνδυασμό με τον αυξημένο πληθωρισμό πρόσφατα και τα μειωμένα δημοσιονομικά ελλείμματα έχουν οδηγήσει

σε σημαντική μείωση του δημόσιου χρέους και οι κινητήριες δυνάμεις της φαίνονται αρκετά βιώσιμες ώστε να διατηρηθεί η συνεχής μείωση του χρέους, αν και με έναν σταδιακό πιο συγκρατημένο ρυθμό.

Ο λόγος του χρέους προβλέπεται να μειωθεί στο 145% του ΑΕΠ έως το τέλος του 2025, πριν μειωθεί περαιτέρω στο 132% έως το τέλος του 2029. Εάν αυτή η πρόβλεψη υλοποιηθεί, θα μπορούσε να αντιπροσωπεύει το χαμηλότερο ποσοστό χρέους της Ελλάδας από την έναρξη της ελληνικής κρίσης το 4ο τρίμηνο του 2010.

Οι προβλέψεις του οίκου για το χρέος της Ελλάδας έχουν ενισχυθεί λόγω της συνεχιζόμενης δημοσιονομικής υπερπρόδοσης, καθώς η κυβέρνηση αναμένεται να ξεπεράσει την εκτίμηση για πρωτογενές πλεόνασμα 2,4% το 2024 που έχει γίνει με τον Προϋπολογισμό του 2025.

Ο Score έχει επικαιροποιήσει τις μεσοπρόθεσμες παραδοχές για το πρωτογενές δημοσιονομικό ισοζύγιο και αναμένει ότι η κυβέρνηση θα έχει κατά μέσο όρο πρωτογενή πλεονάσματα 2,75% του ΑΕΠ κατά τη διάρκεια του 2024-27, υψηλότερα από την προηγούμενη παραδοχή από τον Ιούλιο του 2024 για πρωτογενή πλεονάσματα 2,4-2,5% την ίδια περίοδο.

Η συνεχιζόμενη εστίαση στη δημοσιονομική σύνεση παρέχει στον Score αυξημένη εμπιστοσύνη στην ικανότητα της κυβέρνησης να επιτύχει και να διατηρήσει τους υψηλούς στόχους πρωτογενούς πλεονάσματος ενόψει των επόμενων γενικών εκλογών, εκτός απρόβλεπτων κρίσεων. Αυτό συμβαίνει την αυξημένη κυριαρχία στη χάραξη πολιτικής μετά την έξοδο της Ελλάδας από τα προγράμματα οικονομικής προσαρμογής και την ενισχυμένη εποπτεία. Τα πρωτογενή πλεονάσματα συνάδουν με πιο περιορισμένα δημοσιονομικά ελλείμματα, τα οποία προβλέπεται να διαμορφωθούν κατά μέσο όρο στο 0,7% του ΑΕΠ την περίοδο 2024-29.

Οι προβλέψεις του Score για το χρέος στηρίζονται στην υπόθεση για αύξηση του ΑΕΠ κατά 2,2% φέτος όσο και το επόμενο έτος και 1,6% κατά μέσο όρο από το 2026 έως το 2029. Επιπλέον, ο Score υποθέτει πληθωρισμό 2,5%, με βάση τον δείκτη αποπληθωρισμού του ΑΕΠ, κατά την περίοδο 2024-29, μια έναντι μέσης μείωσης του πληθωρισμού -0,4% της περιόδου 2012-2021.

Κ. Χατζηδάκης: Είναι επιτυχία όλων των Ελλήνων

Η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της ελληνικής οικονομίας από τον οίκο Score, είναι επιτυχία όλων των Ελλήνων και έχει ιδιαίτερη σημασία για τρεις λόγους, δήλωσε ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κωστής Χατζηδάκης.

- Πρώτον, είναι η πρώτη αναβάθμιση της χώρας εντός της επενδυτικής βαθμίδας, μετά την οικονομική κρίση. Η ελληνική οικονομία ανεβαίνει ψηλότερα και πλησιάζει τις προηγούμενες οικονομίες.

- Δεύτερον, πραγματοποιείται σε περίοδο διεθνούς ανατα-

ραχής και ενώ ισχυρές χώρες βρίσκονται αντιμέτωπες με την υποβάθμιση του αξιόχρεο τους.

- Τρίτον, επιβεβαιώνει την ορθότητα της δημοσιονομικής και γενικότερα οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης, λίγες ημέρες πριν από τη συζήτηση του προϋπολογισμού για το 2025. Η έκθεση του οίκου Score υπογραμμίζει τη μείωση του δημόσιου χρέους κατά 57 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ, από 212,6% το 2020 σε 155,3% φέτος, χαμηλότερα από τα προ πανδημίας επίπεδα, ενώ το 2029 εκτιμά ότι θα περιοριστεί περαιτέρω στο 132%, χαμηλότερα από την έναρξη της οικονομικής κρίσης το 2010. Ο οίκος σημειώνει ακόμη την υπερπρόδοση του κρατικού προϋπολογισμού, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του τραπεζικού συστήματος με τον περιορισμό των κόκκινων δανείων και την αναπτυξιακή δυναμική της οικονομίας που υποστηρίζεται από τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και τις Κοινωνικές χρηματοδοτήσεις.

Η επιστροφή της ελληνικής οικονομίας στην κανονικότητα σηματοδοτεί καλύτερες συνθήκες χρηματοδότησης για το Δημόσιο και τον Ιδιωτικό τομέα, τόνωση των επενδύσεων, νέες θέσεις εργασίας και καλύτερες αμοιβές. Αυτός είναι ο δρόμος που ακολουθεί και θα συνεχίσει να ακολουθεί η κυβέρνηση, μακριά από τις σαρήμες του λαϊκισμού. Και αυτή η επιτυχία είναι επιτυχία όλων των Ελλήνων.

Ν. Παπαθανάσης: Νέο διεθνές μήνυμα εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία

Η νέα αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της ελληνικής οικονομίας από τον οίκο αξιολόγησης Score, αποτελεί ένα ακόμη διεθνές μήνυμα εμπιστοσύνης απέναντι στην συνετή, αείδιτη και αποτελεσματική πολιτική των κυβερνήσεων του Κυριάκου Μητσοτάκη. Αυτό δήλωσε ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκος Παπαθανάσης, προσθέτοντας ότι «στη συγκεκριμένη διεθνή συγκυρία, ο οίκος που από τους πρώτους έδωσε την επενδυτική βαθμίδα στη χώρα, έρχεται να αναγνωρίσει την ανθεκτικότητα της ελληνικής οικονομίας, τη συστηματική κυβερνητική προσπάθεια για μείωση του χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ, τη βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος και τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη».

Σύμφωνα επίσης με τον αναπληρωτή υπουργό, «παρά τις θετικές αναφορές της, η συγκεκριμένη ανακοίνωση δεν μας προκαλεί εφσυχασμό. Αντιθέτως, ενισχύει την πεποίθησή μας, ότι μόνον ο συνδυασμός δημοσιονομικής στοχοθεσίας με κοινωνικό πρόσημο, μόνον η επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων με αξιοποίηση των πόρων του ΕΣΠΑ και του Ταμείου Ανάκαμψης ως το τελευταίο ευρώ προς όφελος της κοινωνίας και της οικονομίας, μπορεί να οδηγήσει την πατρίδα σε τροχιά βιώσιμης ανάπτυξης, με τη δημιουργία ακόμα περισσότερων και καλύτερα αμειβόμενων θέσεων εργασίας για όλες και όλους τους συμπολίτες μας, πρωτίστως για τις νέες και τους νέους».

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΠΣΕ: ΠΑΡΑ ΤΟ ΘΕΤΙΚΟ ΠΡΟΣΗΜΟ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΧΩΡΙΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ ΤΩΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ, ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ Η ΠΤΩΣΗ ΣΤΟ ΔΕΚΑΜΗΝΟ

«Άντεξαν οι ελληνικές εξαγωγές, χωρίς πετρελαιοειδή, για τέταρτο συνεχόμενο μήνα. Καταγράφουν αυτή την αύξηση η οποία όμως δεν στάθηκε ικανή να ανατρέψει τη μεγάλη πτώση στο σύνολο των προϊόντων, με πετρελαιοειδή. Έτσι έχουμε μείωση -9,8%, συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών, κατά 435 εκ. ευρώ και διεύρυνση του ελλείμματος κατά 11,5% το μήνα Οκτώβριο ή 8,9% στο δεκάμηνο. Οι επόμενοι δύο μήνες είναι και αυτοί που θα καθορίσουν την τελική εικόνα για το σύνολο της χρονιάς».

Αυτό σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ δήλωσε ο πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγέων, Αλκιβιάδης Καλαμπόκης, σχολιάζοντας την ανάλυση του Κέντρου Εξαγωγικών Ερευνών και Μελετών (ΚΕΕΜ) του συνδέσμου, επί των προσωρινών στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ.

Σύμφωνα με την ανάλυση, υποχώρησαν οι εξαγωγές κατά τον Οκτώβριο του 2024 καθώς μειώθηκαν κατά 435,5 εκ. ευρώ ή κατά -9,8% και κατήλθαν σε 4 δισ. ευρώ έναντι 4,44 δισ. ευρώ κατά τον ίδιο μήνα του έτους 2023. Εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών, έχουμε αύξηση (5,1%), για τέταρτο συνεχόμενο μήνα, με αποτέλεσμα οι εξαγωγές να αγγίξουν τα 3,16 δισ. ευρώ από 3 δισ. ευρώ, δηλαδή αυξήθηκαν κατά 154,2 εκατ. ευρώ.

Οι εισαγωγές μειώθηκαν ελαφρώς τον Οκτώβριο του 2024, κατά 109,4 εκ. ευρώ ή κατά -1,5% και άγγιξαν τα 7,16 δισ. ευρώ έναντι 7,27 δισ. ευρώ κατά τον ίδιο μήνα του έτους 2023. Εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών, οι εισαγωγές αγαθών διαμορφώθηκαν σε 5,88 δισ. ευρώ από 5,23 δισ. ευρώ, δηλαδή διευρύνθηκαν κατά 648 εκ. ευρώ ή κατά 12,4%.

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω κινήσεων, το εμπορικό έλλειμμα διογκώθηκε τον εξεταζόμενο μήνα του 2024 κατά 326,1 εκ. ευρώ ή κατά 11,5%, στα 3,16 δισ. ευρώ από 2,84 δισ. ευρώ τον αντίστοιχο μήνα του 2023. Χωρίς τα πετρελαιοειδή όμως, καταγράφεται διπλάσια αύξηση του εμπορικού ελλείμματος κατά 493,8 εκ. ευρώ (22,1%).

Όσον αφορά τις εξαγωγές συνολικά στο διάστημα Ιανουαρίου-Οκτωβρίου υποχώρησαν και σε αυτή την περίπτωση (-2,6%) και άγγιξαν μόλις τα 41,87 δισ. ευρώ από 42,97 δισ. ευρώ, μειώθηκαν δηλαδή κατά 1,10 δισ. Euro, σε σχέση με

την αντίστοιχη περίοδο του 2023

Χωρίς τα πετρελαιοειδή, οι εξαγωγές για το δεκάμηνο του 2024 με τη συνεχόμενη αύξηση των τελευταίων τεσσάρων μηνών διαμορφώθηκαν στα 29,95 δισ. ευρώ από 29,68 δισ. ευρώ, δηλαδή είναι ελαφρώς αυξημένες κατά 274 εκ. ευρώ ή κατά 0,9%.

Οι εισαγωγές (συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών) στην περίοδο Ιανουαρίου -Οκτωβρίου 2024 αυξήθηκαν ελαφρώς, καθώς διευρύνθηκαν κατά 1,22 δισ. ευρώ ή κατά 1,8%, με τη συνολική τους αξία να διαμορφώνεται στα 70,19 δισ. ευρώ έναντι 68,96 δισ. ευρώ κατά την αντίστοιχη περίοδο του 2023. Εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών, οι εισαγωγές αυξήθηκαν με ελαφρώς πιο έντονο ρυθμό και άγγιξαν τα 52,92 δισ. ευρώ από 50,95 δισ. ευρώ, δηλαδή ενισχύθηκαν κατά 1,97 δισ. ευρώ ή κατά 3,9%.

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω, το εμπορικό έλλειμμα στο διάστημα Ιανουαρίου-Οκτωβρίου του 2024 αυξήθηκε κατά 2,33 δισ. ευρώ ή κατά 8,9%, στα 28,32 δισ. ευρώ από 25,99 δισ. ευρώ το δεκάμηνο του 2023. Χωρίς τα πετρελαιοειδή, το εμπορικό έλλειμμα αυξήθηκε με τον ίδιο σχεδόν ρυθμό και άγγιξε τα 22,97 δισ. ευρώ από 21,28 δισ. ευρώ, δηλαδή διογκώθηκε κατά 1,69 δισ. ευρώ ή κατά 8%.

Η πορεία των εξαγωγών ανά γεωγραφική περιοχή

Όσον αφορά στην πορεία των εξαγωγών ανά γεωγραφικές περιοχές τον Οκτώβριο του 2024, παρατηρείται πτώση των αποστολών προς τις χώρες της Ε.Ε. (-6%) όπως και προς τις Τρίτες Χώρες (-14,4%). Όταν, όμως, εξαιρεθούν τα πετρελαιοειδή η εικόνα αλλάζει εντελώς, οι εξαγωγές προς τις Χώρες της ΕΕ καταγράφουν άνοδο (3%), ενώ οι εξαγωγές προς τις Τρίτες Χώρες, διευρύνονται σημαντικά (9,3%), σε σχέση με τον αντίστοιχο περυσινό μήνα.

Αναφορικά με το ποσοστό των εξαγωγών που κατευθύνονται στις αγορές των κρατών-μελών της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών, αυτό μειώθηκε κατά 2,3 μονάδες και άγγιξε το 57,1% έναντι 54,8% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα το 2023. Αντιστρόφως ανάλογη είναι η εικόνα που καταγράφεται για το ποσοστό των εξαγωγών προς τις Τρίτες

Χώρες, που διαμορφώθηκε στο 42,9% έναντι 45,2%. Χωρίς τα πετρελαιοειδή, το μερίδιο των εξαγωγών προς τις χώρες της ΕΕ διαμορφώνεται στο 64,3% και των Τρίτων Χωρών στο 35,7%.

Εξετάζοντας την κατανομή των εξαγωγών για το διάστημα Ιανουαρίου-Οκτωβρίου του 2024, διαπιστώνεται ότι η συνολική αξία των εξαγωγών, συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών, υποχώρησε προς τις Χώρες της ΕΕ (-7,1%) ενώ προς τις Τρίτες Χώρες αυξήθηκε (3,7%). Χωρίς τα πετρελαιοειδή, οι εξαγωγές και πάλι περιορίζονται προς τις Χώρες της ΕΕ (-1,6%) ενώ διευρύνονται προς τις Τρίτες Χώρες, (6,2%).

Η πορεία ανά κλάδο

Σχετικά με τις μεγάλες κατηγορίες προϊόντων, τον Οκτώβριο του 2024 καταγράφονται αυξητικές τάσεις σε όλους τους κλάδους, με μοναδικές εξαιρέσεις τον κλάδο των Πετρελαιοειδών-Καυσίμων (-39,2%) και τον κλάδο, των χαμηλών σε αξία εξαγωγών, Εμπιστευτικών Προϊόντων (-20,8%).

Πιο συγκεκριμένα, ποσοστιαία άνοδος καταγράφεται στις υψηλές σε αξία κατηγορίες: Τρόφιμα (10,3%), Βιομηχανικά (0,8%), Χημικά (6,1%), Μηχανήματα (5,2%), και Διάφορα Βιομηχανικά (0,7%), σε σχέση με τον περυσινό Οκτώβριο.

Σημαντικά, όμως, αυξημένες εμφανίζονται και εκείνες των Πρώτων Υλών (30,4%), Ποτά & Καπνός (16,5%) και Λάδια (18,7%), σε σχέση με τον Οκτώβριο του 2023.

Εξετάζοντας το δεκάμηνο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2024, πτώση καταγράφουν οι εξαγωγές των 6 από τις 10 μεγάλες κατηγορίες προϊόντων: Πετρελαιοειδή-Καύσιμα (-8,7%), Βιομηχανικά (-0,6%), Μηχανήματα (-1,7%), Διάφορα Βιομηχανικά (-1%) καθώς και οι μικρότερες σε αξία εξαγωγές των κατηγοριών Λάδια κατά -32,6% και Εμπιστευτικά Προϊόντα κατά -7,6%.

Παράλληλα όμως, αυξημένες εμφανίζονται εκείνες των Τροφίμων (8,9%), Χημικών (1,4%), των Πρώτων Υλών (5,7%) και των Ποτά & Καπνός (+10,3%), σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό δεκάμηνο.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ: ΠΑΡΟΧΗ ΠΟΣΟΥ ΡΕΚΟΡ 100 ΔΙΣ ΔΟΛΑΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΟ ΦΤΩΧΩΝ ΧΩΡΩΝ

Η Παγκόσμια Τράπεζα ανακοίνωσε ότι η Διεθνής Αναπτυξιακή Ένωση (IDA) θα αποδεσμεύσει ποσό ρεκόρ 100 δισεκ. δολαρίων για τη χρηματοδότηση των πιο φτωχών χωρών του κόσμου, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Η ανακοίνωση γίνεται μετά το πέρας μιας διαδικασίας συγκέντρωσης πόρων, η οποία επέτρεψε τη συγκέντρωση 23,7 δισεκ. δολαρίων σε διάστημα ενός έτους, εισηγήσανε εκπρόσωπος της Παγκόσμιας Τράπεζας.

Πρόκειται για μικρή αύξηση σε σχέση με τα 23,5 δισεκ. δολάρια που είχαν δεσμευθεί να προσφέρουν οι δωρήτριες χώρες πριν τρία χρόνια.

Η Παγκόσμια Τράπεζα θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει τα χρήμα-

τα αυτά για να δανειστεί από τις χρηματαγορές, γεγονός που θα της επιτρέψει να τετραπλασιάσει το ποσό αυτό, αποδεσμεύοντας με αυτό τον τρόπο 100 δισεκ. δολάρια σε νέα δάνεια και δωρεές.

Η IDA βοηθά τις 78 πιο φτωχές χώρες του κόσμου, κυρίως κράτη της Αφρικής, προσφέροντάς τους επιχορηγήσεις και δάνεια με χαμηλό ή και καθόλου επιτόκιο. Χρηματοδοτείται αποκλειστικά από τις συνεισφορές των κρατών μελών της Παγκόσμιας Τράπεζας, με τους δωρητές να συνεδριάζουν κάθε τρία χρόνια για να αναπληρώσουν τους πόρους αυτούς.

Η αναπλήρωση των πόρων της IDA αποτελεί κρίσιμη σημασίας στοιχείο για τις δραστηριότητες της Παγκόσμιας Τράπεζας. Οι μεγαλύτερες δωρεές γίνονται από τις ΗΠΑ, την Ιαπωνία και

πολλές ευρωπαϊκές χώρες, ανάμεσά τους η Βρετανία, η Γερμανία και η Γαλλία.

Εξάλλου πολλές από τις 35 χώρες που άλλοτε επωφελούνταν από τη στήριξη της IDA - όπως η Κίνα, η Τουρκία και η Νότια Κορέα - είναι πλέον «γενναιόδωροι» δωρητές της.

Οι πόροι αυτοί προορίζονται για τη χρηματοδότηση σχεδίων και προγραμμάτων για την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης, για τη μείωση της φτώχειας και για τη βελτίωση της ζωής των πιο φτωχών σε διάφορους τομείς, όπως η πρόσβαση στην εκπαίδευση, την υγεία ή και η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΝΕΑ ΩΚΕΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΔΙΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥΣ ΗΦΑΙΣΤΕΙΑΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ

Μια διεθνής ομάδα ερευνητών συμμετέχει σε νέα ωκεανογραφική αποστολή στο Αιγαίο με στόχο να εξερευνήσει τα υποθαλάσσια ηφαιστειακά κέντρα της Σαντορίνης και το υποθαλάσσιο ρήγμα της Αμοργού, να κατανοήσει τις γεωλογικές διεργασίες που μπορούν να προκαλέσουν κατολισθήσεις, ηφαιστειακές εκρήξεις και τσουνάμι, αλλά και να αναπτύξει συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης για την ενίσχυση της ασφάλειας των παράκτιων περιοχών.

Επικεφαλής της ωκεανογραφικής αποστολής MSM132 είναι το Κέντρο Ωκεάνιων Ερευνών GEOMAR Helmholtz του Κιέλου στη Γερμανία, ενώ συνεργάζεται και το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Οι ερευνητές, που βρίσκονται εν πλω στο γερμανικό ερευνητικό σκάφος «MARIA S. MERIAN», θα δώσουν ιδιαίτερη έμφαση στο υποθαλάσσιο ενεργό ηφαιστειο του Κολούμπου, το οποίο έχει εκραγεί το 1650 έπειτα από ένα χρόνο έντονης σεισμικότητας.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, τέσσερα είναι τα κεντρικά ερωτήματα στα οποία θα επικεντρώσουν τις έρευνές τους οι επιστήμονες. Μπορούν οι σεισμοί να προκαλέσουν κατολισθήσεις; Οι ερευνητές χρησιμοποιούν βαθυμετρικούς χάρτες υψηλής ανάλυσης και σεισμικές μετρήσεις για να εκτιμήσουν αν οι τεκτονικές κινήσεις θα μπορούσαν να αποσταθεροποιήσουν τις πλαγιές του υποθαλάσσιου ηφαιστείου του Κολούμπου προκαλώντας την κατάρρευσή τους.

Πώς επηρεάζει η ηφαιστειακή δραστηριότητα τη σταθερότητα του ηφαιστείου;

Η διεθνής επιστημονική ομάδα χαρτογραφεί την έντονη υδροθερμική δραστηριότητα εντός του κρατήρα του Κολούμπου, όπου καυτό νερό και αέρια αλλοιώνουν τα πετρώματα. Στόχος είναι να εντοπιστούν αδύναμα σημεία στην ηφαιστειακή δομή που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε πιθανούς γεωκινδύνους. Ποια είναι η σχέση μεταξύ των σεισμών και των ηφαιστειακών εκρήξεων;

Οι διαδίστατες και τριδίστατες σεισμικές απεικονίσεις θα διερευνήσουν τον τρόπο με τον οποίο τα ρήγματα και οι ηφαιστειακές

διεργασίες αλληλοεπηρεάζονται και αυτό αποτελεί έναν κρίσιμο παράγοντα για την κατανόηση των πιθανών ακραίων γεωλογικών φαινομένων.

Πώς μπορεί να ανικνευθεί έγκαιρα η ηφαιστειακή δραστηριότητα;

Οι ερευνητές δοκιμάζουν ένα καινοτόμο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης που χρησιμοποιεί αισθητήρες θαλάσσιου πυθμένα τελευταίας τεχνολογίας για τη συλλογή δεδομένων σε πραγματικό χρόνο σχετικά με τους σεισμούς, τις κινήσεις του εδάφους και τα ηφαιστειακά αέρια. Η τεχνολογία αυτή έχει σχεδιαστεί για να επιτρέπει την αδιάσπτη παρακολούθηση των υποθαλάσσιων ηφαιστειών.

«Η πολυετής συνεργασία της επιστημονικής ομάδας του Πανεπιστημίου της Αθήνας στη θαλάσσια έρευνα με τα γερμανικά ινστιτούτα στο ηφαιστειακό πεδίο της Σαντορίνης οδήγησε στην επιτυχή έγκριση ενός φιλόδοξου ερευνητικού προγράμματος για την κατανόηση και την παρακολούθηση ακραίων θαλάσσιων γεωκινδύνων με στόχο την έγκαιρη προειδοποίηση των κατοίκων», περιγράφει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ η καθηγήτρια Γεωλογικής Ωκεανογραφίας του Τμήματος Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Παρασκευή Νομικού, η οποία συμμετέχει στην ωκεανογραφική αποστολή και μελετά το υποθαλάσσιο ηφαιστειο του Κολούμπου από το 2001.

Όπως εξηγεί η ίδια, κατά τη διάρκεια της ωκεανογραφικής αποστολής θα εγκατασταθούν σύγχρονοι υποθαλάσσιοι σεισμογράφοι, οι οποίοι είναι εξοπλισμένοι με ειδικούς σένσορες για να μετράνε τη σεισμικότητα του χώρου, τις μετακινήσεις του εδάφους αλλά και τις φυσικοχημικές παραμέτρους του νερού. Επίσης, θα πραγματοποιηθεί τρισδιάστατη και διςδιάστατη σεισμική απεικόνιση του υποθαλάσσιου ρήγματος της Αμοργού που ενεργοποιήθηκε το 1956 και είχε καταστροφικές συνέπειες για τη Σαντορίνη, ενώ θα δημιουργηθεί και λεπτομερές φωτομωσαϊκό του ενεργού υδροθερμικού πεδίου του Κολούμπου με τη χρήση νέων καινοτόμων υποβρυχίων ρομπότ. «Τα αποτελέ-

σματα της θαλάσσιας έρευνας θα συνδυαστούν με τις μετρήσεις του υποθαλάσσιου παρατηρητηρίου SANTORY, στο οποίο ηγείται το ΕΚΠΑ», προσθέτει η κ. Νομικού.

Σχετικά με την επιλογή της περιοχής για τη διεξαγωγή της αποστολής MSM132, ο επικεφαλής επιστήμονας, καθηγητής Κρίστιαν Μπερντ (Christian Berndt), ο οποίος είναι επικεφαλής της Ερευνητικής Μονάδας Θαλάσσιας Γεωδυναμικής του Κέντρου Ωκεάνιας Έρευνας GEOMAR Helmholtz του Κιέλου, σημειώνει σε σχετική ανακοίνωση ότι «η περιοχή έχει ιστορικό πολυάριθμων ηφαιστειακών εκρήξεων, ορισμένες από τις οποίες ήταν ιδιαίτερα εκρηκτικές στο παρελθόν».

Η ωκεανογραφική αποστολή MSM132 είναι η πρώτη από τις τρεις προγραμματισμένες ωκεανογραφικές αποστολές που θα γίνουν στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος «MULTI-MAREX», το οποίο μελετά τα θαλάσσια ακραία φαινόμενα και τους φυσικούς κινδύνους στην περιοχή της Μεσογείου. Υπό την καθοδήγηση της καθηγήτριας Dr Heidrun Kopp, 50 ερευνητές από διάφορους κλάδους συνεργάζονται για τη μείωση των κινδύνων από θαλάσσιους γεωκινδύνους, όπως σεισμοί, ηφαιστειακές εκρήξεις και τσουνάμι. Το «MULTI-MAREX» συνδυάζει καινοτόμες τεχνολογίες, όπως συστήματα παρακολούθησης βασισμένα σε τεχνητή νοημοσύνη και εργαλεία υποβρυχίας επικοινωνίας, με την κοινωνική συνεργασία σε τοπικό επίπεδο. Στόχος είναι η βελτίωση της πρόβλεψης κινδύνου, η ενίσχυση των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και η ανάπτυξη ισχυρών μέτρων προστασίας από κοινού με τις αρχές και τις τοπικές κοινότητες.

Το έργο αυτό είναι ένα από τα τέσσερα έργα της τρίτης ερευνητικής αποστολής της γερμανικής ερευνητικής συμμαχίας «mareXtreme- Pathways to Improved Risk Management for Marine Extreme Events and Natural Hazards», η οποία χρηματοδοτείται από το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Παιδείας και Έρευνας (BMBF) και τα πέντε βόρεια γερμανικά κρατίδια.

GOOGLE: ΑΝΕΠΤΥΞΕ ΜΙΑ ΠΟΛΥ ΑΞΙΟΠΙΣΤΗ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΠΟΥ ΚΑΝΕΙ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΓΝΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΕΡΙΟΔΟ 15 ΗΜΕΡΩΝ

Μια τεχνητή νοημοσύνη, η οποία αναπτύχθηκε από τη Google, είναι ικανή να κάνει μετεωρολογικές προγνώσεις για περίοδο 15 ημερών με ασύγκριτη ακρίβεια και να σώσει έτσι ζωές καθώς πολλαπλασιάζονται οι κλιματικές καταστροφές, ανακοίνωσε την περασμένη εβδομάδα η γιγάντια αμερικανική εταιρεία του Ίντερνετ, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Το μοντέλο GenCast που ενοικήθηκε από το DeepMind, το εργαστήριο έρευνας της Google για την τεχνητή νοημοσύνη που έχει την έδρα του στο Λονδίνο, «έδειξε καλύτερες ικανότητες πρόγνωσης» από το σημερινό μοντέλο αναφοράς, σύμφωνα με την Google.

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Μεσοπρόθεσμων Μετεωρολογικών Προγνώσεων παράγει αυτή τη στιγμή προγνώσεις για 35

χώρες και θεωρείται παγκόσμια αναφορά όσον αφορά τη μετεωρολογική ακρίβεια.

Τώρα όμως το GenCast, διαβεβαιώνει η Google, ξεπερνάει την ακρίβεια των προγνώσεων του Κέντρου σε περισσότερο από το 97% των 1.320 κλιματικών καταστροφών που καταγράφηκαν το 2019, πάνω στις οποίες δοκιμάστηκαν τα δύο μοντέλα.

Το μοντέλο της Google, που αναπτύχθηκε σε διάστημα τεσσάρων δεκαετιών από το 1979 ως το 2018 με βάση ορισμένα δεδομένα -τη θερμοκρασία, την ταχύτητα του ανέμου και την ατμοσφαιρική πίεση- μπορεί να παράγει πρόγνωση για 15 ημέρες μέσα σε μόλις οκτώ λεπτά, έναντι ενός χρονικού διαστήματος ωρών, που ισχύει σήμερα.

«Το GenCast παρέχει καλύτερες προγνώσεις για τον καθημερινό καιρό και τα ακραία φαινόμενα... και αυτό έως 15 ημέρες εκ των προτέρων», αναφέρεται σε ανακοίνωση της Google. Σύμφωνα με την Google, το GenCast «συστηματικά ξεπέρασε» το σημερινό μοντέλο αναφοράς για την πρόγνωση ακραίας ζέσης, ακραίου ψύχους και της ταχύτητας σφοδρών ανέμων.

«Ακριβέστερες προβλέψεις για τους κινδύνους από ακραίες μετεωρολογικές συνθήκες μπορούν έτσι να βοηθήσουν τις αρχές να προστατεύσουν περισσότερες ζωές, να αποφύγουν σημαντικές υλικές ζημιές και να εξοικονομήσουν χρήματα», υπογραμμίζει η Google.

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΓΑΛΛΙΟ ΚΑΙ ΓΕΡΜΑΝΙΟ, ΠΙΟΝΙΑ ΣΤΟΝ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΠΟΛΕΜΟ ΗΠΑ – ΚΙΝΑΣ

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1,21

09/12/2024

ΔΥΟ «αθέατα» αλλά κρίσιμα μέταλλα, το γάλλιο και το γερμάνιο, γίνονται τα νέα πόνια στον κλιμακούμενο εμπορικό πόλεμο ΗΠΑ Κίνας.

Την περασμένη εβδομάδα το Πεκίνο ανακοίνωσε την απαγόρευση των εξαγωγών και των δύο μετάλλων προς τις ΗΠΑ, σε μια κίνηση άτυπων αντιποίνων, καθώς η απόφαση ήρθε μετά την επιβολή των νέων περιορισμών της κυβέρνησης Μπάιντεν στις εξαγωγές νέων τεχνολογιών προς την Κίνα.

Το γάλλιο και το γερμάνιο συνήθως ταξινομούνται ως «ελάσσονα μέταλλα» και σπάνια βρίσκονται από μόνα τους στη φύση. Αντίθετα, παράγονται σε μικρές συγκεντρώσεις ως υποπροϊόν διύλισης άλλων πρώτων υλών, όπως ο ψευδάργυρος και η αλουμίνια.

Οι αγορές για τα συγκεκριμένα μέταλλα είναι πολύ μικρές εάν συγκριθούν εκείνες εμπορευμάτων όπως ο χαλκός ή το πετρέλαιο. Ωστόσο, χρησιμοποιούνται σε στρατηγικές βιομηχανίες και ενδεχόμενη έλλειψη ή διαταραχή στον εφοδιασμό τους μπορεί να έχει σημαντικό αντίκτυπο.

Τα δύο μέταλλα έχουν μια τεράστια γκάμα ειδικών εφαρμογών στην κατασκευή τοιπ, καθώς και στις βιομηχανίες επικοινωνιών και άμυνας. Το γάλλιο χρησιμοποιείται σε σύνθετους ημιαγωγούς, οι οποίοι συνδυάζουν πολλαπλά στοιχεία για τη βελτίωση της ταχύτητας και της απόδοσης μετάδοσης. Χρησιμοποιείται επίσης σε οθόνες τηλεόρασης και τηλεφώνου, ηλιακούς συλλέκτες και εξοπλισμό ραντάρ. Οι χρήσεις του γερμανίου περιλαμβάνουν οπτικές ίνες, γυαλιά νυκτερινής όρασης και εξερεύνηση του διαστήματος. Οι περισσότεροι δορυφόροι τροφοδοτούνται με ηλιακά κύτταρα με βάση το γερμάνιο.

Οι εμπορικές ροές σε αυτές τις μικρές και εξειδικευμένες αγορές είναι δύσκολο να εντοπιστούν, αλλά η Κίνα είναι μακράν η κορυφαία πηγή και των δύο μετάλλων παγκοσμίως - αντιπροσωπεύοντας το 94% της προσφοράς γαλλίου και το 83% του γερμανίου, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Παρότι, δε, υπάρχουν υποκατάστατα και για τα δύο μέταλλα, οι εναλλακτικές λύσεις κοστίζουν πολύ περισσότερο και ενίοτε έχουν περιορισμένη απόδοση στις εφαρμογές τους, σύμφωνα με τη CRU Group. Η τιμή του γαλλίου έχει αυξηθεί κατά 80% από τότε που ανακοινώθηκαν οι πρώτοι κινεζικοί περιορισμοί πέρσι, ενώ του γερμανίου έχει υπερδιπλασιαστεί.

ΤΟ ΠΛΑΣΤΙΚΟ ΧΡΗΜΑ ΚΕΡΔΙΖΕΙ ΣΤΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΤΑ ΝΕΑ

ΣΕΛΙΔΑ 16

09/12/2024

Τι έδειξε έρευνα που είχε στόχο να αναδείξει πώς επιλέγουν να πληρώνουν οι Έλληνες κατά τη διάρκεια των ταξιδιών τους εκτός Ελλάδας

Πλαστικό χρήμα προτιμούν να χρησιμοποιούν οι Έλληνες καταναλωτές έναντι των υπολοίπων μέσω πληρωμής όταν ταξιδεύουν και ιδιαίτερα στο εξωτερικό. Πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες κερδίζουν έναντι του φυσικού χρήματος αλλά και του ψηφιακού. Όπως δηλώνουν οι ίδιοι οι χρήστες, σχεδόν 96% δεν έχουν πείσει ποτέ θύμα κάποιας απάτης και θεωρούν πιο εύχρηστες τις συναλλαγές με κάρτες. Σύμφωνα με στοιχεία του Ινστιτούτου INEMY - ΕΣΕΕ και της Visa, από έρευνα που πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο 2024, πάνω από επτά στους δέκα Έλληνες καταναλωτές (75%) επιλέγουν και πληρώνουν με κάρτες σε καταστήματα λιανικής, για τις υπηρεσίες ψυχαγωγίας (69%) και την εστίαση (69%). Ακολουθούν οι πληρωμές για μετακινήσεις εντός πόλης (65%) έναντι ποσοστού 35% που επιλέγουν τη χρήση των μετρητών.

Η έρευνα, που είχε στόχο να αναδείξει πώς επιλέγουν να πληρώνουν οι Έλληνες κατά τη διάρκεια των ταξιδιών τους στο εξωτερικό, εστίασε τόσο στις συναλλαγές που πραγματοποιούνται πριν από το ταξίδι και αφορούν τα μεταφορικά και τη διαμονή, όσο και τις πληρωμές που πραγματοποιούνται προορισμό. Σύμφωνα με τα ευρήματα, οκτώ στους δέκα επιλέγουν να πληρώνουν με κάρτα για τα έξοδα που πραγματοποιούν πριν από το ταξίδι (μεταφορικά, διαμονή), ενώ σχεδόν επτά στους δέκα τα έξοδα που πραγματοποιούν στον προορισμό τους. Περισσότεροι από ένας στους δύο επιλέγουν χρεωστικές κάρτες για τα μεταφορικά και τη διαμονή τους, ενώ δύο στους δέκα προτιμούν τις πιστωτικές κάρτες.

«Όπως προκύπτει από την έρευνα που διεξήγαγε το INEMY - ΕΣΕΕ για λογαριασμό της Visa, φαίνεται ότι οι Έλληνες που ταξίδεψαν τα τελευταία δύο χρόνια στο εξωτερικό χρησιμοποιούν ευρέως τους ψηφιακούς τρόπους πληρωμών. Συγκεκριμένα, οι περισσότεροι επιλέγουν την κάρτα, κάτι που αποδίδεται στην ευκολία, την ταχύτητα, και την ασφάλεια των συναλλαγών με το εν λόγω μέσο αγορών. Μάλιστα, η ευρεία χρήση της κάρτας υιοθετείται ως πρακτική αγορών από όλες τις ηλικιακές κατηγορίες ανεξάρτητα από τον τύπο και την κατηγορία αγορών, όπως ψυχαγωγία, ψώνια, εστίαση κλπ», αναφέρει η Βάλια Αρανίτου, επιστημονική διευθύντρια του INEMY - ΕΣΕΕ και αναπληρώτρια καθηγήτρια ΕΚΠΑ.

Οι λόγοι

Η έρευνα εστίασε επίσης στους λόγους για τους οποίους οι Έλληνες προτιμούν τις κάρτες για τα έξοδά τους στις χώρες που επισκέπτονται. Ως επικρατέστερος λόγος χρήσης της κάρτας με ποσοστό 48% εμφανίζεται η «ευκολία και η ταχύτητα των συναλλαγών». Ακολουθεί η «ασφάλεια των συναλλαγών» (27%). Από εκείνους που χρησιμοποιούν στις συναλλαγές τους στο εξωτερικό την κάρτα ως κύριο τρόπο πληρωμών, το 75% την προτιμά στη φυσική μορφή της, ενώ το 25% προτιμά να την έχει αποθηκευμένη στο ψηφιακό πορτοφόλι ή σε έξυπνες συσκευές, π.χ. smartwatch.

Μάλιστα, εννέα στους δέκα άνω των 65 ετών χρησιμοποιούν την κάρτα στη φυσική της μορφή. Στις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες, η χρήση των ψηφιακών πορτοφολιών κυμαίνεται ανάμεσα σε 21% και 30%. Πάντως, διερευνώντας την περίπτωση εξαπάτησης πριν ή κατά τη διάρκεια του ταξιδιού στο εξωτερικό, η πλειονότητα φαίνεται να μην έχει εξαπατηθεί ποτέ (96%), ενώ οι μεμονωμένες περιπτώσεις που διαπιστώθηκαν, αφορούσαν κυρίως αδικαιολόγητες ή ανεξήγητες χρεώσεις (46%), υπερχρέωση του λογαριασμού από κάποια συναλλαγή (35%) και εντοπισμό συναλλαγών έπειτα από κλοπή ή απώλεια κάρτας (20%). Στην ερώτηση αν «κάποιος έχει επιχειρήσει να σας εξαπατήσει ή να υποκλέψει τα στοιχεία σας ώστε να πραγματοποιήσετε κάποια ψηφιακή συναλλαγή» το 17% απάντησε θετικά και από αυτούς το 41% ανέφερε απόπειρα εξαπάτησης μέσω e-mail, 35% μέσω μηνύματος στο κινητό ή σε κάποια εφαρμογή και 23% μέσω τηλεφωνικής κλήσης, ενώ 79% απάντησαν πως δεν έχουν αποπειραθεί να τους εξαναπατήσουν.

Όσο για το μέλλον, 91% εκείνων που πρόκειται να ταξιδέψουν το επόμενο τρίμηνο στο εξωτερικό αναφέρουν πως θα χρησιμοποιήσουν τη χρεωστική, πιστωτική ή προπληρωμένη κάρτα για την κράτηση και 81% θα χρησιμοποιήσουν τον ίδιο τρόπο πληρωμών για τις αγορές κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΕΜΦΑΣΗ ΣΕ ΧΡΕΟΣ, ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

ΤΑ ΝΕΑ
ΣΕΛΙΔΑ 16

09/12/2024

ΤΙΣ ΒΑΣΙΚΕΣ προκλήσεις για την ελληνική οικονομία απεικονίζει η Τράπεζα της Ελλάδος στο σημείωμά της που εκδίδει δύο φορές κάθε μήνα. Βραχυπρόθεσμα, η ΤτΕ υπογραμμίζει ότι η χώρα θα πρέπει να ελέγξει το μέγεθος του πληθωρισμού, να ενισχύσει τις επενδύσεις, μεταξύ άλλων μέσω της κινητοποίησης ευρωπαϊκών πόρων, καθώς και να αντιμετωπίσει την αναντιστοιχία που υπάρχει στην αγορά εργασίας μεταξύ των διαθέσιμων δεξιοτήτων και των κενών θέσεων εργασίας.

Επιπλέον, η ΤτΕ σημειώνει ότι θα πρέπει να υπάρξει σχεδιασμός για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και των φυσικών καταστροφών που έρχονται με αυτήν, καθώς και να διασφαλιστεί η ενεργειακή επάρκεια της χώρας με καθαρές μορφές ενέργειας. Εξάλλου, υπογραμμίζει ότι η συνετή δημοσιονομική πολιτική της κυβέρνησης θα πρέπει να συνεχιστεί, ενώ είναι αναγκαία και η σωστή διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στην οικονομία.

Μακροπρόθεσμα, η ΤτΕ επισημαίνει ότι πρέπει να διατηρηθούν για εκτεταμένη περίοδο τα υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα ώστε να παραμείνει βιώσιμο το δημόσιο χρέος, να υλοποιηθούν δομικές μεταρρυθμίσεις που θα ενθαρρύνουν την ανάπτυξη μακροπρόθεσμα.

Τέλος, η κεντρική τράπεζα τονίζει ότι είναι απαραίτητη η επιτάχυνση ιδιωτικοποιήσεων και μεταρρυθμίσεων σχετικά με τη διαχείριση της περιουσίας του Δημοσίου με στόχο την προσέλκυση ξένων επενδύσεων, καθώς και να ενθαρρυνθούν η καινοτομία, η παιδεία και η ανάπτυξη τεχνολογίας.

ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΟΙ «ΥΦΑΛΟΙ» ΣΤΗ ΡΟΤΑ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ
ΣΕΛΙΔΕΣ 1,16-17

09/12/2024

«Σκοτεινός στόλος» και ρύποι ακολουθούν στην έρευνα της Lloyd's List

Τα σήματα κινδύνου για το μέλλον της ναυτιλιακής βιομηχανίας έρχονται όλο και πιο πικρά, με τη μεγάλη έρευνα της Lloyd's List να εξετάζει τους

παράγοντες που προκαλούν ανησυχία.

ΟΠΩΣ τονίζουν τα στελέχη του κλάδου, η μεγαλύτερη απειλή για τη ναυτιλία προέρχεται από τις γεωπολιτικές εξελίξεις, ενώ η πλειονότητα των ερωτηθέντων εκφράζει την άποψη ότι η Ερυθρά Θάλασσα δεν θα ξαναοιζίζει πλήρως για τα διερχόμενα πλοία μέχρι το 2026.

Επίσης, στη λίστα των ανησυχιών προστίθεται η ραγδαία αύξηση του λεγόμενου «σκοτεινού στόλου» και οι διαφαινόμενοι δασμοί μετά και την εκλογή του Ντόναλντ Τραμπ στην προεδρία των Ηνωμένων Πολιτειών. Η επιβολή νέων αμερικανικών δασμών, σε συνδυασμό με την αύξηση από τον περασμένο Οκτώβριο των ευρωπαϊκών δασμών, θα μπορούσε να υπονομεύσει τις οικονομικές προοπτικές της Ασίας, η οποία θεωρείται η κινητήριος δύναμη της παγκόσμιας ανάπτυξης. Οι νέοι δασμοί αναμένεται να προκαλέσουν αντίστοιχα αντίποινα, που θα οδηγήσουν σε αύξηση του κόστους και κατ'επέκταση σε διαταραχές στις εφοδιαστικές αλυσίδες.

Αποτελέσματα

Στην έρευνα Lloyd's List Outlook συμμετείχαν 342 στελέχη της παγκόσμιας ναυτιλιακής βιομηχανίας, ενώ τα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν στο Lloyd's List Forum στο Trinity House, στη σκιά του Πύργου του Λονδίνου. Όπως φαίνεται από τα σχετικά στοιχεία, το 47% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι για την επόμενη διετία η μεγαλύτερη απειλή με την οποία θα βρεθούν αντιμέτωπες οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον κλάδο είναι η γεωπολιτική αστάθεια, κάτι που ίσως δεν αποτελεί έκπληξη, καθώς ο κλάδος αντιμετωπίζει έναν κόσμο που διασπάται σε διακριτά εμπορικά μπλοκ. Μάλιστα, αυτό το ποσοστό ξεπέρασαν οι ερωτηθέντες στο ίδιο το Trinity House, όπου σχεδόν το 60% των παρευρισκόμενων επέλεξε τον ίδιο κίνδυνο όταν ρωτήθηκε επιτόπου.

Στην ίδια έρευνα το 37% των στελεχών που συμμετείχαν απάντησε χαρακτηριστικά ότι η Ερυθρά Θάλασσα -ένα πεδίο ισχυρών αναταράξεων από τις ενέργειες των Χούθι- δεν θα ανοίξει μέχρι το 2026. Το ποσοστό όσων ανέφεραν ότι θα ανοίξει αργότερα από το 2027 απ'ότι το 2025 ήταν μεγαλύτερο, ενώ και πάλι η οπτική όσων έδωσαν το «παρών» στο Λονδίνο ήταν ακόμη πιο απαισιόδοξη, με το 41% των ερωτηθέντων να επιλέγει μια ημερομηνία επαναλειτουργίας πολύ αργότερα από το 2027.

Ωστόσο, ο επικεφαλής του ναυτιλιακού τμήματος Trafigura, Andrea Olivi, δήλωσε ότι οι διευκρίσεις από τη Διώρυγα του Σουέζ θα ξαναρχίσουν το 2025, επικαλούμενος την αλλαγή σκυτάλης στην ηγεσία των ΗΠΑ, η οποία -όπως είπε- πιθανότατα θα ακολουθήσει μια πιο επιθετική προσέγγιση στο θέμα.

«Σκοτεινός στόλος»

Δεύτερη στη λίστα ανησυχιών της ναυτιλιακής βιομηχανίας ήταν η ανάπτυξη του λεγόμενου «σκοτεινού στόλου», με το 16% των ερωτηθέντων στην έρευνα της Lloyd's list να τον κατονομάζει ως τον μεγαλύτερο κίνδυνο για τη ναυτιλία τα επόμενα δύο χρόνια. Ένα ποσοστό αντίστοιχο με τον αυξανόμενο προστατευτισμό που παρατηρείται και τους αναμενόμενους εμπορικούς δασμούς (επίσης 16%). Στο πλαίσιο αυτό, ο επικεφαλής του ναυτιλιακού τμήματος της Trafigura συμμετείχε τις ανησυχίες πολλών, συμπεριλαμβανομένων του Σουηδού υπουργού Εξωτερικών και του εκπροσώπου της Φινλανδικής Ένωσης Εφοπιστών, όταν είπε ότι ο μεγαλύτερος φόβος του για τα επόμενα δύο χρόνια αποτελεί ένα πιθανό σοβαρό συμβάν, με την εμπλοκή ενός δεξαμενόπλοιου του «σκοτεινού στόλου».

«Δεν έχουμε κάνει πραγματικά αρκετά για να το σταματήσουμε αυτό. Παίζουμε με την ασφάλεια των ανθρώπων σε αυτά τα πλοία» είπε ο Olivi στο Outlook Forum.

Στο ίδιο μήκος κύματος και ο διευθύνων σύμβουλος του Lloyd's Register, Nick Brown, ο οποίος τόνισε ότι η αποαποκοσμιοποίηση είναι μια από τις μεγαλύτερες απειλές για τη ναυτιλία. «Ο κλάδος ευδοκίμει εξαιτίας της αποτελεσματικότητας και της πρόσβασης σε λιμάνια σε όλο κόσμο, κάτι που είναι τώρα και πάλι στον αέρα, ενώ ήταν εγγυημένο σχεδόν παντού για τόσο καιρό» σημείωσε.

Ρύποι και ναύλοι

Η ελεύθερη πρόσβαση στις θάλασσες θεωρείται δεδομένη εδώ και πολύ καιρό, αλλά τώρα είναι η μεγαλύτερη ανησυχία της ναυτιλίας, σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό από την πιθανότητα καθυστερήσεων στην εφαρμογή της απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές.

Ενδεικτικά, μόλις το 12% των στελεχών της ναυτιλιακής βιομηχανίας δήλωσε ότι η αποτυχία επιβολής εισφορών άνθρακα είναι η μεγαλύτερη ανησυχία.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στην τελευταία θέση των ανησυχιών βρίσκεται η συνέχιση της πτώσης των ναύλων, με το 10% των ερωτηθέντων να απαντά ότι αυτό αποτελεί τον Νο1 κίνδυνο.

Βέβαια, σύμφωνα με τους αναλυτές, παρά τη συζήτηση για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές και τους περιβαλλοντικούς κινδύνους, η απειλή για την ελεύθερη ναυσιπλοία σε παγκόσμιο επίπεδο είναι αυτή που κρατά... εάγγυρα τα στελέχη της βιομηχανίας.